

vestustatis: quia creata ab dei pma
 ginem et nimie agilitatis quia af
 fectioibus et cogitationibus. nunc
 est romae. nunc est parisiis. nunc in
 celo. nunc in terra. nunc in inferno. Ita
 habet currere per stadium vite pni
 tis. ad brauium finalis iusticie. Sz
 vnus agilissimus q̄ simul cum ea
 conatur currere viz dia? q̄ cursor
 velocissim? est. **Job. 17.** Currit ad
 uersus deum erecto collo? iste vi
 det q̄ virtute et velocitate nō potest
 ea? vincere. et ideo cautelis virtute
 p virtute. **Habet tria poma aurea**
 et tres peccatorū delectacōes. quas
 picit iuxta viam hui? vite. **Vnā**
 quasi cito post pncipium. **Scda** i
 medio. **Terciam** ppe metam. **Pri**
 mam inuēibus. **Scda** vis. **Ter**
 am semibus. **Primū** pomum ē de
 lectatio lasciuie. **Secūdu** furbie.
Tercium auaricie. Et si cōtingat
 q̄ aliquis impediat p̄mis duob?
 viz etiā euadere poterit. et sic p̄bit
 corona iusticie hālis. Et ideo necē
 habemus etate vlliter. et p virtū
 osam cōtinenciam a talibus ab
 stinere. **Iuxta** illud ap̄li ad **Cor. 9.**
Omnis q̄ in agone contēdit ab o
 nibus se abstinet: supple istis t̄b?
Et ecce 17. Quī cōtinens ē iusticie:
 apprehendet illā. Sic em̄ etauerat
 et curerat paulus. sicut ipsemet
 recitat ad **Thy. 2.** dicens. **Bonū**
 etamē etauī cursū cōsumauī fide?
 suauī. de reliquo reposita ē michi
 corona iusticie. **Tercio** iusticia ē
 instrumentum iudicantis. **Sū** em̄
 iusticia nullus superior iudicat nec
 bene disponit et ideo cōpatur egu
 le. **Sicut** em̄ latom? lapidē cedēs et
 cōplanans duo semper habet in

p̄mpatū. viz regulam et martellū
 et cum martello percutit. cum re
 gula dirigit et examinat planiciē.
Ita bonus iudex vel p̄latus quicq̄
 duo d? habere in manibus. **Mal**
 leum ad corrigendum delicta. et re
 gulam legis et iusticie. ne fiat ex
 cessus in vindicā **psal. 28.** **Donā**
 iudicium in pondere. et iusticiam i
 mensura. **Greg. 19.** mora. c. 11. **Iste**
 iusticia sicut vestimento vestitur.
 q̄ se vndiq̄ bono opere p̄tegit. et
 nullam p̄tem actionis sue nuda?
 relinquit. **Nā** q̄ i aliquibus actio
 nibus est iustus. in aliquibus in
 iustus. non est p̄te vestitus. **Job**
17. Iusticia inducus sū. vestivi me
 sicut vestimento. **Ca. scdm. l. 17.**

Dixerūt ip̄i cogitantes
 apud se non redē. **Eri**
 guū et cū tēdio est tē
 p? vite nre. et nō refri
 geriū i fine hōinis. et nō ē q̄ agni
 tus sit reuersus ab inferis. **P?** q̄
ips scis c. p̄cedēti p̄suasit hōib?
 suare iusticiam tāq̄ mediū neces
 sarium ad aq̄rendam sapienciaz
Iux illud **Ecc. 1.** **Fili** cōcupis
 cens sapienciam sua iusticia? et
 deus p̄tebit tibi illam. **In hoc. 2.**
c. **Re** p̄bat quāda? detestabilem
 opionem. et iusticie q̄ sapiencie
 cōtrariā. Et cū hoc sic p̄cedit. **Pri**
 mo ponit reproborum erroneam
 opionem. 2. opionis origines
 et occasionem. i. **Hec** cogitauerūt
Circa p̄mum duo facit. p̄mo p̄it
 in alorū p̄uam opionem. **Scdo**
 describit iuxta illam illorum cōū
 sacionem. ibi **Veitē.** **Cū** p̄mū ad
 huc duo faciē q̄ p̄mo opio p̄it. 2.
 opiois p̄ba cō. ibi. q̄a ex nichilo nati.

Circa primū sciendū q̄ opio ē ista bñe
 q̄ vita ista corpali finita: nulla ē
 tat alia nec i gl'a nec i pena: sed si
 cut bestie moriūtur totalit̄ in cor
 pore a animat̄ ita pot̄ hec opio
 de hominib⁹ q̄ p̄mit̄ moriūtur.
 Vnde hec opio negat imortali
 tatē aie: a penas a premia p̄ hāc
 vitam durare. Sic ergo dicit dī
 xerunt impij cogitauerūt occulte a
 verbo mentis dixerūt credēdo a as
 serendo i ps. Dixit insipies i cor. fu
 si ē te? Et h̄ nō rē q̄a falsū ē i
 rei veritate: a sicut hoib⁹ p̄cipit̄ cre
 dē oītrū. Sed q̄b dixerūt. Eriguū
 a cū tedio aē. Et nota q̄ s̄ p̄posi
 tiones dicunt: quareū prima est
 vera: a due que sequūt̄ sunt false:
 quia nulla doctrina ē q̄ n̄ aliq̄ vā
 habeat admixta. Omnis proditor
 a deceptor operit falsitatem suam
 aliquo colore a opinione boni: sic
 ille qui vult propinare venenum
 nō exhibet illud i propria forma.
 nec cū aliq̄ amaro: sed magis cū
 aliquo dulci a delectabili: iuxta illd̄
 metricum. Sepe beneficiū solet in
 ter dulcia poni: vt lateat viciū p̄
 imitate boni. Et sic isti impij tres
 p̄posiciones proponūt: quarū Pri
 ma est verissima a certissima. Secūda
 falsissima. Tertia ē falsa: s̄ nō ita
 manifeste falsa. Prima p̄posico ē
 hec. Eriguū a cū tedio ē tempus
vite nre. Secūda est q̄ post mortem
 nō est tempus premij a quietis.
 Vnde dicit sic. Et nō est refrigeriū
in fine hominis. hoc est quātūcūq̄
 q̄ homo bene vixerit a iuste et a
 delectatōibus irrationabilib⁹ se
 abstineat: nichil sibi post mortē
 retribuetur pro merito: quia nō

est refrigeriū i fine: id est quies
 post mortem. Et istud est falsum: q̄
 a dicitur Je. 6. Ambulate in via
 bona a inuenietis requiem ani
 bus vestris. Sapie 2. Iustus si
 in morte preoccupatus fuerit: in
 refrigerio erit. Itē ps. Transiūm⁹
 per ignē a aquā: a iduristi nos i
 refrigeriū. Tercia p̄posico di
 cit q̄ post mortem hominis null⁹
 erit locus tormenti vel pene. Vn
 de dicunt. non ē qui agnitus sit re
 uersus ab inferis: quasi dicerēt
 Si esset aliquis talis locus tormē
 torum illi qui sunt ibi puniti acce
 derēt aliquando ad nos a nobis de
 suis penis nunciarent. Sed isti fa
 tue a false loquuntur. Satue: non
 aduertentes illud Luc. xvi. Cha
 os magnum firmatum est inē nos
 a vos: vt qui volunt transire hinc
 ad vos non possunt neq̄ hinc in
 de trāsmeaē. hoc de lege commūi.
 Falso loquuntur: quia a xps ab
 inferis resurrexit. Johannis. 20.
 a Lazar⁹ filie Joh. 11. Circa istā
 lēz sūt duo q̄renda. Primū. Vt
 aia sit imortal. a secūdo dato q̄ sic.
 An hoc possit p̄bari euident̄ rāde
 naturali. Quātū ad primū ē scien
 dū q̄ aia hūānā imortalē esse a
 potissimis p̄his estiatū ē: a scriptō
 rib⁹ catholicis p̄dicat̄ a q̄i infinis
 mācul a p̄bat. Primū p̄ p̄ phi
 losophiaz Platonis 3. Thimei.
 capitulo quāto. Vbi inter multa
 erronea que de anima dicit hūā
 na hoc verum interseit: q̄ anima
 est immortalis: et s̄m q̄ passioēs
 vixerit vel ab eisdem victa fuerit:
 premiabitur vel punietur p̄ mor
 tem Vnde pot̄ q̄ si aia existēs

30

40

10

i corpore virili vincat a corporis pas-
 sionibus: post separationem a cor-
 pore virili in corpus muliebre mit-
 tetur: et si se ibidem male habuerit.
 in corpus pecoris transibit: post
 mortem in penam qm q male vel
 peius se habuerit in deterius pec-
 uetur: finaliter tñ omnes redibunt
 ad originalem innocentiam et dig-
 nitatem cum fuerint p penam suf-
 ficienter expiate. Itē i libro que
 de anima composuit et sedois vel fre-
 dromis nomine intulavit. rōnes
 adducit ad immortalitatem aie cōp-
 band. ubi plane dicit. q supue-
 niente nece in hominem q mortale
 est ipsius defugitur: quod vero in-
 mortale itegru q immortale euo-
 lat abiens cōdes loco. De quo fm-
 cum hesitare nō cōuenit alicui. mē-
 tem hñti. Vbi etiam poit q qñ ho-
 mines definguntur ducuntur i cha-
 os: et qui scē deguerunt pmanant.
 qui vero iuste puniuntur. Immo
 hoc ait. **O** viri iustum est itellige
 quinquidem aia immortalis est sollici-
 tudine indiget nō pro isto tempo-
 re solum i quo vñq vocam? viue-
 reū p vniūso si em esset mors vi-
 uerit liberatio. inuēcio eēt male-
 ēte morientibus a corpore pariter
 liberare. vel ab iporum malicia cū
 anima nūc sane qm immōlis ap-
 parer eē nulla pfecto erit ipsius
 alia fuga malorum. neq saluacō
 qut optima atq prudentissima
 fiat. Et infra dicit malorū animas
 ingressuras tartarum. Vnde nūq
 egredientur. Et hoc est cōtrarium
 illi dicto superius in **Thimeo**.
 2. patet hoc idem per pitagoram
 quod recitat **Ouidius** **Quinto Me-**

thamorfosis vbi dicit sic. **Morte**
caerent anime sempiternq priore relic-
ta Sic de nouis domibus viuunt
habitantq recepte. Sed melius
dicit pitagoras in versibus au-
reis. sicut allegat calcidius in con-
mēto thymei platonis. vbi dicit.
Corpe deposito cum liber ad etteā
pges Euades hominem factus
deus etteris alti. Item bermes tul-
mogestus ad asclepium prope pri-
cipium. O asclepi omnis humana
anima immortalis est. s non vni-
formiter cuncte s alie alio more.
Et infra post medium libri. Cum
fuerit aie. e corpore egressio tūc ex-
amen meritq eius arbitriumq
transiet in sumi demonis potesta-
tem. sicq eam cum piam instam-
q prouiderit in sibi cōpetentibus
locis manere permittit. si autem
delictorum illam maculis. vicis-
q obligatam viderit. defuper ad p-
ma deturbans procellis aetis. ig-
nis et aque sepe discordantibus
tra det. et sic inter celum et terram
mundanis fluctibus in diuersa
semper eternis penis agitata rapta-
bitur. Vnde in hoc a mme. obsit e-
ternitas q sit immortalis sentēcia s
eterno supplicio subiugata. Ad i-
dem est aristotiles xvi. De anima
libus c. g. Intellectus solus ē ab
extrinseco. et solus habet esse di-
uinū. Itē secundo. De anima. Vbi
dicit q anima intellectiua est alte-
rum gen? aie a vegetatiua q sēcti-
ua: et q ipsam solam cōtinget se-
pari a corpore sicut ppetuum a cor-
ruptibili. Itē i libro de pomō. Itē
seneca epla. xi. mors quam perti-
mesimus et recusam? interimē

mutat

vita nō

vitam nō eripit. veniet itē q̄ nos
 in luce reponet dies. **Ite** ep̄la. 19.
 q̄ tñ om̄niter nō habet q̄ ego i
 ueni. 76. ep̄la. p̄ter illas. 88. q̄ o
 m̄nē habent. **Dicit** em̄ sic vbi su
 pra. **Iuuabit** 8 aiaz ex̄mitate ali
 quō q̄ere imo credere. **credeb** am
 me em̄ facilez op̄m̄oib⁹ magno
 tū viroz rez ḡtissimā magis pro
 mittētium q̄ pbantiū. dabā me
 spei tante. **Qd̄** at̄ hec s̄c̄da fides
 sic catholicis demulgataz multis
 miraculis p̄dicataz pbare nō opor
 tet. q̄ satis ostat. **Sec̄do** p̄fua def
 istud ad p̄ns triplicite. **Primo** ex
 diuina bonitate sic **Cū** de⁹ sit bon⁹
 singularit̄. maxime tñ bon⁹ est a
 micis suis. s̄ am̄coz p̄rie ē cōu
 uere. 8. **Ethicoz.** a am̄cus saluat
 vitam aici si p̄t. ḡ de⁹ cōfert aic⁹
 suis immōlitate. **Ad** cor. 17. **Si**
 in hac vita tñ sperātes eēim̄ mise
 rabiliores eēmus oib⁹ hoib⁹.
Sec̄do ex dei eq̄tate. **Iusticia** em̄
 dei requirit. q̄ oib⁹ reddat s̄m me
 rita sua a demelz. **Premiū** p me
 ritis. pena. p demeritis. s̄ hoc nō
 fit in vita ista. in qua mali letant̄
 a p̄speratur. boni dep̄muntur a tri
 bulant̄. ergo necesse ē vt hoc fiat
 i futuro. **Tercio** p̄z idē ex diuina
 veritate. q̄ de⁹ nullū fallit. s̄ p̄mi
 fit nobis vitam eternā. si bñ fece
 rim⁹. a penā eternā si male. ḡ ita
 fiet. **Et** licet forsitan nō possit na
 turali racōne pbari. sicut p̄z satis
 p̄ debilitatē racōm q̄ ad hoc tā a
 s̄ctis q̄ a p̄his abducunt̄. **Sūme**
 tñ cōuenit hoc credere. sicut m̄lta
 alia sūt vera que pbare nescim⁹
Altez em̄ istoz ē rez. mūd⁹ ince
 pit eē vel mūd⁹ nō inc̄pit eē. tam̄

neut⁹ istoz potest pbari demon
 stratiue s̄m aristotilez. 7. topico.
Similit̄ quadratura circuli certa
 est. tñ ei⁹ demonstratio tpe aristo
 tilis iuenta nō fuit sicut ipse met
 dicit i p̄ntis ē. de ad aliq̄d. **Et** n̄lo
 min⁹ sc̄uit aristotiles q̄ hoc sc̄ibi
 le fuit. **Vñ** ouemēter d̄. de q̄dam
 religiosoz qui quendā p̄hm redar
 guit de eo q̄ negauit animā esse
 immōlem. **Quero** inquit a te a
 nima ē mōlis a immōlis. si mō
 lis nullū in cōmodū infliget crede
 tib⁹ eā eē immōlem. si immōlis.
 a eā credim⁹ eē mōlez aliq̄d in cō
 modū inde seq̄tur. ergo meli⁹ est
 credere animā eē immōlez q̄ mō
 lem. **Circa** primū verbū q̄d im
 p̄i in sua op̄mione p̄ponūt. ist⁹
 salicet. **Exiguū** a cū tedio erit tem
 p⁹ vite n̄e. ē sciendū. q̄ ē verissi
 mū. in quo vita n̄a a trib⁹ descri
 bit̄. a breuitate sue duracōnis. exi
 guū. a penalitate ḡuis afflictōis.
 cū tedio. ab instabilitate seu labi
 litate cōtinue mutacōis. **Temp⁹** vi
 te n̄e. **De** quo sap. 1. **Hō** infirm⁹
 et exigū t̄pis. **De** sec̄do **Job. 18.**
Tedet animā meā vite mee. **De** f
 cio **Ecc̄. 18.** **De** mane vsq̄ ad vesp̄
 rā immutabitur t̄pus. **Istā** bre
 uitate vite hūane simul cū p̄ali
 tate p̄tractās seneca ep̄la. 2. dic̄
 sic. p̄pone t̄pis p̄fundi vastitatē
 a vniūsum cōplectē. deinde q̄d eta
 tē vocam⁹ humanā opa vniūsoz
 videbis q̄ exiguum sit q̄d op̄m̄us
 q̄d expendim⁹. et hoc tā lactime
 q̄ sollicitudines occupāt. q̄ntum
 mors ante q̄ optā veniat. q̄ntū
 valitudo. q̄ntū fior. q̄ntū tenet iu
 tiles ani. dimidiū ex hoc eboramē
 d. 1

credetib⁹

31

Casto
E

p̄mo

abite labores. hictus periculata in
 telliges in longissima vita mini
 mu esse quod uiuitur. **E**x istis tri
 bus patet triplex fatuitas homi
 num mundanorum presumenci
 um longitudinem non obstante
 breuitate. diligentium amaritudi
 nem non obstante penalitate. dif
 ferencium morum reatitudinem
 non obstante temporis labilita
 te. **C**ontra istos ultimos **S**ene
 ca epistola octuagesima octaua.
Nullius vita exspectat in crastinu
 quid hoc sit mali queris. **I**n finitu.
Non enim uiuunt sed uicturi sunt
 omnia differunt **E**t si attederim
 tamen nos vita precurreret. **N**uc
 vero cunctantes id est morantes.
 quasi aliena transcurrit. **U**ltimo
 die finitur. omni tempore perit. **E**t
 ideo iuxta consilium **A**postoli ad
Gal. sexto **D**um tempus habem
 oportemur bonis. ab omnes. mari
 me autē ad domesticos fidei. senes
 debiles. impotentes. non habent
 tempus. sed habentur a tempore
Infirmi et grauius patientes nō
 habent tempus. cum non sint sui
 compotes. **M**ortui transierunt tē
 pus suum. **I**deo nec senectus nec
 morbus. nec mors. exspectande
 sunt ad bene uiuendum. sed sta
 tim incipiendum est dum temp
 nostrum est. si qd plangendum
 est multi inueniuntur et commu
 niter omnes de quorum quolibet
 verificatur illud **J**ob uicesimo q̄t
 to. **D**edit eis tempus penitencie.
 et ipsi abutuntur eo ad superbi
 am **E**t psalmista. **T**empus faciē
 di domine. dissipauerunt legem
 tuam. **A**ugustinus de disciplina

christiana. **P**eruerse. plus amas
 mortem q̄ uitam. **A**bsit inquit. q̄s
 est homo qui plus amat mortem
 q̄ uitam. **F**orte conuincō te q̄ pl
 amas mortem q̄ uitam. **E**cce unde
 te conuincō. **T**u amas tunicā tuā.
 bonam eam uis. amas uillam tu
 am bonam eam uis. amas filiu
 tuum bonum eum uis. amas do
 mū tuam bonam eā uis. **Q**uid est
 q̄ etiam bonam uis habere mor
 tem. **B**onam mortem dicit det mi
 chi deus. etiam auertat a me ma
 lam mortem. plus ergo amas mortem
 tuam q̄ uitam tuā. male mori tēs.
 male uiuere non times. **C**erge
 male uiuere time male mori. sed
 noli timere non potest male mori.
 qui bene uixit. **N**ec ille. **U**nde **V**ir
 gilius in **E**neydōum libro de ciō i
 troducens **M**ezentiu contra **E**ne
 am a uerb a facto resistentem sic
Inquit **N**ec mortem horremus nec
 diuum parcimus ulli. **E**t conuinc
 runt ad eandem sententiam eius
 dem poete uersus. ex sexto **E**ney.
 dicit facilis descensus auerni. **N**oc
 tes atq; dies patet atri ianua di
 tis. **S**ed reuocare gradum. superas
 q; euadere ad auras. **H**oc op⁹ hic
 labor est. **P**auci q̄s equ⁹ ac. **I**lle
 autē qui potest dicere uixi. a tantu
 uiuam de futuro felicissimus est.
Unde **S**eneca epistola quadēge
 sima septima. **I**lle beatissimus et
 securus sui possessor est qui crasti
 num sine sollicitudine exspectat.
 quisquis dixit uixi cotidie ad lu
 crum surgit. talis sentencie fuit q̄
 dam religiosus qui quantum uix
 isset interrogatus a quodam. mi
 chil respondit ei nisi uixi. fuit

enim in religione. 1. a. anis. a cum
 alius diceret qro si an viristi. sed
 qntu rñdit. Dū dixi viri qntu viri
tibi dixi Voluit enim dicere q p
 tantu temp⁹ vixerat qntu signifi
 car lre nūales i hac dcoē vixi q il
 le sigficant .xvij. ānos sicut patz
 Vñ marcialis epigmaton. 2. l. li.
 ē. 1. Nō est crede m sapiētis dicere
 viuā. sera nimis ē vita crastia. vi
 ue iobie. Et hoc ē qd docuit aug.
 de verb dñi omel. 14. Age semp es
 to correat. lōge quidē ē dies iudi
 cii. s. vñ cuiusq dies vltima lon
 ge eē nō pōt q breuis ē vita ipa
 breuitas sep incertares ipa est q
 mlcos occidit dū dicūt cras cras.
 a subito ostiū claudiet remāsit cū
 voce conuina. qz nō habuit gemi
 tū colūbimum. Nec ille. Est g sum
 ma stulticia iuuentutē vel tps p
 seus expēdere in peccatis. a de tpe
 futuro qd nō ē nīm sperare. a de o
 signant dr. Eccl. 1. Ne impie agas
multū. a noli eē stultus ne moria
ris in tpe nī tuo. Et ad Gal. 6. Bo
 nū autē faciētes nī deficiam⁹. tpe
 em suo metē nō deficiētes. qz vita
breuis casus leuis nec spes remeā
di Quā ta serēs hic tanta serēs sit
 cura pandi. Plura seras vt plura
 seras ne nī seruisse. Pēteat. dū nil
valeat iā pmituisse. Lectio. 16.

Quia ex nichilo nati sum⁹
 a post hec erim⁹ tamq si
 nō fuerim⁹ qm fumus a
 flatus ē i narib⁹ nris a fmo sintil
 le ad omouendū cor nīm. qz ex fic
 tus cims erit corpus nīm a spūs
 diffundet tamq mollis aer. Do
sita erronea opinione. Dicere q
tur de ei⁹ insufficienti probatione.

Et ē probatio talis. Nulla res que
 moriendo perit a ānichilatur pmi
 natur vel punitur post mortē. sed
 omnis homo ē talis. ergo ac. I
sti⁹ rāōnis solum ponit minorem
et probat eā. videlicet q p⁹ hec. s.
vitam p⁹sentem erim⁹ tamq non
fuerim⁹. id ē nec corp⁹ viuet nec
anima. a ita homo moriēdos pe
rit totaliter. Circa pbationem
isti⁹ minoris duo facit. Primo p
bat q homo totaliter peribit fm
re. Secūdo pbat q fm nomē. ibi
Et nomē nīm. Circa p⁹mū duo
facit. qz p⁹mo p⁹suadet hec opinio
naturalit a philosophice. Secū
do exēplariet a rethorice. ibi. Tū
siet. Circa primū duo facit. Pri
mo pbat hoc ex hois p⁹ductione.
Secūdo ex hois resolutione. ibi Ex
tinctus. Circa primū duo facit.
Primo pbat hoc ex pte termini a
quo. Secūdo ex parte termini ad
quem p⁹ductionis humane. Ibi
Qm fumus. Est ergo prima ratō
talis. Productio a corruptio sunt
mutationes oppositē a itē termi
nos oppositos. sed p⁹ductio nostē
ē ex nichilo sic a tūo a qz ad eē fi
tut ad tminū ad quē. g corruptō
ē ad nichil sicut ad tminū ad qm
a ab eē sic a tmino a q. dicit g qz
ex nichilo nati sum⁹. idē oīs est.
a li qz stat ibi consecutiue quasi i
nuerent istā oseqntiam. Ex nichil
lo nati sum⁹. g post hec erim⁹ qsi
nō fuerim⁹. Ista ratio nichil va
let. qz p⁹ductio aie ē ex nichilo. s.
p⁹ductio corporis ex aliq ē scz ex se
mine viri a mulieris. Aia vero cor
tūpi non pōt. s. si corrupetur corū
pe i nichil. corp⁹ vero corrupit i
 d. 2.

32

illa ex quibus generatur vel opor-
tur: a ideo hec e falsa. pductio ho-
mis est ex nichilo: qz corp⁹ a pa-
rentib⁹ ppagat⁹ a aia a dō creatur
a infundit⁹: a ideo in corrupōne
hominis corp⁹ rōluit⁹ a aia sepa-
ta uiuit. Cōsequēter ibi. Quā fum⁹?
Ponit secundā racōem ad istam
falsā opimonez a fumē ista ex p-
te emini ad quē in pductōe hois.
Termin⁹ ad quē est hō uiuēs. In
isto at emino qtuor sūt in quib⁹
videt⁹ vita ppendi: viz rspiratio a
inspiracō: rsefus: calor: a mot⁹. Vñ
aia nichil aliud est n̄ aliqd isto-
rum fm eos: s̄ qdlibet istoz anni-
chilat⁹ a aia. ¶ Quantū ad pri-
mū dicit Quā fum⁹. a flatus est i-
narib⁹ nostris. vñ corpōe nostro:
a ponit ps p toto: qz ibi patet se-
sibilis egressio spūs de corpore.
Quantū ad secundū viz qntū ad
sensū dē. Et sermo. Sermo em̄ nō
est sine ymaginacōe: nec ymagi-
natio sine sensib⁹. Sicut ptz. z. de
aia. s̄ cōstat qz sensus perit corpo-
re mortuo. ¶ Qntū ad terciū dē.
Scintille: r calor naturalis: qz calor
similit perit. ¶ Qntū ad motū
dicit: ad comouendū cor nostr⁹ a
calorē qui est in corpōe nostro ad-
ministrandū motū in corpore no-
stro qz mot⁹ deriuat⁹ a corde. sic do-
cet Aristo. in de motu cordis. a sic
tangit qtuor falsas opimones de
aia: qz reprobat Aristo. pmo de
aia Prima fuit Eraditi qz posuit a-
nimā eē vapore. quē ipij vocāt fu-
mū vel flatu. Secūda fuit Dyoge-
nis qz posuit aiaz eē aerē quē aerē
ipij vocāt fimonē: qz sermo est
vox significatiua articulata: r vox ē

aer pustus fm Pristianū. Ter-
cia fuit quorundā antiqz qz aia
est ignis: quē ipij vocāt scintillaz
Quarta fuit Mellissi ytalici qz aia ē
quoddā motiū corporis: a illa tā-
gitur cū dicit⁹ ad comouendū cor
nostr⁹. Cōter ibi Quia extinctus
cinis pbāt qz homo cōliter morit⁹
ex hois resuluōe: a qz inē posicōes
qz ponūt aiam esse de natura alicu-
ius elemēti: ille sūt pbabiliores qz
ponūt eā esse de natura ignis vel
aeris. De natura enim tre nullus
simpliciter ponit ppter ei⁹ grossiciē:
nec de nā aqz n̄ valde grossi pbi.
sicut dē Aristo. pmo de aia. Et idō
tantū duas has opimōes exequi-
tur. ¶ Et arguit pmo sic fm pma
opimōe: sic ei qz ignis extinguit⁹
nichil remāet n̄ cinis extind⁹: ita
qz aia morit⁹ nichil remāet n̄ ex-
tind⁹ cinis: a sic cinis cōliter extin-
ctus n̄ accenditur itez: ita nec cor-
pus nostr⁹ itez accenditur per vi-
uificacōnem a rurrectionem fm
istos. ¶ Iuxta secundam opimō-
nem arguitur sic. Quando vas re-
pletum aere euacuat⁹ ab aere: ni-
hil remāet ibi nisi vas replet⁹
aliquo alio. Sic quādo homo mo-
rit⁹ aer a corpore expellitur: a n̄
la alia vita manet. Et sūt iste raci-
ones stolidē innitentes totaliter
se sui: nec aliquā rez credunt tales
esse nisi que possit videri vel tangi.
¶ Secūda ratio tangitur cū sub-
ditur. Et spirit⁹ id est anima dif-
fundit⁹ vñ nichilū de facili resoluēt
tamqz mollis aer: r tenuis vel hu-
midus: qz dicitur in lra qz corpus
humanum est cinis extinctus. Et
videntur inuere isti impij qz hec

est generalis cōditio humani ge-
neris q̃ corp⁹ resoluat̃ in cineres
Unde p̃t eē dubiū **V**tz oē corp⁹
humanū sit de lege cōi in cineres
redigendū. Et videt̃ q̃ nō q̃ aliq̃
hoies morient̃ immediatē ante iu-
diciū ãtē resurrectionē. s̃ corp⁹
hois nō incinerat̃ n̄ p̃ magnū tē-
pus post mortē. q̃ saltẽ corpora ta-
liū nō incinerabūt̃. Et de aliq̃bus
dicit̃ q̃ simul rapienē obuiā cri-
to in aera ad **Thessal. 2.** **V** p̃ si
oia corpora redigerent̃ in cineres.
tūc nō foret maior idinatio i cine-
rib⁹ petri ad aiaz petri q̃ pauli. s̃
seq̃ntia p̃z q̃ omēs cineres istoz
corp⁹ sūt eius dē racōnis. s̃ cōis
falsū. q̃ si nulla idinatio foret i il-
lis cinerib⁹ ad animā petri. nulla
dīa foret ex quib⁹ cinerib⁹ corp⁹
petri formaret̃. **S** hoc ē falsū. q̃ sic
nō foret idē hō qui p̃ns. **P** p̃ si sic
tūc oia corp⁹a hoim eēnt obusta
ā oburenda. s̃ hoc ē falsū. cōia p̃z
q̃ nichil resoluit̃ in cineres n̄ p̃
bustione. **V** p̃ de multis sc̃is legi-
tur quoz corpora nō incinerant̃. q̃
cū reliquie h̄ntur. **A**d oppositū
ē quod d̄t haymo. q̃ oēs natos
in originali tenet̃ hec s̄tentia. ter-
ra es ã in terrā ibis. Et **gen. 3.** **P**
uis es. ã in puluerem reūteris. **Q**
Pro isto dubio notanda sūt tria.
Primū est q̃ ad v̄tutem vocis lo-
q̃ndo corpora humana nō sūt i ci-
neres redigēda. **S**ecundū ē q̃ ad
tentionē s̄ctoz loq̃ndo. hec ē s̄-
tentia gn̄alis. q̃ corpora de lege cō-
muni sūt in puluēs vel cineres re-
digēda. **T**erciuū est q̃re vtunt̃ san-
cti isto mō loq̃ndi. **P**rimuz p̃z bre-
uiter ex triō argumento. q̃ cinēs

nō vocant̃ n̄ obusta p̃ ignē. **S**eci-
dū p̃z sic. s̄tentia lata a deo p̃ pec-
cato originali circa penā corp⁹is
tenebit de lege cōi vsq̃ ad resurre-
ctionē. s̃ illa s̄tentia nō fuit solū
de morte s̃ etiā de resolutione i ele-
mēta. **Gen. 3.** **P**uluēs es ã in pul-
uerem reūteris. q̃ illa tenebit sic
illa de morte. s̃ s̄tentia mortis trā-
sit i oēs in quos trāsit peccatū ori-
ginale. q̃ a s̄tentia incineratōnis.
Ad **he. 4.** **S**tatutū ē hoib⁹ sel mori.
Et ad **Roma. 7.** **I**n adā oēs mori-
untur. **D**e tercio hec ē ratio q̃re re-
solutio corp⁹is humani in illa ex
quib⁹ opomē vocatur incineratio
apud sc̃os. p̃mo p̃pter antiq̃ cōsue-
tudinē q̃ humana corpora obure-
bant̃. ã maxie nobiliū ne i elemē-
ta viliora reūterent̃. postea cinēs
cōseruabātur i memoriā in v̄mis. **E**t
ideo mos ioleuit dicere. q̃ illa in q̃
resoluitur corp⁹ humanū dicatur
cinēs. **S**ecūdo p̃pter cām resolutō-
nis corp⁹is hūani q̃ ē ignis cōi-
piscētie carnalis q̃ vocat̃ fomes. q̃
de lege cōi corp⁹ humanū cōtinue
accendit. p̃pter quem fomes cor-
pus humanuz in elementa resol-
uitur ad huius infectiois pur-
gationem. **I**llud autem quod p̃
accensionem ignis resoluitur si o-
bustum fuerit dicitur in cineres
resolui. **A**d primū dico q̃ tales
resoluetur per ignem qui mundū
āte iudicium cōcremabit. et sic re-
soluetur et cito reparabūtur. **C**
Ad secundū dico q̃ nulla ē nati-
ralis idinatio in cineribus petri
ad animā petri. s̃ ordo prouidētie
diuine hoc faciet q̃ illi cinēs ma-
gis v̄mētur anime petri q̃ alteri
d. 3.

ut idem homo resurgat. **Ad tertium** dico qd scriptura loquitur figurative ut iam dictum est. Ex his patet qd corpus virginis benedictae resoluendum non fuit: qd in eo fomes extinctus extitit. Similitudine est de alijs si qui alij sunt: h^o qd eis est concessum; ex privilegio spali. Item est dicendum de reliquijs scorum qd de lege communi ante resurrectionem communem incinerabuntur; vel si non hoc eis erit concessum ex privilegio spali. **Notandum** est hic qd contra materiam vane glorie de aliquo e^o delectatione mouet in presentia valde expedire progredere quod de illo delectabili eueniet in futuro. sic legitur in diuisis tractatibus. **Et in vita beati Iohannis** elemosinarius habet qd mos erat antiquitus apud grecos qd statim impatore electo a coronato edificato est monumentorum. et g^ona marmorum ei afferentes sibi dicerent isto modo. De quali marmore iubet imperium tuum sibi fieri monumentum; ne per gloriam ipsius dignitatis in vanam gloriam efferreretur. Similitudine de fieri in consecratione papali stupa coram oculis eius accendit et comburit: et sic sibi dicitur Sic transit gloria mundi. Similitudine legitur in hystoria romanorum qd triumpphantem in curru assidebat quidam tribaldus: qui ei impune conuulabat et interdum colaphizabat. ne excessus honoris illo die collati eius super hominem transmutarent. Summum vero acutissimum vane glorie est nobilitas iuuentutis humani corporis. Contra quod a ad quod reprimendum metrice dicitur. **Forma genus mores sapientia vis et honores Non retinet hoies qui redit in cinerem** Unde satis admirabiliter dicitur **Eccl. 10. Quid super**

cinis et terra. Et ideo vnicuique suum expedit commemorari pluries hoc verbum. **Extinctus cinis erit corpus n^om** Potest etiam hoc verbum dici delicate et superuolose nutrientibus corpus suum: nunc calidis speciebus nunc electissimis carnibus tam domesticis quam ferinis: nunc vestibus mollissimis et suauibus. ac si putarent quod calorem et ignem vite naturalis perpetuae possent. **Sed valde decipiuntur: qd Job. 31. Omnis caro deficiet: et homo in cinerem conuertetur.** Item hoc potest dici de pigris remissis et ociosis: quod sua corpora tamen appreciantur quod nulli preme se volunt exponere: et tamen postmodum nichil aliud erit quam extinctus cinis. **Fideo in signum istorum dicitur vnicuique nostrum in die cinerum in capite ieiunij a sacerdote.** Memento homo quod cinis es: et in cinerem reuertetur. Dicamus ergo a mente sentiamus: quod extinctus cinis erit corpus n^om. **Duo sunt in quibus laus corporalis consistit. scilicet pulchritudo et fortitudo.** Pulchritudo consistit in quadam proportionabili claritate bone complexionis: et ideo vere pulchri desiderant esse in humine: ut videantur ab hominibus. **Unde corpus animalium est quasi quidam lucerna: quod non est pulchra nisi lucet et ipsum viuificat et fulget.** Et ideo mali homines quando moriuntur pulchritudinem totam perdunt: **ps. 17. Lucerna impiorum extinguetur.** Sed fortitudo consistit in quadam naturali potestate facilis operationis: h^o et potestas resultat ex solida et compacta confectione ossium et nervorum. **Sed hec fortitudo quantumcumque fuerit valida**

11. qm tūq; luc et ard; sic n̄ corpū n̄

finaliter dissoluetur et erit cinis
 ysaie. 33. **F**uit populi quasi de incen-
 dio cinis. Sit ergo recordatio nostra fre-
 quens et assidua: quod extinctus cinis
 erit corpus nostrum. **E**t est no-
 tandum quod iste cinis intense reco-
 gitatur. fugat temptationem. ser-
 uat deuotionem. ornat orationem.
Primo dico. fugat temptationem.
Exprimatur esse dicitur. et imponitur
Albro libro suo de vegetabilibus:
 quod si couus indurauerit in arbore
 et oua posuerit per talem cautelam
 potest facillime impediri ne de ouis vale-
 at pullos procreare. Accipiat cinis
 vitri et ponat subtiliter inter lignum et
 cortices arboris portantis mundum et
 quod diu cinis ibi durauerit couus non
 quod pullificabit. **C**oruus dyaboli sig-
 nificat **T**heodorus **C**oruus perfidie dapa-
 nat aialia quod quod. **H**omo est moraliter ar-
 bor. sic dicit Saluator **M**athei. 1. **A**r-
 bor boni fructus bonos facit. **I**n ista ar-
 bore dyabolus per temptationem mundum ni-
 dificare. oua ponere postea pullos
 producere. **P**idos facit de ramusculis
 diuisas cogitationum. oua ponit de
 munusculis pulsan delectationum: si
 pullos producit per consensum. **S**i ergo istum
 couum impedire velimus. etiam si mundum
 fecerit per aduenticias cogitationes: et
 etiam si oua posuerit per surrepticias
 delectationes. ne pullos producat per
 assensum elocet. accipiamus cineres
 vitri. **V**itrum quod est fragile: est caro
 nostra quod fragitur omni idu. **C**inis huius
 vitri est memoria statim que caro nostra
 habet post mortem. que erit ad hanc
 statim cineris. **J**ob. 17. **M**emoria nostra
 operabitur cineri. **P**ona ergo istum ci-
 nerem sub cortice. id est sub nostra ex-
 teriori ouersa facie per priuatas et ocul-

tas meditationes mortis: et infallibi-
 liter nunquam consentiemus suggesti-
 onibus dyaboli per cogitationes et dele-
 ctationes conceptas. **E**t hoc est quod dicit
Eccli. 1. **M**emorare nouissima tua:
 et in eternum non peccabis. **I**ste est ci-
 nis vacce imolatus. id est carnis mor-
 tificate vel in forma mortis cogi-
 tate que non mundus colligere iubet.
 et in loco mundissimo ponetur. **N**u-
 meri. 19. **D**e quo apostolus est ad hebr. ix.
Cinis vitule aspersus in quatuor sancta-
 ctificat ad emundationem cinis. **S**e-
 cundo cinis iste conseruat deuotionem: in-
 cinis enim cineribus conseruat optime ser-
 uatur maxime iuniperi. **V**bi dicitur per
 fidus. 1. **E**thimo. c. 1. **I**uniperus
 arbor sic vocatur. ideo quod signis per
 id est ignem que conceptus igne a deo
 diu conseruat. quod si pruna ex eis ci-
 neribus fuerint conseruat. usque ad
 annum perdurant. **I**uniperus qua-
 si signis per id est igne debet esse
 homo moraliter. qui ignem seruatis
 et deuote deuotionis in altari sui
 cordis iugiter conseruare tenetur.
Iuxta illud **L**euic. 16. **I**gnis in alta-
 ri meo semper ardebit. **S**i ergo istum
 ignem deuotionis et dilectio-
 nis dei per totum annum vite no-
 stre seruare velimus. inuoluamus
 eum in cineribus carnis nostre.
In altissimis montibus inueniuntur
 cineres inconuulse per annum:
 sic in mentibus sanctorum iugis est
 memoria mortis cum deuotione et
 penitentia et reprehensione suorum
 viciorum. **E**xemplo **J**ob. qui dixit
 Me ipsum reprehendo. et ago penitentiam
 in fauilla et cinere **J**ob quod dragesimo primo. **T**ercio istum
 cinis ornat orationem. **Q**uanto

32

Deo

enim pauper se magis humiliat
 et necessitates suas dedat. tunc fa-
 cilius ipertrat quod implorat. Sic nos qui
 fragilitatem nostram coram deo fatemur.
 facilius expeditur. Exemplum habemus
de Abraham. Gen. 18. Qui domino sup-
plicat. proponens premisit. loquitur ad
dominum meum cum sim pulvis et cinis.
 Et in hoc figuram iudei deum orare vo-
 lentes. capita sua cineribus consperunt.
 Sic in multis locis scripture sacre
 dicitur. Domine si sic fecerim dabitur nobis co-
rona pro cinere. Sic dicitur ysa. 61. Domine
domine. Dic hodie vas cinerum quid offeret
flos facierum. Copia quid remuneris
ultra metha diei. Flos est marces
herbes. cadens in morte nigrescit. Audis
foetides. formides nulla pauescit
Hec lege lecta. Bene lacrimis laren-
tur habere. Ne pateat pene. tibi ia-
nua sepore cene. Forma generis mo-
res. sapia vis et hores. Non retinent
horem. qui redit in cinerem. Item Ortus
omnia suos repetunt. memoremque requirunt.
Et redit in nihilum. quod fuit ante ni-
hil.

L. 11.

Et tunc vita nostra tanquam ve-
 stigium nubis. sicut nebu-
 la dissolvitur quae fugata est
 a radijs solis et a calore illius ag-
 uata. Postquam sapiens posuit opio-
 nez ipioz et totaliter peccato de clito-
 ruz de morte huius quae opio posuit ho-
 minem sic brutum omnia resoluunt in elemē-
 ta. Posuit etiam ad hoc perandum ra-
 cōes quibus arguunt naturaliter et phisi-
 ce. Dicuntur potestates rationes quibus hoc per-
 suadent exemplariter et rethorice. Et su-
 munt ista tria exempla de quibusdam
 impressionibus quae generantur in sublimi.
 videlicet de nube et de nebula. Est
 autem generatio nubis de vapore eleva-

to de aquis et terra. usque ad medi-
 um interstitium aeris ubi est locus
 frigidus. Elevatur ei talis materia nu-
 bium virtute solis et corporum celestium
 misso vapori quodam calore accide-
 tali per quem ascendit. Cum autem
 pervenerit ad medium interstitium
 aeris. ubi est locus valde frigidus.
 tunc propter distantiam a reflectione radi-
 orum solarium a terra quae reflectio ca-
 lesfacit aerem quem nos inhabitamus.
 tunc propter similem distantiam a cor-
 poribus celestibus et sphaera ignis
 calor incompartus nubi per quem as-
 cendebat deficit et corrumpitur per cir-
 cumstantem frigiditatem. et per nu-
 bes et resolvitur in pluviam vel in
 niues seu grandines. secundum potestatem
 et fortitudinem frigoris comprime-
 tis. Sic igitur generantur nubes de vapo-
 re. et corrumpitur per resolutionem. Nebu-
 la autem secundum quod dicitur Aristoteli 2. metheo.
 est reliquiae nubis vel nubium reso-
 lutarum a quibus pluit. et ideo nebula sig-
 nat serenitatem. Comparatur ergo
 nostram vestigio nubis quod est
 nebula. secundum Aristoteli. Et sic ly et tenet
 expositivae. vel vestigium nubis
 dicitur per contrarium. quasi dicitur.
 nullum est vestigium nubis. si to-
 ta dispariet. Sic nulla erit nostra me-
 moria. sed omnino peribimus in cor-
 pore et anima. Sed haec sunt due du-
 bitationes naturales. Prima est quomodo di-
 cuntur quod nubes sive nebula per calo-
 rem solis agguantur. cum calor non
 sit causa gravitatis. nec descensus
 magis causa levitatis et ascensus
 sicut. 1. 2. metheo. satis patet. Ad
 hanc dubitationem respondere possumus
 multipliciter. Primo quia mali et
 per se bloquuntur et non est inconueniens quod a

vicioꝝ: priusq̄ ab eam a ampliꝝ
 nō ero. i. si n̄ dimittis: ibo d̄ haevi
 ta et apliꝝ n̄ ero in vero eē qđ eē
 cū deo. ¶ Ad ij. dicendū: qđ Job lo
 quit̄ de reuerſione ad vitam iſtā
 mōlem. ¶ Et eodē mō d̄ ad terci
 um a ad quartū. ¶ Ad quintū
 dico qđ Eccl̄. loquitur more cōcio
 natoris: nūc in pſona fatui: nūc i
 pſona ſapiētis. ¶ Vel e q̄ vel equal̄ ē
 quantū ad apparentiā exterioreꝝ.
 ¶ Ad ſextū r̄ndet Glo. in eternuz
 huiꝝ ſeculi. vel i eternuz ſm opio
 nem eoz falſā. ¶ Ad ſeptimū lo
 quitur de reuerſione ad vitaz pre
 ſentē. ¶ Ad octauū ſilitudo ē. Vñ
 ſicut aque fluūt in terrā a reuertē
 tur ad mare vt itez fluāt. ſicut di
 citur Eccl̄. 1. Ita corpora redeūt ad
 terrā a reſoluūt vt itez vtute di
 uina reſurgāt. ¶ Ad nonū Gloſa
 expone ſicut caro a ſāguis aē. id
 ē hoies debiti viciꝝ q̄ ex carne et
 ſanguine oriūtur. ¶ Ad decimuz
 negābus ē: qđ infidelis nec pbat
 qđ dicit Et Auicēna mgē ſuꝝ dicit
 oppoſitū. Dicit em̄ ix. metha. c. 1.
 qđ aia habebit corpꝝ apđ reſurre
 ctione. ¶ Trāſiet vita nrā. ¶ No
 tandū qđ ſcriptura ſacra vitaz hu
 manā opat multis rebꝝ: ſi nūq̄ p
 raro alicui rei pmanētū vel ſtabili.
 ſi ſemp rebꝝ caducis a trāſeūtibꝝ.
 ¶ Compatur aut̄ qñq̄ vita hūana
 herbe. qñq̄ floꝝ. qñq̄ nubi. qñq̄
 vori. qñq̄ hoſpiti. qñq̄ cursori. o
 miāt iſta trāſitoria ſūt q̄ momē
 tanea a caduca. ¶ Primō mō loq̄t̄
 de hoie a de vita humana. p̄s. Ma
 ne ſicut hba tñſiat. mane floreat
 a trāſiet. veſpere decidat a areſcat
 a iduret. In iſtoꝝ ſu ſic dicit Glo.

Vitaz hūanā in t̄tia t̄pa diu
 dit: ſcꝝ puericiā. adoleſcentiā a ſe
 nectutē. ¶ T̄pe puericie opatur hō
 hbe nondū floꝝ. In adoleſcentiā
 opatur hbe floꝝ. Vñ ſic vulga
 riter d̄ hōi: qđ ē in floribꝝ ſuis p̄
 p̄mas duas etates. Dicit em̄ ps.
 bis mane. Terciū vero t̄ps qđ ē
 ſenectꝝ. vocat veſpere. Dicit ḡ. Ma
 ne in puericia ſicut hba tranſeat.
 mane id ē in adoleſcentiā ſua flore
 at a trāſeat. ſi veſpere id ē in ſenec
 tute decidat. ¶ In ſirmitatē indu
 ret. p̄ mortē areſcat p̄ reſoluōem
 in puluerem. Tercio vita nrā cō
 patur nubi. ſic habet Job. 1. Sic
 nubes p̄trāſit a oſumitur: ſic qui
 deſcēdit ad iſernū nō aſcendet. Si
 cut em̄ nubes de inferioribꝝ eleua
 tur calore ceſti a aſcendit. volat
 qđ in altum ad t̄ps a qñq̄ in ſua
 altitudine circūfertur a agitatur o
 tinue ſine quiete: a tandē iterato i
 terrā reſoluta deſcendit: ita hoies i
 vita p̄ſenti oriūtur de terra: eleuā
 tur ad dignitates a honōꝝ: vbi
 circumagitant̄ a fatigātur a iqui
 etant̄. a tandē de dignitatibꝝ deci
 dūt a ouertūtur in terrā. Job. 30.
 Abſtulit qñq̄ v̄tus deſideriū meū
 a velud nubes p̄tranſit ſalꝝ mea.
 Qualiter vero in nullo ſtatu. i. nul
 lo ḡdu vel dignitate ē quies p̄fec
 ta: pulchre deſminat Boeciꝝ 2. de
 oſolacōe. p̄ſa 8. Quis ē iquit̄ taz
 opioſe felicitatis. vt nō ex aliq̄ p
 te cū ſtatu ſui q̄litate retiretur. ¶ An
 xia em̄ eſt hūanoꝝ oſidio bono
 rū. a que vel nūq̄ puēiat vel nūq̄
 perpetua ſubſiſtat. h̄c ſeſus eru
 berat: ſe pudorē de gener. ſanguis.
 hūc notum facit: ſed anguſtia rei

¶ nobilitate

Solla

B

p̄ 7

familiaris inclusus esse mallet et
 ignotus. **A**lexandroq; circaflu? vitā
 celitem deslet. **A**lle nupcijs felix: or
 batus liberis alieno censu nutrit
 heredis. **A**li? ple letatus filij filie
 ue delictis mestis illa crimat. **I**de
 co facile nemo ai fortune sue obi
 tione cordat. **I**nest em singulis
 q; in expertus nesciat: et expertus
 horreat. **H**ec ille. **Q**uarto compa
 ratur vni vita nra. **O**see .8. de vita
 nostra. **Q**uasi nubes matutina et
 quasi ros mane pertransiens. **A**ri
 stoteles .2. methero. dicit q; per
 manentia vris non est n̄ vnius
 diei. **Q**uinto comparatur hospiti
Eccl. xix. **T**ransi hospes et orna me
 sam et que in manu habes ciba
 ceteros. quilibet em nostru stat
 in vita ista: sicut in hospicio nō fi
 cut in domo. **V**n̄ **T**ullius de senec
 tute. **S**apiēs de hac vita discedit
 tamq; ex hospicio: non ex domo.
Comorandi em diuersorium natu
 ra nobis dedit: non habitandi lo
 cum. receptus in hospicio vsq; ha
 bet domo. lecti. vasoz et hui? mo
 di: sed nō dominiū. **V**nde nichil se
 cum auferet: sed emit libere et ex
 pendit et tandem i fine pro omni
 bus tenetur computat. **S**ic est de
 nobis i vita ista sum? in hospicio
 mudi vsq; mundano et habere
 possumus: sed nichil asportare no
 bisum in morte. **V**nde **J**ob. xvij
 diues cum dormierit nichil secuz
 aufert. **V**nde mūdus similis **B**u
 rrisidi: de quo referūt fabule q; hō
 nes solebat recipere sub specie pi
 etatis: et postea explorata oportu
 nitate eos de; occidere. **I**sto modo
 mūdus sub specie fauoris et amici

tie admittit et aduocat homines
 ad diuicias et dignitates: vt eos p
 gulas libidines et concupiscentias
 occidat. **S**exto vita nostrē compa
 ratur cursori **J**ob. ix. **D**ies mei ve
 lociores fuerunt cursore: transie
 runt et non viderunt bonum. **S**ic
 ergo patet quomodo vita nostrē
 rebus transitorijs comparat iux
 ta responsionem quā quoddā ve
 tus palatiū dicitur respondisse.
Vnde **A**ristoteles i poetria indu
 cit fabulam cuiusdā poete: quod
 dam palatium desertum deplorā
 tis in hīs verbis. **D**omus egregi
 a compūgor ad lacrimas: tuam
 inspiciens solitudinem. **A**t illa
 tremuit et passa michi ppter lacri
 marum multitudinē. **C**ui iquio.
Vbi queso sunt qui quoddam in
 te habitauerunt: et iocūdā vitā
 cum securitate et temporis ameni
 tate duxerunt. **A**t illa. **T**empora
 les inquit existentes: temporalit
 tranfierunt cum tempore et me q;
 q; sub sorte temporis transitura;
 dimiserūt: res nāq; nulle stabiles:
 que cū fluxu hui? tps fluxibiles
 fluūt. **H**ec rrsio hui? palacij.
Nō q̄stionē puei. **V**. ē heri. **H** nō
 q; vulpcaula tñstua glaciē nō mō
 ofidit i illa glaciē: si audit aq; cur
 rentē et fluētē; fortit s̄ glaciē: q; ē
 nō tenuis ad portandū eaz. **I**sta
 cautela tēm? nos vti. **G**loria mū
 di est quasi quedā pulchra splē
 des glaciē: quia delectabile ē hō
 norari ab hominibus: pasci. pota
 ri et vestiri delicate: et habere mag
 nā familiā cui possit impari. **S** ca
 uendū ē: q; glaciē ista ē valde fri
 gilis. **A**usculta diligentē et audies

mūtmūr aquarū tñseñtūm sub
ista glacie Apoca. 2. Aq̄ multe po-
puli multi. Aduertas a audies q̄
mō trāsiūt vn⁹ rex i morte; modo
vn⁹ comes. mō ep̄us. mō miles. a
sic de alijs Et iō de ista glacie nō ē
p̄fidendū. Raban⁹ i legenda de oī-
bus sc̄is transeūt oīa q̄ t̄p̄aliter
festiue celebrant. q̄ mund⁹ trāsit
a d̄cipiscētia ei⁹. Q̄d exponēs Au-
g⁹. Et sic Ecce iqt̄ mūd⁹ trāsit a con-
cupia eius. quid vis ergo vt̄u-
tū t̄p̄e. an xp̄m amare a met̄num
vūere. Rex t̄p̄aliū flūi⁹ trāsit. s̄
t̄p̄ iuxta flūiū; arbor namā ē d̄
m̄n⁹ibus xp̄us. rapis i p̄cep̄s:
tene lignū. Voluit te amor mūd̄i
ne xp̄m. q̄ si amatis istā vitam mi-
seram a fluidā. vbi cū labore vni-
tis. q̄nto magis amāe d̄ letis istā
vitam eternā. vbi nullū labore; su-
stinebitis. L. c. 18.

Et nomē n̄m obliuionē;
accipiet a tempus a n̄o
hēbit memoria; opm no-
strorū. Postq̄ impij d̄clarauerūt
q̄ totū genus humanū perit post
mortem; q̄ntum ab corp⁹ a q̄ntū;
ad animam; ita q̄ nichil h̄ois ma-
nebit s̄m rem. Dic intendit p̄ba-
re vlt̄er⁹ q̄ totū genus h̄uanum
p̄ibit etiā sc̄m op̄ionē; ita q̄ om̄is
homo p̄ibit non solū s̄m p̄sona;
s̄ etiā s̄m famam. Circa istam q̄-
stionē duo facit. q̄ p̄mo p̄p̄o m̄t̄:
sc̄d̄ p̄bat̄ ibi. Vmbre transitus.

Circa primū est sciendū; q̄ fa-
ma h̄ois duplic̄t̄ diuulgatur ad
multos. Vno mō p̄ altitudinē m̄g-
noz statū. Alio mō p̄ maḡtudi-
nem bonoz opm. Prop̄t̄ primū;
reges a p̄ncipes a om̄is ḡnalit̄ po-

lentes maḡis sunt notī q̄ p̄fōne
priuate. p̄pter sc̄m legitim̄s ap̄d
veteres q̄ persona; que magna a
mira fecerūt vel multum vtilia rei
publice successores eorum non so-
lum memorie cōmendauerunt; i-
mo sicut deos colere in eterna me-
moria statuerunt. Sic dyomis⁹ quī
p̄mo vitem colere d̄cauit. liter pa-
ter appellatus est a apud grecos
deificatus est. Sic minerva; q̄ p̄ti-
mo d̄cauit v̄sum olei; sicut d̄cauit Au-
gustin⁹. 18 de ciui. dei. c. 12. Sic ysis
a sarapis apud egipcios colebāt̄:
sicut patet ca. 1. d̄ ei⁹ de; libri.
Sic hercules a vlixes aiar a he-
ctor a multi corpe strennui nomē
a famam per opa bellica perpetua-
re conati sunt. Sic etiam poete me-
tris a carminibus tam se q̄ alios
in eterna memoria apud homines
cōmendare satagerunt. Vnde Oū-
dian⁹ i fine metha. dicit sic. Iaq̄
opus eregi q̄d nec iouis ita nec
ignis Nec poterit feruz nec edax
abolere vetustas. Cum volet illa
dies que nil habet corpis huius.
Ius habet incerti spacium michi
finiat eū Parce tū meliore mei su-
p̄alta perhenis. Astra ferar no-
menq̄; indelible nostrum. Qua-
q̄ patet d̄mittis romana potentia
terris Ore legant̄ populi per que
omnia secula fama Si quid habet̄
veri vatum presagia viuam. vult
dicere q̄ tale a tantum opus ego
compleui per q̄d illud habet̄ eter-
nam memoriam in ore hominum:
quia opus istud nec fulmen nec
ignis nec ferz i bello nec obliuio
t̄p̄is poterit abolē; iō veiat mors
q̄n̄ sibi placuit; q̄ non curo de ea

1 amāe t̄p̄alia a h̄ā
istoria. a h̄ā s̄re

A

ppter duo. **Primo** qz nō hz ius ni
 si i corpus meū ego frūs sū plen
 nis fm aiām q̄ est ps melior mei.
 ferar sup astra i celum empireū q̄
 nulla mors p̄t attingē. **Secūdo** qz licz
 mors possit delere a destruē corpus
 meū nomen tū meū delere nō po
 terit qz p totū mundū vbi viget
 vōna **hūana** potētia legar ore p̄līa sic
 licet nō corpe vinā tū in nomine
 a fama. **Iste** fuit i hoc bone spei. a
 sane opionis p pte. **Sz** nō sic isti
 impij qui fūme desiderauerūt eter
 nitatē sui nois a memoriā suoz
 opim. a tū despantes dixerunt. **Et**
 nomē nēm non obstante statu a
 dignitate quā habuim⁹ obliuionē
 accipiet p tēpus. a p lapsū tps
Quia em̄ tatescūt a corūpūnt in tē
 pore a obliuio fit p̄t tps. qz p̄bīoz
 ca. de tpe. **Est** etiā i ista locō notā
 dū qz circa nois celebritatem a fa
 mā dimerfimode se disponūt homi
 nes i p̄nti. **Quidā** em̄ nomē suum
 ambiciose magnificanti ad ostēta
 onem. **Quidā** nomē suū scandalo
 se vilificant i detestacōem. **Et** qui
 dā nomē suū vtuose dignificant
 ad edificacōem. **Primi** nomē suū
 a famā excellentē appreciāt. **Secū**
di nomē suū negligēt aspnantur.
Terij nomē suū ouemēter vene
 rātur. **Primi** sūt hoies vani a muni
 dami q̄ nī aliqd i suis opacōibus
 appetūt nec intendunt nisi qz sint
 magni nois a famose opionis
 apud hoies. a isti scribūt nomina
 sua i cineribz hoc ē i vanis memo
 rijs hoim q̄ nō sūt nisi fra a cinis.
Eccl. 1. **Dis** hō fra a cinis. **De** qb⁹
 loq̄t bñs **Greg. 7.** **mora. c. 18.** **Oēs**
 qui huic seculo cogitacōe terrena

Coll.

B

cōformāt. p omne qd agunt huic
 mundo ēlinq̄re sui nois mēoriam
 conant. **Alij** belloz titul. **Alij** edifi
 cioz menibz altis. **Alij** disertis do
 ctinaz seculariū libris instanter
 elaborāt. sibiqz memorie nomen
 edificant. **Hec** ille. **Et** q̄ fatue aut
 hoc fiat oñdit paulop⁹ subdens.
 qñtūlibet ide quisqz p faciēda glo
 ria sui nois laborauit. memoriā
 suā q̄ cinerem posuit. qz hanc cici
 us v̄t⁹ mōrlitatis rapit. **Et** ecōtra
 de iustis dr. **In** mēoria eterna est
 iust⁹. **Cōtē** tales q̄ sic nimis appre
 ciant tēp̄ sūmū negociū fame glo
 riā a nois celebritatez. **Arguit** **Bo**
etius. de cōsola. li. 2. p̄sa. 1. **Deda**
rans fame vaitatē p quibz racōes.
Primo ex freni spacij puitate sic.
Tota terra nō hz nisi racōem vni
 us pūcti resp̄cū celisic pbat p̄tho
 lome⁹ in sua almagesti distictiōe
 p̄ma. c. 9. **Et** **Alphābi⁹** de differē
 tijs astroz **Drā. 7.** **Sed** de superficie
 terre tm̄ q̄eta ps est hitabilis nec
 tū illa tota. **Tū** p̄t ptes appropin
 quas equinoriali ex vna pte vbi
 ē nīm⁹ calor. tū p̄t ptes p̄p̄ quas
 polo artico ex pte boreali vbi ē al
 gor a frīg⁹. **Quid** ḡ m̄gnū est. **Da**
to etiā qz hō p totū mūdū q̄ nō ē nī
 ps pūcti possit nomē suū diuulgāe.
Job. 22. **Gaudiū** p̄p̄cite ad istar
 pūcti. **Secūdo** sic **Impossibile** ē qz
 diuulget nomē suū vbiqz p mūdū.
 a hoc p̄t difficultatē itineis a dese
 ctū vicacōis a viat⁹. qz nī oēs hoies
 sibi iuicē dicant. **Tercō** qz dato qz
 possent nī pcedēt vbiqz ad gloriā.
 qz illd qz vana ḡes approbat a cō
 mendat. alia deridet a dampnat.
Sc̄to qz hoies mouētur a mēoria

30

Alfragano

nominis sui pibit. Vñ qui habet
 mō memoriā fidelis fabricij vel ca-
 thonis vel bruti facit vtiq; noia
 eoz i pauculis lris: nec cū legim⁹
 lrās p lrās habemus notitiā pso-
 naz. **¶** Qñto sic. Ille qui intēdit
 viuere in noie suo i memorijs ho-
 num: facit sibi duas mortes. Vñā
 corpotis: a aliā postea sui nomis:
 qz necessario a memorijs hoim ea-
 det. Ad idē adducit duas racōes
 hb. 3. pfa. 8. **¶** Primo sic: qd falsa
 opinione pferur n̄ debet eē de iu-
 re magni pōderis apud hoim. s̄
 pleriq; nomē falsū vulgi opinioi-
 bus abstulerūt. **¶** Secūdo sic. Illud
 qd falso iudicio datur. vel si vero
 iudicio datur nō diu pseuerat nō
 debet eē magni pōderis apud ani-
 mū virtuosi hoim. s̄ fauor popu-
 laris numq; puēit fm bonum iu-
 diciū. vel si puēiat fm bonuz iudi-
 ciū nō diu pseuerat in vno. s̄ qd
 isti placet altei displicet: q̄ fauor
 populi nō debet hominē multum
 mouere. **¶** Patet ergo vāitas hoim:
 qui nomen suū ambiciose magfi-
 cant ad ostētacōem. **¶** Et de talibus
 inuēimus scriptum. **Gen. 11.** de fili-
 is noe post diluuiū qui dixerunt
Celebrem⁹ nomē n̄m anteq; di-
 uidamur in vniuersas terras: et
 ceperūt edificare turrim cui⁹ culmē
 attingeret ad celum. **¶** Et quid acci-
 dit. **¶** Certē volebāt sibi nomen ho-
 noris: a fecerūt sibi nomē cōfusio-
 nis. **¶** Et idcirco vocatū est nomen
 ei⁹ babel: i cōfusio. **¶** De talibus etiā
 habem⁹ exemplū **Matth. 7.** q̄ io-
 sephus a azarias principes iude-
 oz dixerūt. **¶** Faciam⁹ a ipsi nobis
 nomen: a eamus pugnare cōtra

1 face

gētes. **¶** Et sequit̄ **Et** ceciderunt illa
 die de populo ad duo milia viroz
¶ Secūdo sūt aliq; q̄ scādaloſe no-
 mē suū vtilificāt: nomen suū negli-
 gēter aspiciāt: h⁹ modi sūt isti no-
 torij peccatores: q̄ p dīta verecūdia
 ingerit alijs exēpluz male viuēdi
 a peccant sine freno: a isti pprie lo-
 qñdo scandalizāt etiā dei. p̄tētes
 infirmis occasiōez peccādi a ruine
 puerſo exēplo. **¶** Naturale ē em̄ hoī
 cū sit animal politicū: formare se
 morib⁹ eoz cū quib⁹ cōuersat̄ a
 viuūt. **¶** Vñ de talibus cōnq̄ritur **Jaco-**
b⁹ in cano. sua. c. 2. **¶** Ipsi iquit blas-
 phemāt nomē bonū: qd inuocātū
 ē sup vos. **¶** Bonū em̄ nomē qd in-
 uocātū ē sup vos: ē nomē ihu xpi.
¶ Tercio sūt aliq; q̄ nomē suū v-
 tuose dēficant ad edificationē: a
 sūt tales qui hōeste a laudabiliter
 in exteriori honore cōuersant̄. dā-
 tes alijs scām exēpluz viuēdi. de q̄
 rū q̄lib⁹ dicit̄ p̄t̄ illud **Wesl. 11.** **¶** Sa-
 ma nois ei⁹ crescebat cotidie. **¶**
¶ Nota q̄ ē de fama hois sicut de pa-
 tura piri vel pomū: illa patura si s̄
 leat̄ a pomo paucū valet a qñ tñ
 ē cū pomo bñ cōseruat pomū: a qñ
 auferēt pomū statū corūpiēt. **¶** Isto
 mō est de fama q̄ diu hō h⁹ famā
 integrā: cōhibet̄ a p̄uatur p eā a
 mltis p̄t̄. **¶** S; reu eā p dīta fama
 hois vñū de maxis frenatis a p̄t̄
 ē p dītuz: a extūc p̄sona putrescit
 continue: sicut pomū putrescit cor-
 tice denudatum. **¶** puerb. 10. **¶** Mēori-
 a iusti cū laudib⁹ a nomē impio-
 rū putrescet. **¶** Nota q̄ inē ill⁹ qd
 scribitur i celatūā dom⁹. a ill⁹ qd
 scribit̄ i pauimto: mag⁹ dīna ē qz
 ill⁹ qd scribitur i pauimto de tra

contulcat a delet de facile similiter
 nō p̄t simul videri nisi paucis a nō
 ab oīb; qui sūt in domo. qd̄ aut̄ in
 celatura scribit̄ ab oībus simul vi
 deri potest. Moralit̄ celatura mūdi
 ē celat̄a pavimentū ē terra. In hoc
 pavimento hoīes mūdā quorū
 q̄libet p̄t dicē. Adhesit pavimēto
 aīa mea scribunt noīa sua. a p̄pe
 tuaē conantur. Juxta illud. p̄t V̄o
 uerunt nomia sua in terris suis. **Thē. 21.**
 Recedētes a te i terra scri
 bent. Et certe duplici fraudat̄ ab
 intencōe sua. Tū q̄ pauci legunt
 famā noīis eorū q̄ vicini a cōpōā
 nei eorū. **h̄m** h̄m illi q̄ precesserūt a
 multi qui succēdēt nichil sciēt de
 eis. Item ex alia p̄te histriones a
 diuites a raptōres q̄b; dederūt bo
 na sua vt multiplicarēt nomē eo
 rū moriet̄. a p̄ oīs nomē eorū dele
 bit̄. In p̄s. Nomen eorū delecti in
 cēnū a in seculū seculi. Sed viri sc̄i
 scribunt noīa eorū i celatura mū
 di hoc est i celo. vbi est lib̄ vite. Et
 sicut celum ē incorruptibile ita no
 men idēlebile. **Ap̄c. 3.** Non delebo
 nomē eius de libro vite. Vñ ab o
 mb; videbit̄ i die iudicij. **7. idē sig**
nā ē d̄r Luc. 2. Gaudete a exultate.
 q̄ noīa v̄rā scripta sūt i celis. Figu
 ra ē ad hoc q̄ xp̄us narrās histo
 riaz de lazaro a diuitē. **Luc. 16.** No
 mē diuitis noluit memorāē. i sig
 nū q̄ fuit deletū. In p̄. Nec mēorēo
 noīm eorū p̄ labia mea. **homē ac**
paupis signant̄ expressit. Eccl. 14.
noīe eterno h̄d̄ itauit illuz. Tes
 tō notandū q̄ nomē cuiuslibet v̄
f tuosi tria debet habere: videlicet ho
 nozem honestatis. tenorem verita
 tis a fauorem pietatis. **Primo vt**

fama nostra sit honesta a mūda.
 Secundo q̄ sit vera q̄ nomen con
 cordat cum re. **Jux̄ illud p̄ssim no**
men tuum sit a laus tua. timen
 dum est q̄ mlti magnum nomē
 habent a nichil de re. imo habene
 noīa p̄ antifrāsim sic bos niger vo
 catur agnus. **Thē q̄bā appellātur**
pastores a sunt lupi. dispensa
 tores appellātur a sunt dissipa
 tores. appellātur retores a sunt
 destructores. de quoz quolibet d̄r
Ap̄c. 3. Nomen habēs q̄ viuīs a
 mortuus es. **h̄m** sunt similes pomis
 que nascuntur iuxta mare mortu
 um. que vsq; ad maturitatez sunt
 coloris honesti. si ea matūā inci
 das n̄l intus iuemes n̄ cineres a
 fauillas. ita quidā nomen habēt
 i statu a fama. si i intrinsecis ape
 riantur turpibus a vilibus sunt
 repleti. **Vnde tal̄ caret tenore veri**
tatis i nomine suo. a verificatur de
eo qd̄ scripsit q̄daz clericus de ab
batia que vocatur vallis dei. cū de
ricus quidā fuisset ibi exiliter hol
pitatus sumo mane ecedens scrip
sit hos versus in porta. Vallis di
cta dei. domus est m̄re speciei. m̄g
num nomen ei gratia nulla rei.
7. Tercio delet v̄tiosus prouidē
 q̄ nomen suum habeat fauorez
 pietatis. Nam si fama hoīs cōspet
 sa sit crudelitibus a inuāta neces
 sario erit odiosus. a p̄ oppositū
 si fama pietatis de aliq̄ diuulget̄.
 fiet diligibilis v̄niuersi. **Cāntico. 1.**
Vngentū effusū nomē tuū. iō adu
lescentule. p̄sōe p̄ficiētes a h̄este
dilerēt te n̄is. **7. Dubitacō p̄t eē**
vt sit hoī v̄tiosū negligē famā
suā. Qd̄ sic videt̄ q̄ fama hoīs est

a memoriā aliorū: ita q̄ nec hō
erit in re: nec in opinione. ¶ Do
sita autē hac opinione in lectōe ho
diernā subiūgitur eius pbacō q̄
talis ē. Inter omnia q̄ sensu disti
guū⁹ illud qd̄ min⁹ immāet mē
morie nostre est vmbra corpōis
moti cōtinue. hāc talis vmbra cōti
nue variatur: sed vita nostra ē si
milis p̄ oia tali vmbre: q̄ oīno ne
cesse est q̄ ei⁹ memoria oīno dele
atur. ¶ Possit ad q̄stionē uel res
ponderi q̄ licet pereat memoria is
toꝝ hominū p̄ certo tpe: al̄s tamē
renouabit p̄ corpōis r̄surrectōe.
Et ite o hāc r̄spon̄sionē cōter im
pij excludūt p̄ modū istū. Illud
qd̄ est phibitum a q̄si p̄ configi
tāōem nature firmatū nō potest
mutari: q̄ cursus nature ē immu
tabilis in hoc q̄ a priuacōne i ha
bitū impossibilis ē regressio: h̄ re
ūsiō post mortē q̄ est finis nostre
est a natura phibita: q̄si p̄ figi
onem nature firmata: q̄ natura
nō vitur isto modo p̄ducendi vel
reparādi homines q̄ eos de morte
deducat ad vitam: h̄ cursus vite
nre est talis q̄ de nō eē p̄ducit ad
eē: a iteꝝ post vitā ad nō eē duci
tur post mortē: a isto gradu nūq̄
reducit p̄ naturā ad eē: a h̄c est
sīnā lre. ¶ Circa istā lectiōem q̄
ro istā q̄stionē Vtz r̄surrectio o
nū generalit̄ sit futura: excepto
tamē articulo q̄stionis xp̄o a sua
matre benedicta: de qua pie credit
ecclesia q̄ sit in ea r̄surrectō cōple
ta. ¶ Et arguo ad q̄stionē q̄ nō:
p̄mo p̄ illud Dan. 12. Multi de hīs
q̄ dormiēt in puluere terre euigi
labūt. Ita locutio p̄tione quā

dam importat: q̄ non omnes r̄sur
gēt. Item in ps. Non r̄surgēt im
pij in iudicio: h̄ oīnes qui r̄surgēt
ad iudicium r̄surgent: q̄ impij nō
r̄surgēt. Item Job. 19. Homo cū
dormierit nō r̄surgēt donec atte
ratur celū: h̄ hoc nūq̄ erit. Item
illi qui cum xp̄o r̄surgētē r̄surrex
erūt simul cū xp̄o ascēdēt in cor
porē a aia: q̄ in eis ē r̄surrectio cō
pleta. An̄s patet p̄ Rabanū a h̄c
tur in Glosa cōi. Qui r̄surgētē do
mō r̄surrexerūt a mortuis: etiā as
cēdēt ad celos s̄l ascēdisse credē
di sūt: nec vlla rōe eoz temerita
tē fides accomodāda est: q̄ eos pos
tea r̄surrexerūt in cinerē ac denuo in
monumētis que triduo patefrā
sunt ab eis quib⁹ paulo an̄ appa
ruerūt viui: mōre mortuoz putāt
eē duersos. Nec ille. Item si iterū
moriebant cū aia nō sep̄aretur a
corpore sine pena bis passi sunt pe
nā mortis: h̄ hoc ē iustū: q̄ ad He
bre. 9 Statuitur ē hoībus sel̄ mori:
a p̄ oīs p̄ vnā mortē esse debitū
pene solutū. Itē ipsi r̄surrexerūt
vt essent socij a testes r̄surrectōis
xp̄i: sed xp̄s r̄surgens ex mortuis
iā nō morit: quia ei⁹ r̄surrectio fuit
ad vitam etnā. q̄ a eoz v̄similit̄.
al̄s nō erāt testes sufficētes per
totū. ¶ Ad oppositū sunt verba
saluatoris Job. 4. Omnes qui in mo
numētis sunt audiet vocē filij dei:
a q̄ audierit: viuet. Itē ad Cor. 14
Oēs q̄dē r̄surgem⁹. Itē ait Ap⁹.
ad Rō. 4. q̄ si p̄cām a mors p̄tūsi
it i oēs hoīes p̄ vnū siue xp̄e el̄ p̄ā
origētalem: q̄ ml̄tōgis r̄surrectio
ad vitā dabit a xp̄o in oēs hoīes.
¶ Ad istā q̄stionē sine scrupulo

est dicendum qd sic sicut euange-
 liū a aplica doctrina testat̄ taz in
 locis ad oppositū allegatis q̄ in
 multis alijs. Rationē istū resurre-
 ctionis assignat s̄c̄s thomas su-
 p̄ e. s̄c̄ntiarū. dis. 27. arti. 1. et. 2.
 Talem omnes hoies appetūt b̄ti-
 tudinē. Iste appetitus nō cōplet̄
 in vita ista. nec i vita alia p̄t i ple-
 ri in sola anima. ḡ necesse ē qd cō-
 pleat̄ i vita alia vbi anima corpo-
 ri sit iūda. s̄ cū doctōis euerenci-
 a hec ratio nichil facit p̄ resurre-
 ctione dāpnatorū quib⁹ oportet cō-
 cedere qd appetitus b̄itudinis frus-
 trabit̄ i eternū. Et ideo alij assignat
 aliā rationē. sicut **Richardus de**
mediavilla dis. p̄ allegata. Quē ē
 talis. Nulla naturalis inclinatio ē
 frustra. s̄ ois aia ratiōalis habz
 naturalez inclinatioē ad regēdū
 a gubernandū corp⁹. ḡ ois aia ra-
 tionalis corpori vniet̄. Nec ista
 ratio cogit intellectū ad assensuz.
 qd naturalis inclinatio volūtatis o-
 mū hoim ē ad bene viuendū. s̄m
 aug. 27. de trinitate. a in multis alijs
 locis. a tñ cōstat s̄m fidem qd appe-
 titus frustrabit̄ in mltis. qd mlti
 sūt vocati. pauci vō electi. Et ideo
 tenendū ē qd sic qd hoc sonat sac̄-
 scriptura exp̄sse. hoc ecia; ē s̄c̄tis
 p̄ribus reuelatū. a q̄si ifinitis mi-
 raculis declaratū: iter q̄ ē illud de
 septē dormiētib⁹. vt p̄ in legēda
 scōz. Ad p̄mū p̄t dici qd ad trāz
 auctoritas p̄t exp̄i de pueris dā-
 natis in limbo. qd illi p̄prie nō eui-
 gidabūt. qd cū vigilia sit p̄prie t̄fo-
 lutio a vsus sensuū. a ipsi nō resur-
 gēt ad s̄c̄tiendum penā vel gloriā
 Ideo p̄t ly **multi teneri ibidē p̄tici**

patue. **Aliter** exp̄p̄it **aug⁹**. mul-
 tis ē oēs. Sic ei loq̄tur scripturā
 frēq̄nter. **Ad** secundū dicendū
 qd imp̄i nō resurgēt i iudicio. id
 ē ad iudicandū sic sancti resurgēt. s̄ i-
 vt iudicent. **Ad** terciū s̄c̄sus est
 donec atteatur celū. i. donec a celo
 p̄ quietē aufratur motus. p̄ quez
 quidē motū causat gnationem a
 corrupōne i istis inferiorib⁹. **Ad**
 quartū qd ē de illis resurgētibus
 cū xp̄o ac. **Primo** vidēdum ē quid
 dicat **Iheronim⁹**. postea qd mḡ
 i historijs. **Tercio** quid s̄c̄iat au-
 g⁹. **De p̄mo Iheronim⁹** i s̄mone.
Cogitis me o panla ac. dicit sic.
Quos cū dño resurrexisse legi⁹. vtz
 rebieūt i puluere certū nō tēm⁹.
Melius ē deo totū cōmittere qd a
 liquid temere diffinire. a hec s̄c̄-
 tia m̄ placet. **Eadē** ē s̄c̄ntia mḡi
 i historijs sup̄ euāgelium. **Recitat**
 tñ qd quidā opinatur qd aliqui de
 illis qui cū xp̄o resurrexerūt sepul-
 ti sūt i iherusalem. **S̄mā** vero b̄ti au-
 gustini. de m̄ab̄dib⁹. s̄c̄ntia scriptu-
 re plane diffinit qd iterum mortui
 sint. **7. c. a ē p̄pe finem libri.** Sic
 enim i resuscitatis mortuis simili-
 tudo tantum nō mors continua si-
 eri cernitur. ita et in h̄is similitu-
 do resurrectionis non ipsa resur-
 rectio ostenditur. de continua em̄
 morte nullus ad vitam idecediūā
 nisi dominus vsq; in diem nō uis-
 simū reuertitur. **Vnde** dicendum
 est s̄m mentem augustini qd ap-
 paret probabile in hac parte. qd
 illi qui cum xp̄o surrexerunt ite-
 rum mortui sunt. quorum corp⁹ a
 iterum ad monumenta reuerte-
 bantur. **ham** et verisimile est qd

mortalitatem. ideo multa in conue-
 nientia cessaverunt. Et est ista p[ro]-
 ductionis plena facultate. **P**rimo
 in hoc q[uo]d dicit q[uo]d deum frui t[em]-
 p[or]alibus. Nam sicut dicit **Aug[ustinus]** i. de
 doctrina xp[ist]iana c. vii. Ille res q[ui]-
 bus fruendū est nos b[ea]tos faciūt.
 q[uo]d nō p[otes]t facere t[em]p[or]alia. **S**ecundo
 q[uo]d fruīto est in h[ab]ere alicui rei p[ro]-
 pter seip[s]a s[ed] omne t[em]p[or]ale factū est
 p[ro]pter aliud. s[ed] p[ro]pter deū. p[er] uer[bum]. s.
 Vniūsa p[ro]pter seip[s]m operatus est
 d[omi]n[us]. Fatue ergo dicit. **F**ruamur
 bonis q[ui] sunt s[ed] temporaliter q[uo]d nō
 p[er]manēt. Et tamen hec cōsequē-
 ter aliquoz maloz hoīm senten-
 tia ē. **H**abem[us] quid habem[us]. nesci-
 m[us] q[uo]d habebim[us] in futuro. a ideo
 ducam[us] letos dies. **T**ercio fatue
 dicit q[uo]d immediate p[ro] p[ri]ma p[ro]-
 positionem cessam concedunt ei[us] o-
 trariam. q[ui] dicit. **V**tamur cre-
 tura. Nam vti est aliquid diligen-
 do referre in deū sic in fine. Et ideo
 nullo mō stat q[uo]d hō eadē re simul
 vtatur a fruatur. sic patet primo
 scēntiaz. di. i. **V**nī hoc q[uo]d dicunt
 respectu eiusdem fruamur a vta-
 mur dicunt contradictionem im-
 plicite. **Q**uarto fatue loquūt[ur] in
 hoc q[uo]d se determināt a inuentute
 talibus mancipat. quia hoc nich-
 il aliud est n[isi] in peccatis pseuerat.
Cui[us] ratio est. quia illud q[uo]d hō as-
 suescit in inuentute nō potest faci-
 liter deserere. Et ideo dicit **A**ristoti-
 les. i. **E**thicoz. q[uo]d nō differt pacū
 sic vel sic ex inuentute assuefieri.
Et omentoz sup[er] plogū. 3 p[er] h[ab]i-
 coz. **C**onfuetudo habet maximā
 vim. que a inuentute cōtrahitur.
Et p[er] uer[bum]. 21. **A**dolens iuxta vi-

am suam. etiā cum senuerit nō re-
 cedet ab ea. **V**nī oduho eoz plēa
 est fatuitate.

Super istam lram potest esse du-
 biū. **V**truz homo ex caritate tene-
 atur plus diligere deum q[uam] seip[s]m.
Quod nō videtur. q[uo]d diligit se quan-
 tum potest. ergo non potest deum
 plus diligit q[uam] se. ergo ad hoc nō
 tenetur. **Q**uod autē homo diligit se
 quātum potest patet q[uo]d diligit se
 naturaliter. s[ed] natura agit s[ecundu]m vl-
 timū potentie sue. q[uo]d nō agit libe-
 re. ergo si diligit se naturaliter di-
 liget se quātū potest. **I**tem illud
 q[uo]d est ratio diligendi alterū pl[us]
 diligitur illo altero. q[uo]d vnum q[uo]d q[uo]d
 p[ro]pter q[uo]d a illud magis. p[ri]mo pos-
 terioz. **S**ed ratio quare de[us] debet
 ab homine diligi est. q[uo]d est bonū
 suū p[ri]um. ergo diligit se magis.
Item i. **E**thicoz. c. 8. **A**micabilia
 q[ui] sunt ad alteruz. veniunt ex ami-
 cabilibus que sunt ad seip[s]m. **I**tem
aug[ustinus] 10. cōfessionū. **Q**uicūq[ue] aliq[ui]d
 amat q[uo]d nō p[ro]pter te amat minus
 te amat. s[ed] qui minus amat deum
 amat deuz. ergo cū amore dei stat
 vsus dei. **A**d opposituz est **Aug[ustinus]**
 i. de doctrina cristiana c. 81. **T**eip-
 sum p[ro]pter te non debes diligere seu
 amare s[ed] p[ro]pter ip[s]um qui dilectio-
 nis tue redissim[us] finis est. s[ed] vñ
 quod q[uo]d p[ro]pter q[uo]d ac. g. tenet mag[is]
 diligere deuz q[uam] seip[s]m. **A**d ques-
 tionem dicendum q[uo]d sic. Ratio ē:
 q[uo]d deus est beatitudo non solū p[ro]-
 a vni[us] hominis. s[ed] quoddā tota
 omunitatis ip[s]ius. a ideo diligi de-
 bet p[ro]pter se tantū et p[ro]sequens
 maxime. **P**ropter rationes est
 notandum q[uo]d dilectio qua homo
 E. 10

90

91

diligere aliquid p̄satur ex duobus
 Ex furore seu intencōe ad d̄m ex qua
 litate volūt illi quē diligit q̄n̄ ḡ di
 cit q̄ hmo t̄tur diligere d̄m plus
 q̄ se nō habet hoc intelligi de int̄
 sione v̄l feruore ad d̄m. h̄ de quanti
 tate boni volūt nā de deo deo velle
 sūmū honorez a summa beatitudi
 nem nō aut hoc michi. Aliud est
 notandum q̄ in homīe ē duplex
 dilectio Natural̄ q̄ non elicitur li
 bere a voluntate. h̄ naturalis est
 sēper in volūtate. Alia est rationa
 lis consequens rationē. et de hac
 dilectione habet intelligi questio
 et non prima. per hoc ad ratio
 nes. Ad primam minor negatur
 et est falsa. pensando dilectio
 nem ex bono volūt et loquendo
 de dilectione rationali. Vnde plus
 boni posset homo velle sibi q̄ facie
 si rāōnabiliter diligit se. nā posset
 appetere bonū infinitū. Rō vero cō
 cludit de dilectione naturali. Ad
 Secundū minor negatur. non ei
 qui rāōnabiliter diligit. deum di
 liget precipue quia bonum propri
 um. sed quia bonū commune est to
 tius vniuersi. Ad terciū intelli
 gendū est illud q̄ bonis q̄ sūt bo
 na particulatia. et nō de illo quod
 est bonū omnīū. Ad quartū di
 cendū q̄ peccans mortaliter deum
 amat. non tamen virtuose. quia
 vult eum esse deum. sed non sic a
 mat deum q̄ seruat eius precep
 ta. nec omnis qui amat deum est
 in caritate. quia q̄ diligit propter
 se amat deum. et tām peccat morta
 liter. Venite ergo et fruamur
bonis. In actu siue belli siue pacis
gerende. Niacō ducis multū inuat.

Collo

101

quia s̄m verba sua et cōsilia tōt̄
 exercitus regulatur. et ideo ois
 ductor sibi prouidet de aliquo inu
 tatorio suis complicibus faciēdo.
 Quadruplex igit inuitatorium
 inuenio in scriptura sacra. a quatu
 or generibus cantōrū cantatum.
 Primū cantant voluptuosi. Sed
 maliciosi. Tercū ambiciosi. et
 tū sancti religiosi. Et tres primi cā
 tant i choro dyaboli. Et q̄rti solū
 i choro xp̄i. Inuitatorium voluptu
 osorū p̄s̄o ibi. Venite fruamur
bonis. quāto sic est q̄ tō intrat eccle
 siā cathedralē. ut audiat matuti
 nas de aliquo sancto. statū per inu
 tatorium potest discernere i quā
 ta veneracōe sanctus ille habetur
 ibidem. quia in ferialibus diebus
 sufficit tantū vnus. et quāto festū
 celebratur solempnius. tāto plu
 res inuitatorio deputantur. Inter
 nos in vita presentū dñi multi colūt
 Ad cor. 8. Siquidē dñi multi et dñi
 multi. mundus. caro. demonia.
 deus. Videam⁹ q̄ quis istorū ha
 beat in choro plures ad cantādū
 inuitatorū. et inueniem⁹ q̄ deus
 habet pauciores. Om̄s alij habēt
 inuitatores i magna copia. Si lo
 q̄mur de mundo. Rōne senes et iu
 uenes et pueri a cunabil suis extē
 sti statim alliciuntur. statim inui
 tantur et animantur ad colendū
 mundum. iste vt fiat mēreator. il
 te vt fiat miles. alius ut fiat di
 ues r̄tor. Et sic de alijs qui om̄es
 vna voce dicunt Venite et fruamur
bonis que sunt. sicut illi qui sūt
 magis vicui cantōribus magis
 excitantur ad cantandū. ita ho
 minibz accidit q̄ familiarit magis

101 q̄ d̄ vna voce dicunt

tractant cū inuidialibus v̄l carnalibus q̄ nullo modo possunt eua-
tere q̄n eis in moribus conformē-
tur. Vnde ysidorus. 3. De summo
tono. Rarum ē inq̄t ut quisquis
inter seculi voluptates positus: a
vicijs maneat illibatus. i quib⁹
et si non cito ip̄licetur. aliqui t̄n at-
trahitur nec diu potest eē securus
qui piculo fuerit p̄rimus. Quot
sunt qui h̄ijs diebus inuitant ho-
mines ad mundi contēptum: ad
p̄ria relinquendum: ac se pro fu-
is peccatis totaliter contempnen-
dū. Certe v̄l nulli: vel pauci. ymo
tantus strepitus est cantorū mū-
di: q̄ illi qui dicunt inuitatorium
xp̄i vix in aliquo p̄nt audiri. Secū-
dum inuitatorium cantant malici-
osi. vt scribitur **Jemie. 18.** Venite
cogitemus cōtra **Jeremā** cogita-
tiones. non enim p̄bit lex a sacer-
dote: neq̄ cōsiliū a sapiente: ne-
q̄ sermo a p̄pheta. Et notate qua-
les homines maliciosi ponunt p̄-
p̄te sua: vij sacerdotes sapientes
et p̄phetas. Sacerdotes sunt magni
prelati moraliter sapientes. insti-
tarij p̄phete sunt religiosi. Et nū-
q̄ videbitis i repub̄lica magnā
iniusticiam seu maliciam fieri: n̄
vel ab omnibus istis: vel ab ali-
quo istorū p̄cedit. Vñ isti tres p̄-
fecte cantant inuitatorium malici-
osorum: et isti sciunt facē conspicā-
tionem cōtra optimum hominē
dicentes illd̄ **Jee. 18.** Venite p̄cutia-
mus eum lingua: et non attendam⁹
ad vniuersos sermones ei⁹. Per-
cutere hominem lingua: est p̄du-
dere ei viā iudicij ut nichil possit
dicere p̄ seipso. V̄l percutere ho-

minem lingua est flm cōspirat⁹:
falsum testimonium cōtra homi-
ne: perhibere. Et nota q̄ isti ma-
liciosi triplex habent inuitatorij
scz p̄rium: quo se inuicem ad ma-
liciam animāt et instigant. Pri-
mo enim se colligunt ad cōspirā-
dum subtiliter: dicentes illud **Jee.**
18. Venite cogitem⁹ cōtra **Jeremā**
cogitationes. Secūdo. Recolligūt
se ad accusandum ciuilit̄ et sub-
iuris colore dicentes illud **Jemie.**
18. consequent̄. Venite p̄cutiam⁹
eum lingua et non attendamus
ad vniuersos sermones eius. 3.
Recolligunt se ad occidendū hos-
tiliter: dicentes illud **M. 21.** Vnite
et occidamus eum: et nostra eris
hēditas. Et hec ē cōfusio malicie
ultima. Tercium inuitatorium
quod ponitur in scriptura: cātāt
isti ambiciosi et scribunt. **Gene.**
11. Venite faciamus nobis turrim
cuius culmen perfigat ad celum: et
celebremus nomē nostrum. Et
notandū q̄ om̄s ambiciosi expo-
nūt se maximis piculis et laborib⁹
p̄ honoꝝ cōfidis int̄m: q̄ si t̄-
am p̄te laborum facerēt p̄p̄t̄ deuz.
maximi meiti essent. Vnde isti ad
edificandū: ad fodiendū et cōstru-
endū se applicant et exponunt.
Quātā est iatis v̄p̄acōēz sustinet.
q̄ cui⁹ p̄p̄erēgū et ep̄p̄se mācipāt.
p̄āt munera: dist̄l̄at̄ adulat̄. mēt̄
ūē et se neq̄t huiliāt q̄buscūq̄. Vñ
Innocē⁹ d̄ vilitate huāne cōdicō-
is sic dicit. Ambicos⁹ sp̄ ē pauid⁹
sp̄ attēt⁹: ne dicat qd̄ displiceat et
huilitate simulat. hōēstate mēt̄ ē
affabilitate exhibet. leigitate onit.
subsequitur et obsequitur: cūctos hōrat
E. 2.

2b

92

3m

92

C

vniuersis inclinatur. frequentat ci-
 uitas: visitat optimates. assurgit
 et amplexatur. applaudit et adulat:
 et tunc nouit illud poetici ouidij
 de arte amandi primo. Et si nullus
erit puluis tunc exerce nullum. Hec il-
le. Et ideo talibus curialibus qui ca-
 stris regum sequuntur dixit quidam
 Sunt non dicuntur miseri qui castra se-
 quuntur. Quartum inuicatorum
 quod ponitur in sacra scriptura can-
 tant boni christiani et religiosi. ponit-
 tur in psalms. Venite exultemus domi-
no iubilemus quia et istud inuicatorum
cantant valde feruenter huius
diebus. imo tantus est strepitus
 in choro mundi quod istud inuicatorum
 non auditur in choro christi quod doli-
 dum est. Sed quomodo ista inuicatorum
 se expediunt satis declaratur Matth.
22. Vbi habetur de homine rege qui
 fecit nuptias filio suo. et misit ser-
 uos suos dicere inuicatorum omnia sunt
 parata venite ad nuptias quod cum
 factum fuisset inuicatorum totaliter ne-
 glexerunt et abierunt: alius in vil-
 lam suam. alius ad negociationem
 suam. sed caueant sibi. contingit autem
 aliquando quod faciens festum magnum
 inuicatorum multos diu ante ordinat
 ut illis ordinate seruiatur sine pres-
 sura habet fortes custodes in gres-
 su portatum qui deuote recipiant in-
 uicatorum qui promiserunt venire sunt
 amici facientis festum. et alios non
 inuicatorum excludunt. Istomodo facit
 christus. Non mittit suos suos predica-
 tores ad inuictandum ad cenam ag-
 ni. sed in die iudicij soli illi recipi-
 entur qui suam inuictationem ad-
 mittunt et alij excludentur dicente
 domino tuis illud dulce inuictatori

um. Venite benedicti patris mei
participate regnum: quod vobis pa-
tatum est ab origine mundi. Et di-
 cet reprobis Ite maledicti in ignem
eternum: qui parati estis dyabolo et
angelis eius. Et ideo dum tempus
 habebimus venite adoremus et proci-
 damus ante deum ploremus coram
 domino qui fecit nos in psalms. 21.

Vino precioso et unguen-
 tis nos impleamus. et non
 pretereat nos flos temporis.

Posita inuictatione qua impro-
 bi se inuicem alliciunt ad fruendum
 illecebris in generali. Hic incipi-
unt enumerare in speciali. Et circa
 hoc facta faciunt quia primo enumerant
 excitamenta gulae. Secundo osten-
 siva superbie ibi. Coronemus nos
Tercio contentiua luxurie ibi.
nullum pratum. Primo ergo e-
 numerant delectabilia gustui con-
 ferentia. Secundo tactui conferen-
 tia. Tercio olfactui conferentia. Vi-
 num enim delectat gustum. Un-
 guentum emolliat ad tactum. et flos
 redolet ad olfactum. Dicit ergo
Vino precioso et unguentis nos
impleamus. In quo duplicem ex-
 cellum exprimentur euidenter in su-
 o appetitu. Appetunt in vino maxi-
 me raritatem et mensuram nimiam quod
 titatem. Pro primo dicunt. Vino
Non quolibet. sed precioso id est
caro empto. Omne rarum caro. Se-
 cundo addunt. Impleamus. non
 sufficit in temperatis et gulosis
 dicere vinum preciosum. nec abso-
 lute. Vinum bibamus: sed vino
precioso nos impleamus. cum ta-
 men natura humana in modico sit co-
 lecta. Vnde Boccius 2. de consolacione

psa. 7. Paucis minimisq; natura
 contenta est cui? facietate si supflu
 is vigere velis aut in iocundum qd
 sup effuderis fiet aut noxium. Et
 ad Thi. 6. Haberes alimeta hns
 contenti sumus. et quibus tega
 mur? 2. ad vinum addunt vngē
 ta v elaiaria ad iocūde bibendum.
 et hoc vnguentum ptinet tā ad
 gustum q̄ tactum. Aliter exponit
 de vnguentis ad vngenduz cor
 pa et facies. ut magis resplende
 ant a suau? redoleant et molli?
 tangi possint. et sic ptinent ad de
 licias tam visus q̄ tactus. Terc
 cio q̄tum ad olfctm subinfecunt.
Et non p̄teat nos flos t̄pis. qn̄ de
 floribus singulis iuxta t̄ps suum
 nostras delicias habeamus. Aliē.
 flos temporis vocatur flos iuuetu
 tis nr̄e. et tūc ē s̄fus. Non p̄teat
 nos flos v̄ t̄pc iuuetutis nostre. qn̄
 suamur q̄tum possibile est omni
 genere voluptatis.

Hic ē vna dubitacio litteālis.
 Vtrum vsus vini sit homini lici
 tus Et videtur q̄ nō Ec̄s. 2. cogi
 tauī a vino abstrahere animam
 meam ut transferrem eam ad
 sapienciam. s̄ s̄n sapiencia homo
 nō potest saluari. q̄ Sapiencie p̄d.
 Reminem diligit deus nisi qui cū
 sapiencia inhabitat. Et ideo neces
 sarium est homini. q̄ anima sua a
 vino abstrahatur. 2. ad Rō.
 xliij. Bonum est nō manducare
 carne a nō bibere vinū: s̄ cessare
 a bono v̄tutis est viciolū a illicitū.
 Tercio q̄. Iero. dicit q̄ vinuz
 cum carnibus post ditium est
 bibicatum. xps aut̄ venit in fine
 seculorum et extremitatem retrax

it ad principium. ergo tpe legis
 xpi ē illicitus vsus vini. Ad oppo
 sitū est ap̄lus ad Thi. 4. Noli ab
 huc aqua; bibere: s̄ modico vino
 vtere. p̄pter stomachum tuum et
 frequentes infirmitates. **Item**
Ec̄s. 31. Fructacio anime a cordis
 vinum temperate potatum. **Ad**
 q̄onem siue distinctionē dicēdum.
 q̄ p̄ se loquendo vsus vini est hōi
 licit? Potest tñ cōfigere p̄ accūs.
 q̄ alicui homini sit illicitus. Vel
 ex cōdicione bibentis. q̄ forte aliq̄
 ex suo f̄tō scandalizarentur. ul̄ for
 te quia vino de facili ledit̄ a p̄dit
 caput linguam et pedes. vel q̄ per
 votum a vino se abstinē se astrin
 git. **Ad** primum dicendum. q̄ licet
 hoc sit p̄fectionis et cōsilij. nō tñ
 est vsus vini ideo illicitus. Aliter
 potest dici q̄ sapiencia est duplex.
 Vna q̄ a deo infūdatur. alia q̄ per
 doctrinam et studium acquiritur.
 Et certe t̄sp̄ū p̄me disponit absti
 nencia a vino. nō autem t̄sp̄ū
 secunde. ita qn̄ liceat vinuz bibere.
Ad secūduz dicit̄ q̄ illa aucto
 ritas allegata est t̄cūcate. q̄ intē
 cio Ap̄li est persuadere rōnis cōū
 sis ad fidem q̄ nec carnib? nec vi
 no vtantur in scandaluz xpiano
 rum de nouo cōuersorum. Vñ sub
 ditur neq; in quo frater tuus offē
 dit̄ aut scandalizat̄. Ad scū dicēdū
 q̄ Iero? vult dicere q̄ xps a vino
 retrixit se t̄p̄ ab ip̄dimēto p̄fctōis
 si excessiue sumat̄. Cū p̄mū notā
 dū. q̄ vs? immoderātū v̄i multiplicat̄
 nocet hōi. Est em̄ detrimētū libtatis?
 Attimētū hōestatis. cōplemētū vo
 luptatis. a expimētū fatuitatis. Est
 n. detrimētū libtatis. Vñ p̄ma ēdix̄ *suauis*
 E. 3.

23

Colls
 B

et ignobilitatis fuit p vnu. legi-
 mus in Gen. 9. q Noe primo pla-
 tauit vinea. Nam ante diluuium
 vnu no fuit in vniuerso hoies vnu
 bibeant. bitens igitur vinu; te-
 briatus est. a dormiens iacuit in
 tabernaculo posteriora nudatus.
 Accessit filius suus cham p̄ris
 verecunda nuda conspiciens deri-
 sit eum. hūc autē hoc postea p̄ri-
 a filiū seruitute dampnavit. hec
 fuit prima origo fututis. sicut di-
 cit Augustinus decimonono de ci-
 ui. dei capitulo de cio q̄nto. In hoc
 autem satis inuunt quatuor ma-
 la. que ebrietas solet hominib; i-
 ferre. Primo namq; p̄uat homiez
 vsu sensus a rationis. a facit eum
 deteriorē bestia. Et hoc significat
Noe inebriacio. Secundo spoliat
 hominem diuicijs suis. Vnde fre-
 quenter magni potatores sunt
 pauperes finalit. quia q̄ amat vi-
 num a pingua non ditabitur. Et
 hoc significat noe denudaco. Ter-
 cio reddit hominē derisibile nō so-
 lum inimicis imo amicis. a h̄o sig-
 nificat q̄ filius derisit eum. Quar-
 to q̄ noe punit filiu; suum signifi-
 cat q̄ potatores filios suos a prole
 suam mendicitati a seruituti expo-
 nunt frequenter. Secūdo vinū imo-
 derate sumptum est attramentu;
 honestatis. confundit enim a det-
 pat omnē honestatem a nobilita-
 tem q̄ corporis a anime. Vnde In-
nocentius de vilitate cōditionis
 humane. Quid ep̄us ebrioso. cui
 fetor in ore. tremor in corpore. p̄mit-
 stulta. prodit occulta. cui mēs ali-
 enatur. facies trāformat. Nullū
 enim secretum. vbi regnat ebris-

tas. Vnde Seneca Ep̄la 12. Nō est
 animus in sua potestate deuctus e-
 brietate. que a dmo dū; musto do-
 lia ip̄a rumpunt. a quicquid in p̄-
 mo iacet in sūmū vis caloris erue-
 tat. Sic vino estuante quicquid i
 corde latet abditum. effertur a p̄-
 dit in medium. Et infra dicit q̄ ē
 pe sic sibi plus ingerē q̄ venter ca-
 piat. a stomachi non esse mensu-
 ram. q̄ multi ebr̄i faciunt de qui-
 bus sobrii erubescunt. Vnde dicit.
 nichil aliud esse ebrietatem q̄ vo-
 luntariam insaniam. extendē i plu-
 res dies illum ebr̄i habitū. nūc
 quidem de furore dubitabis. nunc
 quoq; non minor sed breuior. Re-
fert Alexander macedonis exem-
 plum qui dericum sibi carissimū;
 ac fidelissimū inter epulas trā-
 fodit. a intellectu facinorē mō volu-
 it hec Seneca. Fingit a quodam
 ymaginē ebrietatis sic fuisse depi-
 ctam. ut ymago pueri cornu ha-
 bēs i maū; in capite coronā de vi-
 tro. Puer erat. in signū q̄ facit ho-
 minem elingūē isensatum more
 pueri. cornu habebat in manu. i
 signum q̄ nullum zelat secretum
 sed clamando a dangendo ruelat.
 coronam habet vitream quia re-
 putat se gloriosum a diuitem. qui
 est ebr̄ius. cum nichil habeat. Et
 ideo inuenimus vinum fuisse pro-
 hibitum tribus. scilicet virginib;
 sacerdotibus et regibus. Prover-
biorum decimoquarto. Luxuriosa
res est vinum. et tumultuosa e-
 brietas. Jeronimus Ep̄istola no-
 nagesima quinta. Si experto cre-
 dit h̄o primū moneo ut sp̄sa xp̄i
 vinū fugiat p̄ veneno. Vñ ap̄d

8
 mala 4^{or} ifo + h̄oi ebrietas

2°

ca

8

antiquos vinum adhibere vne-
 num Leuitici. 10. Sacerdotibus in-
 gressuris tabernaculum prohibitum
 erat ne biberent vinum. Regibus
 etiam erat prohibitum Proverb. 31.
 Noli dare regibus vinum o lamuel.
Val. li. 2. c. Primo. Vnus vini ro-
 nis frus erat ignotus. Tercio vi-
 num est complementum voluptatis.
 Verecundia namque bona multos
 cohibet a peccatis: et ideo v illa p
 vinum auferatur. voluptas q̄ latu-
 it in corde sibi pudore se detegit. Vn
 Seneca. in epla. 120. Vbi supra.
 Phires pudore peccandi q̄ bona vo-
 luntate phibiti sūt a scelere. Vbi
 autem possedit animi nimia vis vi-
 ni: quidquid mali latebat emergit.
 Et ideo ad Eph. 9. scribit. Nolite iebal-
 vino in q̄ est luxuria: sed effugite. Ex
 eplum de loth gen. 9. a Eccl. 31. M
 eos enim extirpauit vinum. Quae-
 to vinum est experimentum fatuita-
 tis. q̄ homo sit dispositus ad quodcu-
 q̄ malum in ebrietate: p̄t de eo ca-
 pi experimentum Eccl. 31. Vinum cor-
 da fuerunt agnoscit. ostendit a pro-
 die

Quoniam nos rosas an-
 q̄ marcescat: nullum
 p̄tū sit qd nō p̄tūseat
 luxuria nostra. Nemo nostrorum ex-
 ps sit luxurie nostrae. Vbiq̄ relin-
 qua signa leticie: qm̄ hęc est ps
 nostra. Poita iuitatio q̄ p̄bi
 se inuicem iuitant ad potus ebrie-
 tatem: h̄ ponitur iuitatio qua se
 alliciūt ad superbiam et vanitatem: et ad
 carnis voluptuositatem. Et in h̄o tex-
 tu fa sunt. Nam p̄mo se iuitant
 ad superbiam et vanitatem. Secūdo ad
 luxurie voluptatem. Tercio vtrū

usq̄ ponunt libertatem. Secūda
 ibi: nullum p̄tū. Tercia ibi. Rm̄
 hęc est ps nostra. Primo q̄ aiunt
 se inuicem ad ornatū superbie et lux-
 urie dicētes. Caronemus nos rosas.

Nota q̄ re p̄bi in p̄tū coronan-
 t̄ corona lasciuie: h̄ in futuro corōbū
 t̄ corona miserie. Vnde cuiq̄ eoz
 dicit ysaie. 22. Coronas corona-
 bit te tribulatio. Et tūc lugebūt
 et plangent de eo: de quo modo
 vident dicentes illud Tren. 9. Dese-
 rit gaudium cordis nr̄: et r̄sus ē
 i ludum choros nr̄: cecidit corona
 capitis nostri. Et p̄bis quia pe-
 cauimus. Et ideo conuenienter dicit
 q̄ volūt coronari rosas: ad sciēduz
 q̄ omnis mundi lasciuia breuis ē
 et trāsitoria. Rosa em̄ habet o-
 doris iocunditatem: de coris specio-
 sitatem: et virosis breuitatem. In
 t̄ spinas crescit: sic lasciuia mūdi
 nō est sibi p̄ductura cōscie. Licet em̄
 gaudentes in odoribus rosarum
 nō dicamus in p̄atos sicut dicit
Ais. 3. Ethicorum. c. 12. Tū delica-
 tus ornatu satis idiat mētis las-
 ciuam. Eccl. 19. Amictus corporis et
 r̄sus denūm et ingressus hominis:
 annunciant de illo. Vnde Seneca
 epla 88. Omnium rerum si obser-
 uentur idicia: sunt i argumenta
 mox ex minimis: licet cape impu-
 dicium et incessus ostendit et man-
 motaet interdum vnum respōsuz
 et relatus ad caput digitus: r̄fle-
 xus oculorum improbum. r̄sus
 insanum vultus habitusq̄ demō-
 strāt. Illi enim in apertum per no-
 tas exeunt: qualis quilibet scit sci-
 es: si quemadmodum laudes as-
 pereris de scō Lodouico legi q̄
 E. G. e.

collo

nob

a

ee

ferta de rosis seu alijs capillos pro-
 hibuit sue pli portari ferijs sextis:
 ppter coronam impostam spinea
 tali capiti saluatoris. Sequit. nul-
lum pratum aē. Vbi se inuicant
 ad luxurie voluptatem. Vane at
 voluptate integrate nituntur ex tri-
 bus causis seu circūstancijs: vide-
 licet ex locali amenitate. ex socia-
 li communitate quia nullius sine
 solio iocūda est possessio. et ex dis-
 soluta iocunditate. Quātū ad pri-
 mu; dicunt Nullum pratum sit et
 nullus locus sic delectabilis in q̄
 non luxuriemus ut amēntas loci
 conferat delectationem. Quātū ad
 secundum dicunt. Hemo exors sit
id est ex pars sit luxurie quasi di-
 cerent luxuria nostra cōmūnis sit
 omnibus. ita q̄ sit libertas et licē-
 tia generalis peccandi et alios ad
 peccatum trahendi. Nota q̄ luxu-
 ria est quasi morbus contagiosus:
 sicut lepra vel scabies. Si hō mul-
 tum tractat cum leproso. de facile i-
 ficitur. Et ideo solent leprosi expel-
 li de ciuitatibus. Sic est de libidō-
 nis si fuerit vnus talis in vna soci-
 etate vel familia. ipse solus de cem
 alios attrahit ad peccatum. Quan-
 tum ad tertium videlicet dissolu-
 tam iocunditatem dicunt. Vbiq̄ ē
inquamus signa leticie nostre vi-
 deliz i cātū. tripudio. festis et ludis.
 Vltimo subiungit causam huius
 libertatis peccandi. videlicet quia
 homo non potest plus habere in
 hac vitanece restat aliqua alia in
 futuro. Et notate q̄ isti sunt pleu-
 do predicatoris. et deo contrarij.
 Nam sicut dicitur psalme 21. vocat
 dominus ad fletum et ad planctū

et ad caluicia et cingulum satelā
 isti per contrarium veant ad le-
 ticia dissolutionē deordiātū ludū.
Q Dubitacio literal. Vtrum forni-
 catio simplex sit peccatum morta-
 le. videtur q̄ nō. Pctm mortale nō
 cadit sub dñico pcepto. sed for-
 nicacio cadit sub dñico pcep-
 to quia Osee i. pceptū fuit ppe-
 te. Vade a fume tibi vxorem forni-
cariam. p̄ antiqui patres hoc
 fecerunt sine repretensione. Gen.
26. Abrahaz ingressus ē ad agar
 ancillam suam. Jacob ad ancillas
 vxorum suarum et celsā. Et Gen.
26. Judas accessit ad thaar quā
 estimabat meretricem. p̄ sup
 illud Deut. 24. Non erit meretrix
 de filiabus israel. glo. dicit. Ad e-
 as prohibet accedere. quarum ē ve-
 nialis turpitudine. Et go fornicacio
 nō est nisi venialis turpitudine. p̄
 super illud ad Thimo. 2. Exerce-
 te ad pietatem dicit glo. Ambro-
 sij. Omnis sūma discipline xpiane
 in mīa pietate ē. quā si aliquis se-
 quēs lubricū carnis paciā sine
 dubio vapulabit. sed nō peribit.
Q Ad oppositū est Ap̄ls ad Gal.
7. Manifesta sunt opera carnis. q̄
 sūt fornicatio et c. q̄ talia agūt ēgnū
 dei nō possidebūt. s̄ nō excludit a rēg-
 no dei nō pctm mortale. p̄ Deut.
22. q̄. fornicatio enūcāt iē viti-
 a emīalia. It̄ ad Heb. 11. Fornica-
 toēs et adulatoēs indicabit deus
 glo. Indi° gnali etne dāpnacoēs.
 Ad q̄onē d̄d. q̄ sic q̄ phibēt sub-
 vitacōe pene etne sic iā allegatū
 ē. Rō q̄re d̄z inhiberi ē q̄ contraria
 ē bono s̄nis potētie gnatie collate.

hominis a deo Bonum enim generaci-
onis humane est duplex. Corpore
le et spirituale. Corporeale est conseruatio
specificum dicitur 2°. de anima Spi-
rituale est impletio numeri elcōp. Ad
primum requiritur corporeale educatio
filiorum. Ad secundum: informatio in
fide et in bonis moribus. Et illud est
bonum proles. quod connumerat ad
summum bonum matrimonij. Et
ita tam ad educationem corporealem
quam ad informationem moralem.
Secundo duo requiruntur. certa con-
munitio proles. quam haberi non posset nisi
mulier esset appropriata uni viro.
vel saltem nullomodo haberi possit
ita bene in diuisa cohabitatione.
ad quam requiritur inseparabilis et in-
conuictio et mulieris. Ideo lex mat-
rimonij requiritur in hominibus ad con-
sequendum debitum finem gene-
rationis humane. et ideo magis con-
cubitus contra caritatem est quare
homo debet proli generare. Ad pri-
mum dicendum de propheta. quod dis-
pessacio di fecit non esse peccatum. quod
alias peccatum fuisset. sicut de ho-
stiduo quod Abraham in filio suo vo-
luisse commisisse. Ad secundum dice-
dum quod Abraham et Jacob plures
habuerunt uxores. Unde non fuit
fornicatio. Vocabantur tamen concu-
binae. quia cum duo conueniant in uxore
vix inseparabilis conuictio. et fami-
lie coadministratio in quantum est
societas. Primam habuerunt concubinae.
et secundam non. Prima faciebat mat-
rimonium. secunda non. Unde fue-
runt uxores quo ad thorum. non quo
ad regimen familie. sicut quod uxores
nostras matres familias vocamus.
De iuda vero concedendum est quod

peccauit mortaliter. Ad tertium dice-
dum quod vera littera est venalis non
remialis. Ad quartum dicendum quod pietas
inuat hominem ut liberetur a mor-
te eterna. si tamen desistat et peniteat.
¶ Notandum est hic quod non solum
consensus in actum peccati morta-
list est peccatum mortale. sed etiam con-
sensus in delectationem peccati mor-
talis est peccatum mortale. et ideo
oscula amplexus et tactus qui sunt
propter delectationem inordinatam
sunt peccata mortalia et vocantur os-
cula libidiosa vel tactus libidinis.
¶ Circa materiam presentis lectionis
quod est tota de voluptate carnali est
notandum breuiter. quod ipsa mul-
tipliciter est nocua. Nam ipsa est
effectiua vigoris potentie milita-
ris. accumulatiua doloris et displicen-
cie singularis. offuscatiua decoris
et sapientie salutaris. Prima est effemi-
natiua vigoris et potentie militaris.
In cuius figuram sapson dum dormi-
uit in sinu balide. strenuitate soli-
ta extitit spoliatus. Iudic. 16. Per-
sona quocumque dormit in sinu balide. qui
se negligenter confert voluptuose
vitiis. spoliatur vigore fortitudinis.
Unde fingit Ouidius. 17. Met. de
fote salmaco. quod talis erat virtutis
quod sexum abstulit viro qui se balne-
aret in eo. Isto modo euenit de vo-
luptate. Nam si homo militaris de-
balneet in delicijs voluptatis. ef-
feminabitur et mollietur. et animo
sitate. amittet. Unde narrat Vale-
rius. li. 1°. quod Cornelius Scipio mis-
sus in hispaniam eo momento quod castri
intravit. edixit ut omnia que voluptatis
causa conparata erant auferret. et homo
uereret. Unde si duo milia statorum

Collō

er

f

leguntur abisse ab exercitu roma-
norum. Et notandum qd nobissi-
mi principes q nec bell nec armis
vinci potuerunt p luxuriam cecide-
runt sicut narrat. Valerius li. ix. c.
pmo de **Hambale** duce carthagi-
nesi que mulier quedam prodici-
ose romanis tradidit occidenduz.
Campana inqt luxuria sua inuic-
tum **hambalez** armis suis illecebs
amplex a vincendum romano mi-
liti tradidit. Vnde fingit **Ouidius** de
arte amandi li. 2. qd **Mars** qui de-
us est bellanciu captus est cuz ve-
nere vxore **vulcani** inuisibilibz ca-
thenis ligatus a omnibus dijs ce-
lestibus in derisionem ostensz e.
Cui historicalludens **Valerius** ad
Rufinum de vxore non ducenda
dicit sic. **Mars** qui est deus bella-
cium demeruit triumphorum faili-
ati frequentia in quibus expedie
maxime pmpa strennuitas. nil
sibi metuens a vulcano ligat? e.
cu venire inuisibilibus catenis.
sensibilibus tamen hoc aut et ad
applausum satiroz a derisum celestis
curie. Vult dicere qd **vulcanus**
fecit catenas inuisibiles a posuit
eas i lecto veneris. in quibz dum
mars intrasset lectuz veneris cap-
tus a detentus. donec tota celestis
curia eum conspexisset. Exempluz
de **holoferne** **Judith. 12.** De tali-
bus dicit **Job 36.** In tempestate
anima eoz a vita eorum in effe-
minatos. Scd voluptas est accu-
mulatiua doloru vel meroris a dis-
plicentie. quia naturalit post volup-
tate sequit displicencia. Vnde **Bo-**
eci 3. de co. p. 1. Quid aut de cor-
poris voluptatibz loquat? quaru

appetentia quide plena est anxie-
tatibus. facietas vero pme. quan-
tos ille morbos q intolerabiles
dolores quasi quemda fructuz ne-
quicie fruencium solet inferre cor-
poribus. quorum motus quid hz
at iocunditatis ignoro. **Tristes** ve-
ro esse voluptatum exitus. qd quis
remissa volet libidinu suarum in-
telliget. que si beatos explicare a
efficere possunt nichil cause e qn
peccades quoq beatos esse dican-
tur. quarum omnis ad explenda
corporalez lasciuam festinat inie-
cio. hec ille. Et infra metro sequen-
ti comparat voluptatem api. qui
est in eodem loco pmo fudit mel
sedendo a infigit aculeum receden-
do. Vnde dicit. habet hoc omis vo-
luptas. stimulus agit fruetes api
umq peruolancium. Vbi grata
mella fudit a nimis tenaci ferit ic-
tu corda morfu. Nec prudent adu-
terat. **Demostenes** ille phus fa-
mosz a quo tays solempnis me-
retrix de corintho centum talenta
peccit pro vno concubitu. At ille
in celum suspiciens ait. Non emo
tanti penitere. id est pro tanto pre-
tio non emo penitere. quod tamen
necessarium foret si tua fueret vo-
luptate. In cuius figura fingit **O-**
uidius met. li. 10. qd virgo que-
da noie mirta pris desiderauit ites-
tu a desideratu ipetiuu adiuante
nutrice. tandem cu eet pceptu fuga-
e a pre a in tanta tristicia incidit.
qd fletu suspirijs a gemitibus al-
terata conuersa e i arborem sui no-
minis que adhuc guttas amarif-
simas quasi lacrimas de se subiecti
signu q voluptate illicita corporis

pretius sequitur dolor mentis.
Tercio voluptas carnalis est offu-
 cativa decoris et sapientie saluta-
 ris. huius exempli habemus in sa-
 lomone rege qui semo a sua incur-
 uauit mulieribus et posuit ma-
 lam in gloria sua Cui histole Va-
 leri ad Rufinum sic alludit. Sol
 hominum salomon thesaurus deliti-
 arum dominus sapientie singulare do-
 micilium; crasso tenebrarum fuscatur
 attramento lucem anime sue odore
 fame sue gloriam domus sue amorem
 mulieris amisit et postremo incur-
 uatus coram balaym ex eccliesial-
 tico dono mutatur et in membris
 uerit concionatores dei mutatus est
 in membris dyaboli. Leu. 23.

Opprimamus pauperem ius-
 tum et non peccamus vidu-
 e nec veteranos reueramur
 canos multi temporis sic autem for-
 titudo nostra lex iusticie Quod ei
 infirmum est inutile inuenit. Do-
 sita inuitatione per quam reprobia
 peruersi alliciunt et prouocant se-
 ipsos ad peccata lasciuie corporalis.
 Die ponitur eorum inuitatio qua se-
 inuicem amant et inuitant ad peccata
 iniusticie fraternal. Et circa hoc
 duo sunt Nam primo loquuntur
 impij generaliter. Sed crucifixo-
 res christi specialiter ibi. Circumueiamus
 Circa primum duo sunt Nam p-
 mo se hortantur ad instigantem oppres-
 sionem Sed legem quam faciunt
 statuunt ad eorum defensionem:
 ibi Sit autem fortitudo nostra. Cir-
 ca primum sciendum quod quatuor ge-
 neribus hominum soleant homines pec-
 cere etiam ualde mali. videlicet Pau-
 peribus propter impotenciam; Iustis

propter innocenciam; Viduis propter
 demenciam. Et senibus propter reue-
 renciam. Nec enim omnia dicitur
 ratio naturalis compassionis sed isti
 vilissimi homines contra tales ita
 se conspirant. Unde dicunt Oppressus
pauperem quantum ad primum Iustum
quantum ad secundum Et non peccat
vidue quantum ad tertium nec vetera-
nos reueramur canos multi tem-
poris quantum ad quartum. Sit autem
fortitudo nostra lex iusticie. Non
 opposita docet tam ratio quam scriptu-
 ra ysaie primo Querite iudicium sub-
uenite oppresso iudicate pauperem
defendite viduam quantum ad quartum
Leuit. 19. Coram cano capite assur-
 ge et honora personam senis. Unde
poeta Magna fuit quodam hominum
reuerencia cani Neque suo precore ru-
ga senil eam. Non sensit Ouidius
 de arte amandi quod dicit li. 3. de cal-
 nis. Turpe pecus mutuum turpis
sine gramine campus Et sine fronde
frutex et sine crine caput. Unde
 non quod signat in textu conuenit pau-
 per et iustus quod ratio iustitiam aduersus
 quod aliquando sit iniustus. Unde diligenter
 notandum an hec sit sententia hominum moder-
 no quod nec pauperibus. nec iustis
 nec viduis. nec senibus ullis precor
 Amouet a se homines mundani visce-
 ra compassio is omnino induit se visce-
 ra crudelitatis ut nulli parcant. de
 cuius dampno lucrum expectant
 dicit Ouidius xv. metha. quod est
 flumius quidam cuius aqua bibi-
 ta reddit viscera bibentis saxeam
 quicquid intingitur in illa aqua
 fit lapideum. Unde dicit flumen
habent citones quod potum saxeam
reddit. Visceraque tactis inducit

26.

A

memora reb⁹. Fluui⁹ iste e⁹ cupi-
 ditas deordinata diuiciat⁹ af-
 fectioes puat⁹ mia. caritate a pie-
 tate. Vnde de talibus verificat il-
 lud Ezech. 36. Auferā cor lapideū
 de carne vestra: et dabo vobis cor
 carneum. Conē ibi. Sit autem for-
 titudo nostra Statuūt illi inq⁹ legē
 ad suam defensionem dicētes. Si
 cōtingat q⁹ obiciatur nobis ab a-
 lijs q⁹ faci⁹ cōtra legem bene fiet
 q⁹ sit loco legis fortitudo nostra:
 ita q⁹ oēs nob⁹ oppugnātes oppri-
 mamus. nec aliam legem habeat⁹.
 q⁹ omnis legista d⁹ habere colorē
 iusticie. Et ideo subiūgunt. 28. n-
infimū est: inutile iueitur ad nos-
 trā sc⁹ lasciuia puocādam. Et
 nota q⁹ illi qui nō sunt vtilēs per
 oblationes a munera ab istis ma-
 ioribus cōt⁹ opprimūtur q⁹ tūc
 sint iusti. Isti autem q⁹ sunt vtilēs:
 etiam si sint iniusti supportantur.
 Vnde nota q⁹ opprimunt tyranni
 p⁹ pōz a p⁹ violenciam Jacobi. 2°.
Rōne dītes oppmūt p⁹ potēciā. p⁹
mūt aduocati p⁹ sapienam. Erod⁹
2. Venite sapienter opprimamus
eum. et psalē 10. Scribētes iniust-
ticias scripserunt. vt opprimerent
in iudicio paupes. opprimunt pla-
ti p⁹ negligēciam. Re. 3. c. 3. Dormi-
ens quippe oppressit eum. O ubi
tatio p⁹ esse. An licet p⁹ potēciam
opprimē. primū. Videtur q⁹ sic. Li-
cet p⁹ dari a rapere ab hostibus: q⁹
licet eos opprimere. Cōtra ptz: q⁹ a
rape ab aliquo substantiā. vnde
viuit hoc est eum opprimere. An s
ptz: Ambros⁹ li^o. suo de priarchis
et per cōuēz vsūm belloū. p⁹. in
fideles. primi sūt: q⁹ oīs hō p⁹

mūs est s⁹ illud mād atū. Diliges
 primū tuū: s⁹ fm Aug⁹ i epla ad
Vincētū donatistā. Res iquit fal-
so appellatis vestras: q⁹ nec ius-
te possidetis. Et fm legē terrenoū
regum amittere iussi estis: ergo
ab infidelibus p⁹ homo iuste ra-
pere. p⁹. domini et principes a s⁹
ditis suis multa violēt extorquet
q⁹ ad oppressiouem pertinet: s⁹ nō
est credeudū q⁹ tā nobiles errēt:
ergo est licitum. p⁹. vterare hō
mmēz pertinet ad oppressionē: s⁹
hoc licet d⁹nis: q⁹ licet eos vterare
re seruos suos. ergo licet hōi oppri-
mere hominem. Ad opositū ē il-
lud leuitici. 19. Non facies calupni-
as primo tuo. Ad q⁹ dīcēdū
q⁹ opprimere est aliquez cōtra vi-
res et volūtatē p⁹mere. Hoc au-
tem fieri potest duplici⁹. Vno mō
s⁹ ordiem iuris. sicut p⁹ opprimt a
vberat filios suos quib⁹ tenet cas-
tigacoēz. Alio mō cōtra ordinem
iuris. sic tirāni opprimūt subiectos.
Hoc ē p⁹pe opprimere aliq⁹ cōtra
ordinē iuris: debilitare. vel in rebz
vel in persona. Et hoc q⁹ est contra
caritatem: est illicitum. Ad p⁹mū
quod est de hostibus a ē iustum
bellum aut iniustum: si ē iustum
ea q⁹ per bellum acq⁹ritur eoz ef-
ficiuntur nec ad restitucōēz tenēt.
Ad secūdū dīcēdū q⁹ bona infidelū
nō licz puatis auferre: sed ē de hijs
q⁹ pub⁹ a auctoitate fugūt/ sub dūcē
em legib⁹ p⁹ncipū t⁹noz. Ad 3°
dīcēdū q⁹ ul⁹ p⁹ncipes extorquet q⁹ ē
necessariū rei publice defēde. a
tūc licz subditi iuste soluāt ipi nō
sūt i p⁹culo. Aut extorquet q⁹ nō ē
neciū: tūc sūt opp⁹tores a raptōes

26

Dū^o

q̄ emota iusticia maḡ egna nōn
 sūt n̄ magna lat̄ cinia: sicut dicit
Aug⁹ de ci. dei. Vñ ad eslituōez
 tenentur. hoc caueant cōfessores
 dominorū quia longe aliter a ali
 ud est loqui de regibus: a de dñis
 istis paruis. **Q**Ad quartū dicen
 dum q̄ nulli licet aliquem verbeā
 re n̄ eius iurisdīcōi subditus. ut eū
 instruat. sed s̄m leges licet eum i
 strui. a si deficiat licet eū per verbeā
 tionem ad legem reducere. idē de
 filio potest pat̄. **D**e paupertate est
 sciendum q̄ triplex in hominibus
 reperit paupertas. Est enim pauper
 tas egestatis. paupertas honesta
 tis. et paupertas v̄nitatis. **P**rima
 miserabilis. quia volūtatī contrā
 a. **S**ecūda cōmendabilis. quia v̄
 tuosa a volūtaria. **T**ertia est vitu
 perabilis a nulli necessaria. a tal
 fuit paupertas quocūqdā p̄horū tē
 pore **J**ohānis evangeliste. q̄ p̄
 vana gloria mūdi gēmas precio
 sas frēgerunt in signū mundani
 contempt⁹. sed de hīs nō pl⁹ mō
Prima; paupertatē que veatur
 egestas sustinent isti qui in volū
 tate sūt pauperes. qui si possent
 libent̄ haberent diuicias. Isti deuz
 accusant de iniquitate. primū de
 tenacitate. fortunam suā de infeli
 tate. **H**ij sūt plei de murmuācioi
 bus. furtis a mendacijs. **E**licet vi
 tiosi sint plurimū. tamē est eorū. ^{pui}
 defectibus subueniē. **V**nde **p̄s** **B**e
 atus qui intelligit sup egenum a
 pauperē. a glō. **J**er. sup ill⁹ **Eccl.**
 12. Da misericordī et ne suscipias
 peccatorem dicit sic. qui indigenti
 misericordiam tribuit nec p̄ delie
 to spernit. misericordiaz verē facit.

Natura enim respiciēda ē a nō per
 sona. qui em̄ indigentib̄ at p̄ dōtr.
 non quia peccator est s̄ quia hō ē.
 non peccatorē s̄ iustū nutrit. q̄a
 non delictum: s̄ naturaz. **S**ecun
 da est paupertas honestatis. a ēvo
 luntarie assumpta p̄pter x̄pm. qua
 nō solū homo sollicitudinē seculi
 deserit. imo indigentis multis se
 exponit. **S**isti triplicem securitatē
 habent. Nam sūt x̄po similiores i
 cōsuetudinē. a validiores in tempta
 tione. a creatiores in remuneratiōe.
Aug⁹ de ecclesiasticis dogmatib⁹.
Bonum est pauperibus facultates
 cum dispensatiōe erogare: melius
 est pro itentōe sequendi x̄pm in
 simul donare. a absolutū sollicitu
 dine egere cum x̄po. **S**; **Bern.** v.
 floū 70. **S**ūt qui pauperes esse vo
 lunt. eo tamē pacto ut nichil eis
 desit. et sic diligūt paupertatem ut
 nullam patiantur inopiam. **S**ūt
 igit̄ volūtarij pauperes x̄po filiores
 i cōsuetudinē. q̄ ip̄e realit̄ a effectualit̄
 effect⁹ ē pauper pro nobis. **P**au
 per viuēdo. docendo. moriendo. **I**n
 cuius p̄sona dicit **p̄s**. **P**aup ego
 sum. a i laboribus a inuentūte me
 a. **V**nde isti possunt dicē x̄po. **D**o
 mie si decepti sum⁹ tu decepisti nos
 sic viuēdo. sic docendo. **V**enit ad sus
 cipiēda paupertatē hoib⁹ odiosa.
 ut eā nobis ēddēt grōsā. dicens
 ill⁹ **Matth.** xix. **S**i vis p̄fēd⁹ eē va
 de a v̄de oīa q̄ hēs a da paupib⁹.
 a v̄i seque me. **1°** sūt pauperes va
 lidioēs i temptatiōe. si duo hoies ad
 iuicē colluctēt a alē sit tot⁹ faci
 t⁹ p̄m̄is alius nud⁹. ille qui ē nu
 dus bene fortassis hab⁹ verecūdi
 az. s̄ tū abilioē ad luctā hān h⁹

in se, vnde a socio teneatur. **V**ita
 nostra; colluctatio est cu; dyabo-
 lo **Ad Eph. vi.** Non est nobis col-
 luctatio aduersus carnem et sag-
 unem tantum; sed aduersus prin-
 cipes et potestates tenebrarum; et
 rectores harum. Ipse autem qui
 de diuicijs non curat est nudus;
 diuites autem vestiti sunt ex om-
 ni parte; et ideo dyabolus potest
 eos tenere ex omni parte; et pro-
 sternere in temptatione. **Paupes**
 autem mundi quod nudi sunt; ideo e-
 uadunt. **Vnde Eccl. 9.** Nudi cum
 nudo luctari debemus. **Facilius** no-
 a cl terram trahitur; qui habet in
 se vnde teneatur. **Serpens** sicut di-
 cit magister in historijs hominem
 nudum fugit; et insilit in vestitu;
Sic dyabolus qui est serpens an-
 tiquus pauperes fugit; in diuites
 insilit; quod qui volunt diuites fieri;
 incidunt in temptationem et in la-
 queum dyaboli. **Ad Thi. vi.** **Et Eccl.**
3. Melior est pauper fortis quam di-
 ues imbecillus; et flagellatus mali-
 cia. **Tercio** sunt pauperes bea-
 tiores in remuneratione. **Erunt enim**
iudicis assessores in iudicio. M. 19.
In resurrectione cum sederit filius homi-
nis in sede maiestatis sue; sedebitis
et vos iudicantes. Et Job. 19. **Iu-**
dicium pauperibus tribuet.
Nota quod sunt tria genera hominum; qui
 licet nichil habeant; tamen non repu-
 tantur pauperes; scilicet **Elia** et vocati
 ad magnam dignitatem. **Daltes**
 in deposito securo diuicias et thesau-
 rum; **Et heredes magnorum.** **Et hec**
tria inueniuntur in pauperibus.
Vnde iaco. 2. **Nonne pauperes e-**
legit deus in hoc mundo. Ecce primum

diuites in fide. Ecce Secundum; et
heredes regni. Ecce Tercium. **Vnde**
paupertas voluntaria confert no-
ticiam; mundiciam; et leticiam. **De**
primo **Sen**; et ob hoc maxime a-
 manda est paupertas; quod ex qua amal-
 onit; **Quippe** non habet adulatio-
 nem comitem; sibi parentem fortunam;
 et non personam amantem. **Ihero-**
mus in epla Paups dei fuit; quod mu-
 dana superbia derelicta; humilitati
 se per omnia tradiderunt. **Pa** et pau-
 per si superbiat; non est dei pauper; et lo-
 cuples si humilitatem diligit; non est
 seculi diues. **Voluntates** enim ta-
 lium sunt inspiciende; non nomi-
 na. **hec Cassiod.** fuit illud **ps** **Edent**
pauperes et saturabunt. **Vn** **Ihero**
in epla. **Difficilius** arrogancia quam
 auro vel gemis careat. **His** enim
 abiectis; interdum gloriosi sordi-
 bus tumemus; et venerabile pau-
 ptate; **plari** anti offeri. **Plus** enim
 est animi quam cultum deposuisse **hec**
ille. **Confert** voluntaria paupertas
 noticiam; leticiam; et mundiciam
Tercia est paupertas vauitatis. **Et** **is**
 fuit quoruamdam **phoz** tempore **Jo-**
hannis euangeliste. qui per vana
 gloria mundi; gemas preciosas frege-
 runt in signum mundi **contemptus. L. 2.**
Q **Traiueia** iustuz; quoniam iuti-
 lis est nobis **contemptus** est opibus
 nris; et in **ppat** nobis **peccata**
leg; **adit** amat in nos **peccata** discipline
 nre. **Promittit** se sciam; dei hie; et fili-
 u dei se noiat. **Post** quod **spes** ses po-
 fuit **vba** **eproboz** **conspiratiu** **cont**
 iustos in generali. **Hic** ponit verba
 indeoz **eproboz** **conspiratiu** **contra**
xp; in **spali.** **Et** **ec** **h** **duo** **fiut.** **po** **tre**
 tat de **xpo** **decipiedo.** **2.** de eodem

occidento: ibi. videamus. Circa
 primum duo fiunt. Nam primo co-
 spirant ad circumuendum. Secun-
 do inducunt causam quare hoc e-
 faciendum ibi. Quia inutilis est. Di-
 cunt ergo primo p modum conclu-
 sionis. Circumuemam? iustum an-
 tonomaticum id est xpm. Ista conspi-
 racio adimpleta fuit Jo. 17. Colle-
 gerunt principes et pharisaei con-
 cilium et dicebant: quia hic homo
 multa signa facit: quid faciamus? Si
dimittimus eum sic eac. Consequenter
 inducunt causam huius circumuenti-
 onis faciende: et accusant xpm de
 multis. ponunt enim contra eum
duodecim accusaciones: videlicet de
infuctuosa occupacione. Et de mali-
ciosa perturbacione. De improprio
sa intencione: et de iniuriosa diffa-
macione. De ambiciosa presump-
cione: et superfluciosa blasphemia
cione. De secreti reuelacione: et de
discordi conuersacione. De crimina-
li pmissione. De partiali diuisione.
De preiudiciali copacione: et de sup-
naturali usurpacione. De istis arti-
culis sex ponuntur in textu isto. q
tu primu est de infuctuosa opera-
cione: que notat ubi dicitur: quom-
am inutilis est nobis. Arbor que in
utilis et infuctuosa est: meretur
excidi. Luc. 3. Omnis arbor que non
 facit fructum bonum excidetur. Et de
 modo est de ciuilitate humana: quod nul-
 lus ociosus debet admitti in repub-
 lica: sicut docet omnes legislatores.
 Nam etiam hoc suadet: quod unicuique rei
 propria actione assignat et tribuit.
 Ita qui negat proprias actiones vel
 operaciones: negat a rebus proprias ef-
 fectus: sicut docet Auerrois 9. Me-

thaph. commento. Si ipse xps est
 ociosus in vita et nullum fructum rei
 publice afferat: ergo iustum est et li-
 citum per quamcumque viam eum circum-
 uenire et destruere. Hec est eorum prima
accusacione. Si isti accusacioni dicendum
est: quod falsum accipit. xps enim fuit lux
mundi. Job. 8. Ego sum lux mundi.
Ipse fuit lignum vite: afferens fruc-
tuosum duodecim per singulos menses. Apo-
cal. 22: vides et informans duo-
decim aplos rectam fidem contrae. Nie-
hil autem est utilius mundo quam lux: quod
totum mundum illuminat et vitifi-
cat. Quia autem inutilis eis fuit culpa
eorum fuit: qui se per odium a xpi
luminis diuiserunt. Job. 1. Qui o-
dit fratrem suum in tenebris est et
in tenebris ambulat. Secunda ac-
cusacione fuit de maliciosa perturbati-
one. Et arguunt sic. Bonum totius
ciuitatis humane est pax: quod pertinet
pacem ciuitatis. dignum est de illa ciuita-
te expelli: sed iste est perturbator
pacis: contra omniun: iustum est eum de
ciuilitate communi expelli. Hec accu-
sacione notatur cum dicitur. Contra-
us est operibus nostris. Et ista
accusacione de perturbatione: potissi-
me debet mouere principes. Reges
et imperatores: et generaliter que-
libet in publice reipublice: quod finis opati-
onis principis est pax subditorum. Vnde
Cassiodorus epistolam 12. De regali apicis cu-
stodia: et de custodia: quod ad
laudem regni tibi: si ab hominibus
pax amet. Ad enim est quod principem me-
lius predicat: quod querit: populus: consors sena-
torum. et tota respublica morum honestate
vestita. Hec ille. Sed ad hanc accu-
sacionem respondendum est: quod xps fuit sum-
ma amoris pacis: quia pacem promulgauit

28
 2^a
 a
 8

nascendo. **Luc. 7.** In terra pacis huius bone voluntatis. **Pace** predicavit de cetero. **Luc. 10.** In quacumque domum intraveritis, primum dicitis: Pax huic domui. **Pace** legavit testimonium de cetero dicens: **pace** reliquit vobis. **pace** mea do vobis. **Iob. 23.** **Quia** pax vestra est concordia habere cum moribus et litigare cum vicinis. **fm** **Cassiodorus** se illud profectus est in pace locus eius: et cum ipsi habuerunt mores pessimos necerium fuit quod vel eius contrarius fuit, vel conforter cum eis malus: pacem enim malam non debet fovei. **na** prophie propositum est pessimis displicere. **pmo** de cons. **psa. 3.** Ergo culpa contrarietatis ex eorum culpa causabatur. **Tercia** contentio est de improperiola contentione: et formatur sic. **Improperare** a cui peccatum suum viciosum est et pacis perturbativum. **fm** hoc Christus facit nobis: quod debet extirpari. **hec** accusatio notatur in his verbis. **Et improperat** nobis peccata legis. **Occasio** huius accusationis potest haberi: quod Christus dixit **Iohannis. 1.** **Nonne** Moyses vobis dedit legem: et nemo ex vobis facit legem. **Sed** ad hoc dicendum est: quod caret scrupulo societatis occulte: quod manifesto factori non desinit obviare. **Manifestum** autem fuit factus eorum: et ideo merito debuit eos increpare: **fm** quod obsequium amicosset veritas odium parit: ideo factus est accusantibus odiosus. **Quarta** accusatio est de iniuriosa diffamacione: et hoc specialiter in doctrina. **Et** formatur sic. **Qui** cum in doctrina seducit vel abducit homines a bonis moribus publice vel occulte: dignus est expelli de civitate et destrui: et quicumque ipse alicui non potest dignus est pena talionis. **Christus** publice dixit quod nos in dei falsa et frivola docemur: **na** legem dissolvimus: et hoc non potest argui: ergo dignus est a nostra civitate exterminari. **Matia** huius accusationis accipitur de verbo salvatoris. **M. 17.** **Ititum** fecistis mandatum dei: propter traditiones vestras. **Et** notatur accusacio in his verbis. **Et diffamat** in nos peccata discipline nostre. **Sed** quod videtur: **quod** falsis informacionibus resistendum est et precipue a verbis: **fm** Christus fuit magister verax sicut ipsi probaverunt testimonium. **M. 22.** **Magister** scimus quod verax es et veritas dei in veritate doces: **fm** amico forte. et amica veritate. **scimus** enim pro honorare veritatem: ideo cum Christus esset ipsa veritas iustum fuit eos redarguere de falsitate doctrine: nec fuit diffamacio: quod falsa eorum doctrina fuit notoria. **Vnde** ipsi se diffamaaverunt. **Quinta** est accusacio de ambiciosa presumpcione: et accusant eum: sic **Quicumque** sibi equalitatem scientie dei arrogat quasi peccatum primum prout replicat: Christus autem hoc fecit: quod dixit **Iohannis. 1.** **A** meipso non veni: **fm** verax equi misit me quem vos nescitis. ego autem scio eum: et qui scit eum perfecte est aliquis ei in scientia. **Vnde** dicendum est: quod non fuit presumpcio: **fm** humilis notificacio: et per experimeta probacio. **fm** illud **Iohannis. 18.** **Nunc** scimus quod scis omnia: et non est tibi opus ut quis te interroget. **Hec** accusacio notatur eum dicunt: **promittit se scientiam dei habere.** **i.** iactat se scientiam dei habere. **Sexta** accusacio est de superba et blasphemacione. **Et** formatur

3

4

sic. Quiaq; dicit se filiū dei natū
 ralē exigit sibi cultū fieri supersti-
 ciosū etā blasphemāt deū; Sed
 de blasphemio scribit 19. Leuit. q̄
 cumq; blasphemauerit nomē do-
 mini morte moriā. et hoc fecit xps̄
Joh. 4. Ves dicitis q̄ blasphemio
quia dixi filiū dei sū. Sed hec accusa-
 tio refellit. q̄ non fuit blasphemā
 sed vera annūciatō. sicut opa ma-
 nifestauerūt et pbauerunt eos
 illuminando. mortuos suscitando
 leprosos mūdando. et omnes infir-
 mos curando. quod cōuenit soli
 deo. Vnde Math. 21. cōmotus Cē-
turio dicit ita. Vere filius dei erat
iste. Hec accusatio notat i lra cū
dicitur filiū dei se nominat. Licet o-
 nes xp̄iam filiū dei nominent et sūt.
 1. Joh. 3. Videte qualē caritatem
 dedit nobis patet ut filij dei noīe-
 mur et simus et Jo. 1. Dedit eis po-
 testatem filios dei fieri. Vnde viri
ecclesiastici et animarū curati de-
lent filij signanter computari. Sa-
piē 6. Cōputati sunt inter filios di
 et inter sanctos fors illorū est. qui
 a filij patri assilantur. quia s; Aug.
9. fili 9 dicitur. quia fit ut ille. De 9
autem in cōmutabilis in potentia.
Ineffabilis in sapientia. indici-
bilis in dementia. Debet igit in eis
apparere patris potentia. p̄ carnis
mortificationem. Filij sapientia:
per sanctam informationem. Et
spiritus sancti dementia. per inu-
tiarum remissionem. De primo
dicitur Machab. tertio. Accingimi
ni et estote filij potentes. Accingi-
mini per continentiam carnal vo-
luptatis. Que accinctuā quatuor
zonas hab; iuxta quatuor exem-

pla in scriptura. Vnam ad p̄c̄t̄ 9.
Aliam ad ventrem. Vnam ad re-
nes. et vnam ad lumbos. Ad pec-
tus dicitur esse zona aurea. Ad vē-
treem zona linea. Ad renes zona
funea. et ad lumbos zona pellice-
a. Zona aurea est mundicia mē-
talis puritatis. Et hec debet poni ad
pectus. contra immundas cogitati-
ones. Zona linea est temperantia
inimie superfluitatis. Et hec debet po-
ni ad ventrem. contra superfluas
commestationes. Zona funea est
penitentia rigida et austera. Et hec
debet poni ad renes cōtra libidinis
titillationes. Et zona pellicea est re-
miniscencia nostre mortalitatis. Et
hec debet poi oīē voluptatis delec-
tationes. De prima zona dicitur
Apo. primo de Johanne. qui vi-
dit personam similem filio homi-
nis. vestitum podere. precinctum
ad mammillas zona aurea. De 2.
Joh. 13. Xps̄ precinxit se linteis. et
cepit lauare pedes discipulorū.
De tertia Job 2. Balteum regum
dissoluit. et precinxit fune renes
eorū. De quarta Math. 3. Johā-
nes habebat zonam pelliceam cir-
ca lumbos suos. Qui autem sic sūt
accincti. possunt eē filij dei potētes
per carnis mortificationem. Refe-
runt fabule et scribitur in libro E-
pistoliarum ouidiij. Epistola pen-
tima de alcimena hercule nato. Ju-
no vxor Iouis voluit herculem in-
terficere. Et misit ad puetum ia-
centem in canis duas angues. ut
puerum interficissent. qui eas ma-
nibus constrictas occidit. et i h̄o
comptum est ip̄m esse filiū iouis.
Hercules ē qlib; liatus q̄ nascit

speciali genā cōe generosus. qñ ca-
 ra sibi cōmittitur aīaruz. sic em̄ p̄t
 homo nasci cum sit senex. **Johāis**
 3. Nutritur delicate et ponitur in
 cunis. qñ restitur delicijs diuicijs
 decimis et oblationibus ecclesi-
 cis debitis p̄imonio crucifixi. **Sed**
 quid euenit. forte duz eēt pauper
 scolaris vixit satis caste. et satis
 dure. **Jam** autē ē in cunis. restitur
 mollibus et epulatur cotidie splē-
 dide. statim iuno id ē sensualitas
 duas angues mittit ut sic occida-
 tur filius iste **Jouis**. viz. p̄ gulam
 et luxuriam. qz statim ex delicijs et
 honoribus carnis tēptaciones ordi-
 untur. **S;** si velit oñdē qz sit fili⁹
Jouis maibus et potētī custodia et
 ēsistētia rōnis et voluntatis. an-
 gues tēptacionis occidit. et sic se
 filiū **Jouis** et xp̄i oñdit. ut dicē pos-
 sit de eo xps illud **M. 3.** **Hic** ē fili⁹
 meus dilectus. in quo m̄ cōplacul.
Sed reuera timendum est. qz de is-
 tis filijs cōgritur xps dicēs illud
 ysaiē primo. **Filios** enutriu et ex-
 altauit. ipsi autem spreuerūt me.
Qui em̄ deberent esse filij xp̄i. sunt
 hostes xp̄i. et q̄ deberent eē filij po-
 tentes. sūt tōtaliter imbecilles. **Vi-**
 uunt pompis et vanitatib⁹. in de-
 licijs et voluptatibus. et carni suē
 succūbunt. nec cōtra eam. s̄ cōtra
 xp̄m pugnant. **De** quibus loq̄t
Bernardus sūt cātica 3. 33. **Minis-**
 tri iquit xp̄i sūt. et sūt Antixp̄o.
Honorati mcedūt. de bonis dñi cui
 honorez nō deferunt. inde is quē co-
 tidie vides. mētricius mitor. histrio-
 nicus habitus. regius apparatus.
 inde aucū infremis in cellis in calca-
 ribus. plus calca q̄ altaria ful-

gent. **Inde** mense splendide cibus
 et ciphis. inde cōmestaciones et e-
 brietates. inde cithara et lira. ite
 redundācia torcularia et p̄mptu-
 aria plena eructancia ex hoc idē.
Pro huiusmodi volūt esse et
 sunt ecciati **Prepositi**. **Decani**. **Ar-**
chidiaconi et **Epi**. **Dec ille** **Cōn-**
 istos malos filios. loquitur in eodē et archiep
 sic dicens. **Olim** p̄dictum ē. et nūc
 tpe adimplet. cionis aducit. **Ecce**
 in pace amaritudo mea amarissi-
 ma. **Amara** p̄ in nece mētūm.
Amara post iconfliktu hēticoz.
 amarissima nūc in moribus doct-
 ticoz. **Non** fugare. nō fugere eos
 p̄t. ita inuauerunt et multiplica-
 ti sunt supra numerum. **Intestina-**
 lis et in sanabilis est plaga eccie.
 et iō in pace eius amaritudo ama-
 rissima. **Sed** in qua pace. **Pax** p̄ et
 nō est pax. **Pax** a pagais. pax ab
 hereticis. s̄ non pax. **Prof cō** a fili-
 is. **For** plangentis eccie. i tempore
 isto. **Filios** enutriu et spreuerūt
 et maculauerūt. **A** turpi vita. atpl
 questu. a turpi cōmercio. a nego-
 cio demig pambulante in tens
 bris. **Supest** ut iam de medio fias.
 demonium meridianum. **Dec ille**.
Isti mali filij non sunt filij dei. nō
 sunt potentes acciti. s̄ imbecilles
 et debiles et filij sue carnis. **Ab ro-**
ma. 9. **Non** qui filij carnis. hñ filij
 dei sunt. sed qui filij promissionis
Canticorum et filij matris mee
 pugnaverunt contra me. **Nō** vos
 sic carissimi. s̄ appareat in vobis
 p̄n̄ patris nostri. **Ad Eph. quin-**
to. **Estote** p̄mitatoris dei. sicut filij
 karissimi. **Secundo** debet in istis
 filijs et personis ecciasticis appare

~~patris nri ad ep^h 1. Estote imi-
tatores dei sicut filij huius.~~ Secundo
debet in istis filiis id e psonis ec-
clesiasticis apparere filij sapia:
p sancta informacone. Eis em de
ad Tess. 2. Omnes vos filij lucis e-
stis a filij dei. Ex quo susceperunt do-
cendi officium: illuminare debet lu-
ce sapientie corda subiectoz. Sed
reuera timedu est q de filiis istis
iam verificat: quod de filiis heli le-
gitur pmi Reg. 2. Porro filij heli fi-
lij helial. Rescipientes dnm neq of-
ficium sacerdotu ad pplm: qui tu
lucis daitate lucere deberent ut de
ad ep^h 7. Ut filij lucis ambula-
te. Tercio debet i eis apparere spi-
rit⁹ sancti clementia: p iniuriaruz
remissionem. Hoc e maxime pro-
priu qd filij xpi discerni pnt.
Nam xpo ppiu est misereci. Et ido
nobis dicit Luc. 6. Eritis filij altis-
simi: quia ipse benignus est super
inimicos a malos. Estote g miseri-
cordes sicut a pi vester misericors
est.

Lectio xxv.

Actus est nobis i tradu-
tione cogitacionu: quis
est nobis ad videndum
quoniam dissilis est abis vita illi-
us et immutate sunt vie illius.

Propositis in textu precedeti sex
accusacionibus in deorum contra
xpm. In isto textu addunt due a-
lie contra eud. Et fm hoc lra ista
diuiditur in duas partes. Nam p-
mo accusant xpm de secreti reuela-
tione. Secundo de discordi conuer-
sacione ibi grauis est nobis. Ac-
cusant ergo p^o sic. Ille qui ocul-
ta consilia reuelat proditiosus est
a fraudulentiis. fm illud prou. 20.

Qui ambulat fraudulenter reue-
lat archana. sed omnis prodico-
sus a fraudulentus est a commu-
nitate extirpandus: talis autem
est xps ergo ac. Causam a mate-
riam huius accusacionis accepe-
runt Matth. 9. Cum vidisset ihes⁹
cogitaciones eoruz: dixit. Ut quid
cogitatis mala i cordib⁹ vestris.
Et loquebatur iudis murmuran-
tibus de hoc q paralitico peccata
dimisit: sed fatui excecati fuerunt.
Ex hoc enim conclusisse debebant
q veraciter fuit deus: qui solus co-
gitaciones hominuz videre potest.
In ps Dominus scit cogitaciones
hominum: quoniam vane sunt.
Arguit autē contē xpi sic. Maxi-
ma secreta hominis sunt cogitaci-
ones. Et ideo qui reuelat cogitaci-
ones hominum maxime eos confu-
dit: a e nociuus in cōitate. Et licet il-
li p circūventionē destuere. Nec
accusacio ponitur i hīs verb. Fac-
tus ē nob i tradutionē id ē pro-
palacione: fm grecismū. Est em
traducē fm grecismū exēplare l
ppalare qd fuit occultū: a cedit ad
dehonestacōez alicui. Et sic accipi-
tur traducē Matth. 1. Joseph autē
cū esset iustus a nollet eaz tradu-
cere: voluit occulte dimittere eam.
Traducē idē ē q ppalare ad deho-
nestacōez vgis corā iudice. Sed a
accusa^o ē de discordi cōsacione. Et
format sic. Quicūq studz singlari
vite a dissili alioz vit viuētū vi-
det esse scismaticus in republica.
quia recedit a cōmuni vnitare et
conformitate. Et talis ē iste xps: g ē
scismatic⁹ i republica: qz recedit a
cōi vnitare a habēs etiā discordes

70

24

uersationem cum alijs talis est
 pculofus in republica. g. ac. **F**
Ad istā accusatōem dicendum. o
 ccedo q̄ fuit dissimilis eis. q̄ ipi
 fuerunt mali. Dissimilis fuit. q̄ si
 ne peccato conceptus a natus. sine
 peccato semp̄ uersatus. **Vñ** ma
 lis fuit dissimilis. a bonis fuit simi
 lis. **Hec** accusatio notatur in hijs
 verb. **Gravis** est nobis ad viden
 dum. quā dissimilis est alijs vita il
 liasā immutate sunt vie illi. id ē
 variate sunt a nob̄ vie id est opa
 ei. **Iste** modus loq̄ndi ostendit
 eos fuisse valde inuidos. **Nō** dicūt
 q̄ grauis fuit eis ad viuendū
 vel uersendum. vel ad viuendū
 sub eo. vel ad eū audiendum. **Sed**
 grauis fuit eis ad videndum. **Vi**
 fus em̄ est de sensibus qui magis
 spūaliter immutantur. sicut patz
 ij. de aia. s̄ spiritualis immutatio
 min⁹ grauat q̄ corporalis. a ideo
 inuidia fecit eos valde teneros. q̄
 bonum hominez sine lesione vide
 re non possent. **Sap. 12.** Neq̄ est o
 culus inuidi. **Matth. 20.** An ocu
 lus tuus neq̄ est. q̄ ego bon⁹ sū.
Fuit de istis sicut de bubone a ves
 ptione. quoz oculi nō sustinēt
 lumen solis. q̄ oculis egris obio
 sa est lux. que puris est amabilis
 sicut dicit aug⁹ in libro cōfessionū
Et Seneca. **Vñ** inuidi oculos cen
 tum haberent in omnibus ciuita
 tibus. vt de omnium felicitatibus
 torquerentur. **Nam** quanta felici
 um sunt gaudia. tanta sunt inui
 doz detrimenta. **Hec** em̄ accusatō
 in caput eoz refellitur. si iuste iu
 dicentur. **Hec** est sententia text⁹
O uersatio litteralis sup̄ materi

am̄ prime accusatiōnis q̄ est de se
 creti reuelatione potest esse talis.
Uñ aliquis teneatur ex precep
 to sui iudicis reuelare secretū fidei
 sue omissum. **Et** arguitur p̄mo
 q̄ sic. q̄ obedire oportet deo mag⁹
 q̄ hominib⁹. **Act. 5.** sed iudex preci
 pit vice dei. g. magis est sibi obedi
 endum q̄ hominū qui commisit il
 lid secretū. **Ip̄** seruientes iurāt
 cōmuniter dñis suis. q̄ nichil no
 cumentū percipient quin eis reue
 lent. **Ponam⁹** q̄ vn⁹ seruens cō
 mittat fidei alterius qd̄ dampnifi
 cauit dñm suum in quodam fac
 to. **Queritur** an ali⁹ debeat serua
 re secretum. **Sic** est piurus erga
 dñm. **Si** non est infidelis cōtra so
 ciū. **Ip̄** aliquis ommittit fidei mee
 crimen qd̄ ommisit extra confessio
 nem. **postea** contingit q̄ est de eo
 dem crimine infamia. iudex inqui
 rit et ex cōmunicat p̄ veritate dice
 da queitur an nūq̄ teneor reuela
 re iudici. **Videtur** q̄ sic. q̄ nō tene
 or magis celare q̄ idē qui cōmisit
 ex ordine caritatis. s̄ ille tenetur
 dicere ex quo laboat infamia. **Vide**
 tur q̄ non q̄ tunc faceret contra
 fidem. a p̄pter nullius preceptum
 debz peccare. **Ad** oppositū. **Vitaē**
 fraudem a seruare fidelitatem sūt
 de iure nature. s̄ nullus iudex pōt
 compellere ad illud quod est con
 tra ius nature. ergo nullus iudex
 potest hominem per preceptū cō
 pellere ad reuelandum fidei sue o
 missum. **Ad** questio nem dicen
 dum. q̄ secretū potest esse duplex.
Vel ē tale q̄ nō pōt celari sine pec
 cato. vel pōt celari sine peccato. **In**
 primo casu celare tenetur qui sub
 secreto.

A

nota sc̄m

Dū.

secreto recipit. et si tenet plato p̄ci-
 pienti sibi dicere q̄n̄ autē non p̄t
 celare s̄n̄ peccato q̄ forte est de ali-
 q̄ perpetrando in nocumētum ali-
 orum sicut si aliquis cōmittit m̄
 sub secreto q̄ ip̄e interficiet t̄li noc-
 te talem virū vel cōburet domū.
 illud nō teneor celare. q̄ q̄d p̄ ca-
 ritate institutum ē cōtra caritatez
 nō d̄z militare. sicut dicit Bernar-
 dus li. de p̄cepto a disp̄sacione. Et
 tale secretum ad p̄ceptum iudi-
 cis. h̄o reuelare p̄t. **Esset** em̄ cōtra
 ius bonū q̄ secretum vellet sua-
 ri. si ad effectum talez deduceret
 secretum. **Secus** est de sigillo cōfes-
 sionis. q̄ si quis sub confessione
 recepisset. nullo modo etiam pro
 morte reuelare deberet. **Vnde** sciē-
 dū q̄ q̄n̄ dicit forte layce p̄sone
 l̄ q̄cumq̄ dico tibi hoc sub sigillo
 confessionis et non cōfiteatur. nec
 est confessio sacramentalis. ibi n̄
 est sigillū confessionis. s̄ t̄n̄ sigil-
 lum secreti. **Vnde** talis sic recipiēs
 secretum et postea reuelās peccat
 mortaliter. s̄ t̄n̄ nō ē reuelator cō-
 fessionis. q̄ nulla cōfessio sacra-
 mentalis ibi fuit. **Vñ** per canonē sigil-
 lum secreti p̄p̄e est. q̄n̄ homo dicit.
 dico tibi istud sub secreto. placet
 tibi admittere. **Et** aliq̄ admittit. **Di-**
 tūc reuelet peccat mortaliter a cri-
 mē p̄dicōis incurrit. **Ad** p̄mūz.
 verū est. **Et** q̄ p̄cipit homini serua-
 re fidelitatem vbi illud nō est edū-
 dat in dampnū p̄xiimi ideo nō te-
 netur. **Ad** secūdū. tal seruiens
 nō d̄z admittē secretū. q̄ esset con-
 tra iuramētū. sed statū de b̄z dicē do-
 mino suo. vel aliūde cauere de dāp-
 no dñi. **Ad** terciū credo q̄ n̄. **Vñ**

p̄cepta iudicis a iuramēta q̄ erigū-
 t de veritate sp̄ intelligūt fieri a to-
 to ordine iuris a ordine caritatis.
Gravis ē nob̄ ac̄. **Notandū** q̄ i
 vita p̄nti m̄ta ḡuia sūt peccatori-
 b̄. q̄ non sunt ḡuia viris bonis a
 iustis. **Sunt** ei q̄tuor q̄ ḡuia sunt
 pueris. onera p̄ccōz. op̄a mād̄a
 toz. vicinū b̄n̄ficiū. diuinū iudici-
 ū. **Pro** p̄mo dicit in eorum p̄sone
 p̄s̄ Iniquitates mee sup̄gressę sunt
 caput meū. sic on̄ ḡue grauate
 sūt sup̄ me. quāto aliq̄d est ḡui?
 tanto veloci⁹ diuidit mediū et des-
 cēdit ad cētūz t̄re si possit. q̄ oē ḡ-
 ue appetit q̄ mediū suūz sit medi-
 um mundi. sicut patet quarto de
 celo et mundo. **Et** si esset aliq̄d ḡ-
 ue q̄d in instanti a s̄bito descende-
 ret. **Diceret** q̄ illud foret infinite
 ḡuitatis. q̄ sine p̄porcione veloci-
 us descenderz. quāq̄ ḡui q̄d in tem-
 pore mouētur sicut patet. q̄ phi-
 sicorum a. 6. **Sed** sic est q̄ peccōr
 moriens descendit ad medium t̄-
 re subito. a in instanti. quia ife m̄
 est in medio terre. **Job** 21. **Ducit**
 in bonis dies suos. et in puncto ad
 inferna descendūt. **In** puncto hoc
 est in instanti. quia q̄ punctus ē
 in magnitudine hoc est instans i
 tempore. **Ergo** peccatum est onus
 graue. immo infinite grauitatis.
Et est hoc imaginandum q̄ si fer-
 rum magnum vna cum magne-
 te ponatur i vno appendulo equi-
 libris nō erit sibi metip̄si graue.
 hoc est sua grauitas in nullo pro-
 mouebit descensum suū sed tan-
 tum descendet quantum p̄miserit
 ḡuitas magnet. **Cui⁹** causa ē q̄
 magnet naturalit̄ attrahit ferrū
 ff. 1.

Collō

26

21

ad se p modū fisis vl p modum
efficientis. Vnde non plus ponde-
rabit ferrum cū magnetē q̄ mag-
nes solus. ferrum durū a ad diui-
dendum difficile est homo vtens
racōne a arbitrii libertate q̄ licet
difficultari potest: vinci non p̄t s̄z
Anselmū d̄ libero abito **Magnes**
autem deus est. quomāz de⁹ mag-
nus dominus in p̄s. **Iste magnes**
naturaliter trahit ferrū id est ho-
minē quia summi boni cupiditas
hominū naturaliter inserta est sic
dicit **Boecius** 3. de cō. p. 2. a **Jo-**
6. Nemo potest venire ad me n̄ p̄
meus qui misit me traxerit eum
q̄ diu ergo deus a homo se tenēt
simul a coniūgunē in fortuna h⁹
vite per gratiam et caritatem. ho-
mo non est sibi ipsi grauis: sed de-
us eum confortat a supportat. **Vñ**
Ap̄ls ad Eph. 4. Omnia possum
i eo qui me confortat. Sed si sepa-
retur a deo a ponitur in contratio
appendulo libere per peccatūz mor-
tale. statim fit homo sibi grauis: i
tantum q̄ si moriatur statim ad
infernūz descendit: a hoc ē quod
signanter dicitur **Job 1.** **Posuisti**
me contrarium tibi: a factus sum
michi metip̄i grauis. **Quare non**
tollis peccatum meum: a quāē nō
aufers iniquitatē meam. **Quasi**
d̄ iceret **Aufer iniquitatem meam**
a statū ero in alio appendulo eq̄li-
bris: a nullomō ero michi metip̄i
grauissimmo tunc ponas quicq̄d vo-
lueris in parte contrariā ego q̄
diu tibi adhaesero non curabo. **Th^o**
est quod dicit **11. c.** pone me iuxta
te. et cuius vis manus pugnet cō-
tra me **In cuius figurā vidit Za-**

charias mulierem quāmdā: i am-
phora: habentem in ore suo mas-
sam plumbū dictum est prophē-
te. hec est impietas zacharie q̄nto
In signūz q̄ omnis iniquitas opi-
labit os suū: a q̄ omnis iniqui-
tas grauis est quia **Ferū. 22.** super
plumbum quid stauabit. **Et iō**
p̄t iniquitatem populus ad re el-
num descendet: si se hic non correx-
erit penitendo. **Et hoc est qd̄ dicit**
ysaie primo cōminando. **Ve genti**
peccati in iniquitate populo gra-
uisemini neq̄ filijs sceleratis. **Se-**
cundo videntur hominibus opeā
mandatorum graua: a in hoc de-
cipiuntur. q̄a **Johānis q̄nto Mā-**
data eius graua non sunt. **Grū-**
tas enim rei nūq̄ bene perpediur
per vnum hominem impotentē:
sed per fortem. **Similiter iudiciūz**
in virtutibus a vicijs nūq̄ debet
accipi fm falsam opinionem ēā-
tis: sed fm rectam racionem sapi-
entis sicut patet quarto **Ethicoz.**
Et idō quod malis apparet graue:
non ideo dicendum est graue. q̄a
sunt infirmūz. **1 p̄s.** **Infirmitati sūt:**
a ceciderunt. **Satis q̄ ignis est tota-**
liter leuis: a terra totaliter grauis:
quia est graue simplex. **Mixtum**
vero ex terra et igne. erit partim
graue et partim leue. **Et si terra p̄-**
dominetur mixtum tale descendet:
si ignis ascendet. **Terra est aīna**
humana: grauis per peccatūz p̄-
concupiscenciam otigenalem. **Ec-**
clesiastici. 20. **Iugum graue super**
filios adē: a die exitus de ventre
matris eūz vsq̄ in diem sepultu-
re. **Vnde in p̄s** **Anima mea sic ēā**
sine aq̄ tibi. **Caritas ē ignis** **Luce**

12. Ignem veni mittere in terram.
 Quādo igit ita est q̄ aīa sepātur
 a caritate sic sp̄licet terra simplex:
 a grauis deorsū fertur de peccato i
 peccatū. **Eccl. 7.** Cor neq̄ grauiabit
 dolorib⁹: et peccator ad dicit ad
 peccandū. **¶** Tunc descendet eius de
 lectatio tantūmodo ad terrena et
 vana huius vitē fit tota grauis.
¶ Propter quod acute arguit eos. **Ps̄**
¶ Filij hominum vsq̄quo graui cor
 de v̄t quid diligitis vanitatem et
 queritis mendaciū. **¶** Glo. omnia t̄
 terrena sunt mendaciū q̄ non faciūt
 q̄s p̄mittunt. **¶** Sed c̄te si fiat om̄p̄
 tio caritatis ad animā: anima per
 dit de sua grauitate. **¶** Quantū em̄
 tenditur caritas: tanto minuitur
 cupiditas. sc̄dm Augustinū: que
 est anime grauitas. **¶** Propter quā
 non potest eius amor ferri fursum
 p̄fecte sicut deberet. **¶** Sicut tantum po
 test ista caritas augeri et intēdi:
 q̄ fiet anima magis leuis id est
 tendens versus superius per d̄lec
 tionem q̄ grauis ad ista tempora
 lia. **¶** Et que fursum sūt sapiat: non
 que super terram ad **Colosenses.**
¶ Et si sic leues essem⁹: videra
 mus oīa mandata dei facilima.
¶ Tercū q̄s malis graue videt est
 vicinū beneficiū. **¶** Displicet em̄ mal
 q̄ boni qui viuunt e vicino iuxta
 eos bene faciunt et bene viuunt. **¶** Et
 tales sunt pp̄rie inūdi: qui loquū
 tur in p̄posito de viro bono dicētes.
¶ Grauis est nobis etiam ad viden
 dum. **¶** Quartū quod malū videtur
 graue est diuinū iudiciū: et ita ē
 sine errore. **¶** De illo em̄ iudicio tremē
 do dicit **Isaie tercio.** Ecce nomē
 domini venit de longinquo: ardēs

furore eius: et grauis ad portāduz.
 Quanto graue ab altiori descende
 rit tanto grauius ledit: sed cristus
 de celo empirio ad iudiciū venit. **¶**
Ps̄. A fūmo celo egressio eius: tā
 ad incarnationē: q̄ ad iudicij diffi
 cionem. **¶** Impij autem stabūt de or
 sum in profundo: et ideo grauis iē
 sententia illa super eos cadet. **¶** Mo
 ta q̄ ex quo mali graues sunt et
 ponderosi: magna est compressio i
 inferno post diem iudicij: quia eo
 rum corpora erūt mirabiliter gra
 uia: et quodlibet sc̄dm vltimū po
 tēcie sue conabitur versus centū.
¶ Maxima ergo pressurā ibi fiet. **¶** Et
 tamen conuenit h̄m̄magiari quā
 dam misericordiā ex iusticia pro
 cedētē: quia licet quilibet esset dig
 nus centro: grauiores tamē loca
 centralia occupabunt: et minus
 graues loca exteriora: sic erit mi
 nor pressura q̄ si fieret econuerso
¶ Notanda ē causa qualiter quātū
 cumq̄ homo sit grauis et p̄dero
 sus p̄ peccāta continue descēdat ca
 dēdo: nūq̄ tamē est de eo finaliter
 desperandū. **¶** Ratio hui⁹ est: Si ali
 quod graue cadat ab alto quan
 tū a fūmo ceciderit: si posset āte casū
 ad terrā repelli a linea casus nō ca
 det grauius q̄ si cecidisset a loco i
 quo a linea casus ē expulsus. **¶** Vn
 de si homo caderet a tecto domus:
 et dum esset in cadendo alius su
 pra terram stans eum depelleret
 manu a linea casus: ipse ad terrā
 cadens non plus lederet q̄ si a lo
 co depulsiōnis a linea cas⁹ tantū
 modo cecidisset: ita q̄ totum nocu
 mentum casus qui precesserit p̄ vi
 depulsiōis impeditur. **¶** Moralit̄ h̄o
 ff. 7.

cadit continue quando est in peccato sicut lineam rectam versus centrum terre quod est infernus. sed sunt homines stantes non cadentes. videlicet sancti viri in ecclesia. qui eum vel per predicationem vel per orationes vel per penitentie sacramentum a linea sui casus depellunt: et tunc non cadit ut communiter omnis homo videlicet per mortem. sed anima de casu non ledit nec aliquam penam sentit pro casu peccatum in hac vita remittatur.

Lectio 26.

Quamquam nugaces estimati sumus ab illo et abstinet se a vniuersis nostris et prefert nouissima iustorum et gloriatur se deum patrem habere. Positis octo accusationibus quibus iudei accusabant christum. In lectione hodie na super adduntur quatuor alie contra eum. Et sic hoc lectio diuiditur in quatuor partes. Nam primo accusatur de criminali derisione. Secundo de partiali diuisione. Tertio de preiudiciali comparatione. Quarto de supernaturali usurpatione. Secunda pars ibi: abstinet se. Tercia ibi: prefert. Quarta ibi: Et gloriatur. Prima ergo accusatio formatur sic. Ille qui secum conuiuenter contempnit et prouerbis pacem perturbat et per consequens debet a communitate expelli. nisi sit spes de bona correctione. Sed christus nos iudeos totaliter prouerbis et ac. Hec accusatio ponitur in his verbis. Tamquam nugaces estimati sumus ab eo. Nugax acis omnis generis est. Et dicitur homo mendax qui totaliter et superflue dat se trufis et inutilibus. Similit

hic et hec et hoc nugax cuius ultima littera est et est nomen hebreum. et idem significat quod nugax. sed est in de diabile. Et ponit 30 pho. 2. nugax qui a lege recesserant congregabo. Glo. exponit sic. Nugax id est vanos. Dicitur ergo quod fuerunt contempti a christo et estimati ab eo tamquam nugaces. id est homines trufatores vani et inutiles. sed in hac accusatione magis accusant seipsum. habentes tales fuerunt in re veritate. nec ipse qui veritas fuit potuit de eis aliter estimare. Secunda accusatio et tertia in vniuerso est de partiali diuisione. Et formatur sic. Quicumque diuidit se a vita communi trahens ad conuenticulas et paruales consuetudines est nocivus in republica. sed talis est christus. Abstinet enim se a nobis trahit se ad discipulos et confederat contra legem nostram. ergo ipse est in re contumaciosus. Et ponit hec accusatio in his verbis. Et abstinet se a vniuersis nostris tamquam in iudiciis. Sed ad istam accusationem dicendum quod christus eorum legem per totum suavit et impleuit et perfectiorem docuit quam secundum eorum prophetas post legem eorum successura fuit legi eorum. Unde ipse legem illam diuulgauit et bonis et sanctis illam recipientibus se coniunxit a malis hominibus deo iobediens se abstraxit siue substraxit. Tercia accusatio est de preiudiciali comparatione: et formatur sic. Comparationes sunt odiosae quando sunt contra generant discordiam. sed christus tales comparationes fecit. prefert iustos gentiles non habentes legem nobis iudeis qui legem dei habemus: ergo in preiudicium nostrum facit tales comparationes

cy ab imu
dicitur

Et hoc dicunt in hijs verbis **Et p**
ferre nouissima iustorum id est pre
 fert vite nostre nouissima id est fi
 nale premium iustorum gentiliu.
 no obstante lege nostra **Et hoc dix**
it cristus Math. 12. vbi dixit qd vi
 ri iniuice qui egerunt penitentia
 ad predicationem **Jone.** Et regina
 austri q sola fama audita **Salois**
 venit vt informaretur ab eo. **Suz**
gent in iudicio et condepnabunt
 generationem iudeoru: qui cotep
 serunt credere isto qui fuit maior
Salomone et Jona. Ista accusati
 o refellitur in semetipsos: nam iu
 ste fecit in hoc qd iustos pretulit
 ipsis malis. **Quarta** accusatio et
 duodecima in numero: eadem cu
 sexta in virtute. **Vnde** accusant e
 um de supernaturali vsurpatione
 nature diuine. **Vnde** iste due **ramusa**
 no 28 se. **Filium** dei se nominat. **Et** glori
 atur patrem se habere deum. **Ite**
 dicunt realiter **Et** replicatur bis ac
 cusatio: quia materia est de grauif
 sima vtpote de blasphemia atq; v
 surpatione honoris diuini: sed vt
 dictum est cum de sexta accusatio
 ne ageretur: non nomen vsurpa
 bit: sed natura: diuina se habet p mar
 ima miracula demonstrauit: me
 rito gloriabatur se deum patrem
 habere non falsa gloria sed vera:
 qd vere sic erat testate voce patris.
Math. 3. **Dic** est filius meus dile
 ctus: in quo michi bene complacui
 ipsum audite. **Gloriatur** se deum
 patrem habere. **Notandum** qd
 est magna gloria veraciter habe
 re deum patrem: et posse cum sana
 conscientia sibi dicere cotidie **Pat**
 noster qui es in celis. **Mat. 7.** **Glo**

rianē enim quibaz de progenito
 ru nobilitate nobilius deo nichil
 esse potest. **De** quo singulariter di
 citur **Luce. 11.** **Homo** quidam nobi
 lis abiit in regionem longinquam:
 accipe sibi regnum et euerit. **Quidā**
 de progenitorum dignitate. **Deus** toti
 us vniuersi rex est et imperator **In**
ps. **De** autē rex nostre ante secu
 la. **Quidā** de progenitorum diuicijs: et
 de deo scribitur in ps. **Gloria** et di
 uicie in domo eius. **Quidam** de pro
 genitorum milicijs: atq; deus ipse
 est dominus exercituum: princeps
 milicie et belli: de quo **Job. 24.** **Nū**
 quid ē numerus militū eius. **Ergo**
 confidenter gloriemur deū nos ha
 bere patres: qd **Ecci. 3.** **Gloria** homi
 nis est honor patris sui: et de deo
 filij patris sine honore. **Inuenim**
 autē in isto patre libertatem suffi
 cientis exhibitiois: si ei seruiam?
 Regularitatem conuenientis cas
 tigationis ne delinquam? **Dila**
 ritatem alticientis reconciliatiois
 si ad eum redeamus. **De** primo fa
 cit nobis xps dulcissimū argum
 tum: qd deus nullo mō nobis defici
 et si ei seruiuerimus **Luce. 21.** **Quis**
 inquit cristus de hominibus petit
 a patre suo panem: nūqd lapidē
 dabit ei: aut piscem. **Numqd** pro
 pisce sepentez dabit illi. **Aut** si peti
 erit ouū nūqd porrigz illi scorpio
 nē: qd si dicerz nō. **Et** tūc arguit cri
 stus a mlto fortiori. **Si** g vos ho
 nes cum fitis mali nostis bona da
 ta dare filijs vestris: quātomagis
 pat vī celestis dabit spm bonū pe
 tetibz se. **Et** ideo nullus timeat mū
 dū cotēpnē et paupertatē p xpo sibi
 re: qd deus oibus sibi seruientibus
 ff. 3.

sufficiēter pūtebit. Cūm magister nostri ordinis **Secū** frater Jordanus in quadā abbacia. Cisterciensiu receptus fuisset: conuenerunt circa eum monachi secum amicablem conferentes: queſierūt ab eo Magister: quomō potest ordo vester durare cum nichil habeatis vnde viuatis. Licet mund⁹ sit modo deuotus tamen scriptur⁹ est in euangelio q̄ refrigescet caritas multorum: ⁊ cum nō habueritis elemosinas deficietis. Rñ dicit autem magister mansuete Si vobis videtur: vestrū ratio probat q̄ vos citi⁹ deficietis: quoniā vbi vos allegatis ut premittitur quoniā superhabundabit iniquitas Refrigescet caritas: sed quoniā superhabundabit iniquitas iniqui homines p̄ redones ⁊ raptores auferēt bona vestra ⁊ cum vos mendicāneſciatis deficietis: ⁊ ipsi vobis de bonis vestris conferent habundanter. Scitis q̄ pater qui habet multos filios mittendos ad scolas tres vel quatuor: seniori dat pecuniā pro omnibus: nō qm̄ fortassis plus diligit iuniorē: sed q̄ senior plus est exptus de seculo. Isto modo deus dat alicui diuicias h⁹ mundi non pro seipso tantū: sed pro suis paupibus quorū dispensatorem vel senaschallū facit talē: et nisi eis erogauerit grauiter fāliter arguetur. Vnde vos diuites rētoēs portatis cōes paup; frat; bursas: s̄ caueat sibi q̄lib; q̄ non sit iudas. Iudas enim loculos habebat ⁊ ea que crist⁹ ordinauit pro pauperibus asportauit: ⁊ in v̄sus proprios conuertit Sic modo diui

tes quibān qui portant loculos pauperum: sed magis in voluptatibus et vanitatibus huius vite consumunt. Qualiter autem deus diuitibus dat diuicias ratione pauperum docet **Augustinus** sermone viceſimo quarto. Diues inquit et pauper duo sunt sibi contraria: sed iterum duo sibi inuicē sunt necessaria Nullus indigeret si inuicē se portarent: ⁊ nemo laboraret si ambo se inuaret: diues propter pauperem factus: ⁊ pauper propter diuitē factus ē. Pauperis ē oīa re: diuitis erogare: dei pro paruis magna īpensare. De misericordia eius pua: magna nascitur copia. Secūndus est ag⁹ pauperum: cito reddit donantibus fructū. Via celi est pauper: p̄ quam venitur ad patrem. Hec **Aug⁹** Et rationabiliter inhibuit xp̄s voluntarie pauperib; sollicitudinē excessiuā circa victum suum. In quo em̄ precipit diuitib; q̄ sint solliciti circa pauperes sustentandos de suis elemosinis: superflū esset q̄ paupes forent etiam solliciti circa idē. Et iō cōuenienter dicit discipulis suis **Matth. 6.** Respicite volatilia celi quoniam non serūt neq; metūt nec congregant in horrea: ⁊ pater vester celestis pascit illa. Et infra. Nolite ḡ solliciti esse dicentes. Quid māducemus aut quid bibemus aut q̄ operiemur. Hec enim omnia gentes inquirunt: scit enim pater vester: quia hīs omnibus indigetis. Querite ergo primo regnum dei et iusticiam eius: et hec omnia adſcientur vobis. Hec est autē spes et regula pauperum firmissima.

q̄ si bene seruiuerint deo hec om̄
 nia adiciuntur eis: et si nō tātum
 q̄tum deordinate appetunt: tñ
 q̄tum indigēcie est. **S**ecūdo in
 venimus in isto patre qui deus ē
 regularitatem conuenientis casti
 gationis. Inter tria que pater dat
 filio secūdu philosophū .8. etico
 rum ponitur disciplina. **D**at enim
 pater primo nutrimentum et dis
 ciplinam. **E**t dicitur vulgariter
 Melior est puer nō natus q̄ nō
 disciplinatus seu informatus. **A**d
 heb. 12. **Q**uis ē filius que non cor
 ripit pater. **N**obilis homo qui h̄
 filios sibi caros. facit eos diligen
 ter castigari. corripit et flagellari
 pro omni defectu: ubi garciones
 et famuli dimittunt sibi ipsis. **I**deo
 dicit **A**postolus ad galathas .
 6. **Q**uāto tempore heres paruul⁹
 est nichil differt a seruo cum sit
 dñs oim̄. s̄ sub tutorib⁹ et aduocib⁹
 ē vsq̄ ad prescriptum temp⁹ a pa
 tre. **I**sto modo deus reprobos et
 finaliter damnandos dimittit sue
 voluntati: filios autē suos corripit et
 castigat nunc per infirmitates
 nunc per aduēsitates: nunc per sb̄
 tractionem bonorum temporalium
 nunc per detractionem malorum
 hominum: que omnia sunt tolera
 biliter sustinēda si cogitemus q̄
 pater est qui infert: et q̄ heredita
 tem nobis seruat. **E**t hoc ē q̄d di
 citur sapiencie. 11. **H**os quidē et fi
 lios tamquam pater monēs pro
 basti. illos autē reprobos tāqm̄
 durus rex interrogans condemp
 nasti. **E**t ideo. **E**ccl. 3. **J**udiciū pa
 tris audite filij: et sic facite ut salui
 sitis. **T**ercio inuenim⁹ in isto

patre hilaritatem allicientis con
 solacionis. si ad eum redeamus: q̄
 cienscumq̄ peccauerim⁹. **F**igurā
 habemus exp̄ssam ad hoc **L**uce
 14. de filio prodigo: qui cū a pa
 tre paternā suā pōtionē petiisset
 et illam in regione longinqua vi
 uendo luxuriose expeudisset: cum
 meretricibus et tandē compulsus
 miseria ad patrem redisset: cum ad
 huc longe esset occurrit ei pater.
Et cum dixisset. pater peccauī in ce
 lum et coram te et non sum dign⁹
 vōri filius tuus. fac me sicut vnū
 de mercenarijs tuis. **I**ruens pater
 in oscula et amplexus dixit seruis
 suis. **C**ito proferte stolam primā
 2. **D**icamus ergo et nos isti pa
 tri sicut filius dixit patri suo secū
 dum valerium li. 7. c. 3. **Q**ueso ue
 me⁹ erga te amor eo sit vilior q̄ a
 penitēcia dicitur. **I**ta dixit filius pa
 tri q̄ grauius offenderat et recon
 ciliatus est patri suo hec ille **E** 21.

Quod deam⁹ ergo si sermo
 nes illi⁹ veri sint: et tēpte
 mus que ventura sint il
 li. **E**t sciemus que erunt nouissima
 illius: si enim verus est filius dei
 suscipiet illum et liberabit illum
 de manibus contrariorū. **P**ost
 q̄ spiritus sanctus posuit conspi
 rationem iudeorum contra cristū
 et ad cristum circumueniendum:
 hic ponit eorundem conspiratio
 nem ad cristum occidendum. **E**t
 circa hoc duo sunt. **N**am primo
 tractant de emolimento q̄d ipsi de
 morte eius p̄cipient: 2. de tormen
 to quo cristum ad mortem affli
 gēt: 2. p̄sibi. **C**ōtumelia. **C**irc
 pmū nōndū q̄ nō tōi sciuerit vidē
 n̄ **S**. 6.

quod posset eis de morte xpi puenire nisi vna certitudo experientie an esset verus filius dei vel non. Et hec fuit crudelis curiositas sciendi q̄ volebant eum occidere ut experirentur an esset filius dei. Narrat Boetius et alij de Nerone q̄ motus crudeli curiositate sciendi qualiter in utero matris sue iacuerat matrem propriam pulcherrimam dominam fecit occidi et aperiri nec cōfiterando funus matris sue lacrimando vel gemendo quodcuq̄ signū cōpassionis ostendit. Et hec fuit cōfimitate crudelis curiositas. Enumerant ergo quatuor de cristo q̄ per eius mortē innotescunt. sciendū inquit de xpo an sit infallibilis veritatis. an sit impassibilis potestatis. an sit infimibilis eternitatis. an sit inuincibilis diuinitatis. Primo indicant se scituros an cristo sit infallibilis veritatis. Et quantum ad hoc dicunt. Videamus an sermones illius veri sint. Constat q̄ verifuerunt. Nam ipsemet fuit veritas. Sed idicāt q̄ sciet a fuerit impassibilis potestatis. Et quantum ad hoc dicunt. Tempem id est experiamur que ventura sint illi si eum affligamus et torqueam. Et hic fuerunt decepti: putantes q̄ non potuit simul esse passibilis et dei filius per naturā. Et hoc falsū fuit. Habuit enim duas naturas et fm vnam impassibilis extitit fm aliam videlicet humanā potuit vere pati. Tercio indicauerūt q̄ experirentur an esset infimibilis eternitatis. Et hic decipiebatur quia quando finitus fuit per mortem temporis. Estimauerunt eum nullate

mus resurrexerit. Unde putabāt mortem corporis nouissima sua esse. Et quantum ad hoc dicūt. Et sciemus q̄ fuit nouissima illius. Et to indicauerūt q̄ experirent an esset inuincibilis diuinitatis. et arguebant sic. Si deus permittat eū cruciari et affligi per nos et non liberauerit eum de manibus nostris. constat q̄ non est filius dei. Et in hoc decipiebant oīno. Veneat moiet sic litera tota plana est.

Dubitatio literalis. An persecutores cristi cognouerunt eum esse deum. Et videtur q̄ sic. Nam principes scuerūt eum esse illum qui fuerat promissus in lege fm Aug⁹ in libro questionum noua veteris testamenti. sed fm prophetas debuit esse deus. ergo scuerūt ipsum esse deum. **T**er^o sicut amare sic odire presupponit cognitionem. sed obiebant eum quatenus fuit deus. ergo scuerūt eū eē deum. Minor patet Job. 17. Nunc et viderē et oderunt me et patrem meum. **A**d oppositū est Ap^ls ad Cor. 7. Si cognouissent nūq̄ regē glē crucifixisset. q̄s expo^{it} s; glo. taz de demōibus suggerentib; mortē xpi q̄ etiam de iudeis. **T**er^o xps dixit Luc. 23. Pater ignosce eis. q̄ nesciunt quid faciunt. **T**er^o Act. 3. dixit Petrus iudeis. Scio quia per ignoranciam fecistis. sicut et principes vestri. **A**d dubitacionē dicē dū q̄ n. neq; dmoēs. neq; pncipes. neq; simplices cognouerūt eū eē deū. In h^o tū est dīa q̄ pncipes et maioēs instructi in lege sciebāt eū eē messia. s; n. scuerūt eū eē deū. Minores vero et simplices: nec

scuerunt eum esse promissum in le-
 ge nec filium dei. Sed contra **Lu-**
 ce. 3. Demones clamabant quid
 nobis et tibi ihesu fili dei. Prete-
 rea **Origenes** super illud **Mathei**
21. Dic est heres venite occidam
 eum dicit sic hoc in illis impletur
 e qui videntes christum et cognos-
 ceter filium nichilominus crucifi-
 xerunt eum. Preterea **Beda** super
 illud **Luc. 23.** Pater ignosce illis
 ac. Notandum inquit q non pro
 eis orat qui eum filium dei vere in-
 telllexerunt et crucifigere q confi-
 teri maluerunt. Ad hoc dicit sanc-
 tus **Thomas** q deberet sic intelli-
 gi cognouerunt eum esse filium
 dei non per naturam sed per quan-
 dam gratie singularis excellentiam
 quantum ad iudeos. Ad secundum
 de demonibus dixerunt illis ex sup-
 positione a suspicionem non ex certa
 cognitione sicut ponit glo. **Corin.**
2. Si cognouissent. Ad primum
 principale dicendum q licet sci-
 rent eum per facta a signa que fe-
 cit esse promissum in lege non ta-
 men omnes proprietates scuerunt
 quas de deo predixerunt prophete
 tantum hoc scuerunt q fuit mes-
 sias. Ad secundum dicendum q
 Cognouerunt filium dei non tamen
 cognouerunt eum esse filium dei.
 ad obiam dei hoc sufficit obiectum
 tum. Videamus. Notandum q
 humane conditionis considerati-
 o ad quatuor se debet extendere in
 presentia ad hoc q vita nostra vir-
 tuose regatur. Oportet enim videre
 quid supra nos patet: quid infra
 nos latet: quid circa nos cernitur:
 et quid sub nobis sternitur. Vide-

amus ergo supernam premiorum
 affluentiam. Videamus mentem
 commissorum conscientiam. Vide-
 mus fraternam proximorum indige-
 ntiam. Videamus eternam tormen-
 torum vehementiam. ¶ Videamus
 primo supernam premiorum affluen-
 tiam recogitando iocunditatem il-
 lius beatitudinis que nobis promit-
 titur in celis a statim vilescit quid
 quid pretiosum inuenimus in terris. Ex
 ista visione dicit **Ps.** Videbo celos
 tuos opa digitorum tuorum luna a
 stellas que tu fundasti. Sed notandum
 q ille qui est in profundo puteo
 circa meridies videt stellas ubi il-
 le que stat in superficie est in lumine
 nullam videt stellam. Eodem modo
 ille qui ponit in profundo humiliati-
 onis tribulationis a angustie sul-
 pirat ad celum et clamat ad deum:
 qui vero stat in lumine mundi a
 claritate mundane conuersationis
 et lasciuie stellas videre non potest.
 Est etiam experimentum q si dena-
 rius ponatur in scutellam vacuam
 recedaturq a scutella donec dena-
 rius desinat videre si aqua superfundat
 stante oculo in eadem distantia dena-
 rius iam apparebit pro aqua superfundat
 denario. Mora. Denarius vitam defigit
 eternam **Matth. 20.** Nonne ex denario
 diurno quesisti mecum. Iste denarius
 non apparebit quibus danda hominibus in hac
 vita dum in dignitatibus voluptatibus
 a honoribus elongantur a deo: qua-
 les fuerunt illi duo sacerdotes pes-
 simi de quibus **Dani. 13.** Dedina-
 uerunt oculos suos ne viderent celum
 neq recordarentur iudiciorum
 iustorum. Sed si ponantur tales in
 infirmitate tribulatione a persecutioe:
 ff. 4.

lene recordabunt de deo et de celo
ad quod facti sunt. Nota qd resp
tiones debiles sunt oculis. **C**ausa
est quia humor crystallinus qui
necessarius e oculo ad videndum
transiit in substantia; alarum.
Vnde habent alas corales. et sic
ppter volatum amiserunt visum:
quia subtractum est oculis quod
ponitur in alis. **H**ij figurant super
bos: qui quanto magis volare nitu
tur tanto gratia diuini luminis ma
gis priuancur: quia tota intencio
eoru que deberet ee in consideran
do celestia transiit in penas am
biciosas: quia tota eorum cogita
tio est quomodo possint gradatiz
ascendere de dignitate in dignita
tem. **C**ausa aut quare pro celesti
bus premijs non laboramus est:
quia ea no videmus: sicut homo
qui transit in nudimis p mercio
nia cooperta que non potest videri
non temptatur inde emere: sed
in nudimis quando plane videt e
a discooperta statiz indinatur ad
emendum ea ex parte ista. **V**nde
Act. 1. **S**teph. vidit celos apertos:
et statim voluit emere. **D**omine in
quit ihesus suscipe spiritum meum.
Ecce statim obtulit denarium suu:
pu. 31. **C**onsiderauit agru: et statiz
emittit illum. **I**ntra/gustauit et vi
dit quia bona est negociacio eius.
Sed de multis euenit sicut de mo
yse: qui ascendens in montem bn
vidit terram promissionis. si nu
q intrauit in eam: sic quidam lega
ti vident celestia per sacram scrip
turam: sed nuq intrant i eam per
contemplacionem. **S**ed videramus
infamiam commissoru conscienciam.

1 Sic e

27

Discutiam? facta nostra cogitaco
nes et verba **S**criptoz si oculos suos
auertat a libro turpem literam fa
ciat: quia bona scriptura diligentis
simam visionem requirit. **L**ibri
nostri sunt consciencie nostre: **D**a
niel. 1. **J**udiciu sedicit libri aperti
sunt conscienciaru h; glo. **E**t **A**po.
20. **J**udicati sunt mortui ex hjs q
scripta erant in libro: s; m opea eo
rum. **V**ideamus? ergo quid scriba
mus **D**um litera fieri: et quod fa
ctu e corrigamus et abradamus
dum possumus per penitencia. **S**;
hec est condicio oculi: quod opti
me videt alia a se que sibi e dico
opponuntur: sed seipm nullomo
videre potest: sed indiget speculo
representante se. **E**t ita est de nobis:
alienos de se deus optime notamus?
proprios non videmus? nisi forte p
speculum hoc e p correptione ali
cui? sacri viri. **A**d **Co**. 6. **V**idemus?
nunc per speculum. **E**t talem queli
bet arguit. **S**aluator. **M**atth. 1. qd
vides festucam i oculo fratris tui:
et trabem que in oculo tuo e non
consideras. **E**ppo erita tunc primuz
trabem de oculo tuo: et tunc veni et
eice festucam de oculo fratris tui.
Vn prosper de vita contemplati
ua li. 2. **T**am diu quis pctu sua q
nolle ea fle deberet ignorat: q diu
aliena curiose confideat: q si mo
res suos ad seipm conuers? confi
derat no requirit qd i alijs repre
hbat: h; qd i seipso lugeat. **E**t io
signanter dicit **S**aluator noster.
Matth. 13. **V**idete vosmetipsos. **B**a
siliius exameron li. 3. recitat q oiz
creaturaru dissimulu e cognoscere
seipm. **N**o em sol? ocl's q exteius

habetur inspicere semetipsum non
 valet intueri. Et in mensura satis a-
 cute aliena delicta contemplan-
 dior est erga suorum cognationem; vici-
 orum. Et ideo signanter dicitur vnicui-
 que nomen illud. Je. 2. Vide quod malum
 et amarum reliquisset deum de-
 um tuum. Et inquit non alios tantum.
 Tercio videamus fraternam proxi-
 morum indigentiam. Gen. 11. Vide si cum
 deus prospiciat sine erga fratres tuos
 Sed reuera multi vident fratres suos
 indigentes sicut sacerdos et leui-
 ta viderunt samaritanum sauciatum
Luc. 10. Leuita cum esset secus loci
 et videret eum pertransire de vno quo-
 tali dicitur per. Job. 3. Qui habuerit
 substantiam huius mundi et vide-
 rit fratrem suum necesse habere et
 clausit viscera sua ab eo. quomodo
 caritas dei manet in illo. quasi di-
 ceret. Nullus homo. Sed videamus nos
 pauperum indigentiam sicut samari-
 tanus fecit qui vulnera alligauit
 et in stabulum secum duxit. Io. 16. Vi-
 dete vos. et gaudebit cor vestrum
 Quarto videamus eterna; tormen-
 torum vehementiam. Homo qui non
 diligenter preuidet sibi de fouea et
 puteo facillime cadit in eum. sic qui
 non profunde et frequenter yma-
 ginatur de pena putei infernalis
 non bene cauet sibi. ideo per. Ocu-
 lis considerabis. et retributionem;
perperam videbis. Et quicquid hoc videt:
 infallibiliter retraheret se a peccato.
Psalm. 3. Omnis qui videt te reful-
 get a te. Vn Hugo de sancto Vie-
toze li. suo de anima. Infernus la-
 cis est sine mensura. profundus
 sine fundo. plenus ardore incompa-
 bili. plenus fetore innumerabili. ple-

nus dolore innumerabili. ibi mi-
 serie. ibi tenebre. ibi nullus ordo.
 ibi horror eternus. ibi nulla spes
 boni. nulla despectio mali. Hu-
go. Et ideo videte vigilate et orate.
Mar. 17. Et ad Deb. 4. videte fra-
 tres. Sed ut sapientes. itaque quo-
 modo caute ambuletis non qua-
 si insipientes. redimentes tempus
 quomodo dies mali sunt. 1. Cor. 28.

Ontumelia et tormentis
 interrogemus eum ut sciamus
 reuerentiam eius et probe-
 mus pacientiam illius. morte tur-
 pissima condempnemus eum. E-
rit enim respectus ex finibus
illius. Posita conspiratio in
deorum ad christum occidendum. Hic
exequuntur de sue conspirationis
executione ad suum flagitium ef-
ficaciter adimplendum. Ordinat
autem quod mors christi duas habet cir-
cumstantias penalitatis videlicet
quod sit summe molesta per amaritudi-
ne acbitatis. et summe inhoneste per
spitum vilitatis. ibi. Morte. Cum
primis sciebatur quod ois pena homini inflige-
nda in nobis consistit. et verba in factis
per verba iudicia homini debentur. et per
facta cruciata homini debentur. Et ideo
istas duas penas dicunt velle in-
ferre christo. Vnde dicunt Contume-
lia et tormentis. Contumelia qua-
tum ad verborum deonestatio-
nem. Tormentis quantum ad sen-
sibilem passionem. Quantum ad
primum sciendum quod septem sunt
vicia loquendi quibus homo pro-
ximo suo iniuriatur. videlicet conui-
cium. contumelia. improbitas. detractio
susurratio. derisio. contumacia. Sunt enim
quatuor toni in homine. quod alii homini iniuste

ut sapienter

16

Septem vicia loquendi
 quod per se inueniuntur

mitur diminuat vel auferre. videlicet
veritas honor fama et amicitia. **C**o-
tra veritatem est contencio. que est que-
dam inordinata contrarietas in verbis
per quam homo intendit ostendere
proximum suum dicere falsum. **C**o-
tra honorem sunt quatuor. conui-
cium contumelia improprium et de-
risio. **C**onui-cium est verbo quomo-
do libet hominem dehonestare. siue
exprimat vicium culpe vel pene.
Sed contumelia nisi est ini-
quitate homo iniuriose dehonestatur
verbo exprimente culpam. **V**nde si di-
cam te scabiosum vel cecum conui-
cium est. vel si dicam quod fur es vel
latro contumelia. et omnis contume-
lia est conui-cium sed non e contra.
Improprium est iniuriose iurare hominis
indigentiam precedentem sicut quando
aliquis iniuriose et contra caritatem
reducit alicui ad memoriam auxilium
sibi factum tempore sue indigentiam
hoc coram multis et hoc cedit in di-
minutionem sui honoris. **D**erisio
autem est vicium ludendi et inten-
dit erubescere pro fine. **V**nde deri-
sor sub specie ludii proponit id per quod
facit hominem timere de honestate
nem et potest in casu esse peccatum
mortale. **C**ontra famam hominis est
detractio. que nichil aliud est nisi di-
cere verba iniuriose et latebre et ali-
quo cum intentione diminuat famam
suam. **V**nde contumeliosus se habet
ad famam et honorem sicut ad bona
exteriora. **S**ed detractor est fur fa-
me. quod de ratione detractionis est quod oc-
culte dicatur. **C**ontra amicitiam autem
est susurratio. cuius finis est sepe-
rare amicitiam occulte et seminare dis-
cordiam. **H**ec est pessima locutio

Cuius ratio est quia amicitia est
de bonis exterioribus oppositum est
enim melius quam fama et honor et scien-
tia que est in veritate iudicandi de
rebus in quibus sine culpa homo
potest decipi et ideo susurratio est
peior detractio et contumelia. **S**i-
pliciter sicut rapina peior est quam fure-
tum et detractio peior est conui-cium
que non est contumelia et peior deli-
sione et improprium et etiam ex con-
tencione quam tum est ex genere pecca-
torum indicando. **R**ixa vero non
consistit proprie in verbis sed in fa-
ctis. **V**nde rixa est priuatum bellum
inter personas priuatas sine publi-
ca autoritate et sic patet quid sit
contumelia videlicet publice imponere
hominem peccatum ad diminutionem
sui honoris et hoc iniuste. **P**er con-
tumeliam autem probatur hominis
humilitas. **E**t per tormenta homi-
nis paciencia. **E**t ideo ut probaret
christi humilitatem volebant sibi in-
ferre contumelias et ut probarent
eius pacienciam voluerunt sibi in-
ferre tormentorum molestias dicunt
ergo sic. **C**ontumelia et tormentis
interrogemus eum ut sciamus re-
uerenciam eius id est humilitatem
et probemus pacienciam illius per
tormenta. **C**onsequenter ibi. **M**orte
turpissima. **O**rdinant quod mors sua
sit inhonesta et hoc per turpitudinem
vilitatis unde dicunt. **M**orte epis-
copia condempnemus eum id est mor-
te crucis cum circumstantiis turpissi-
mis erit enim respectus ad id est de-
fensionem et excusacionem habebimus
ex sermonibus illius quibus
dicit. **J**ohannes secundo. **S**ol-
uite tempus hunc et in diebus excitato

raptor

illud quasi diceret Videbimus si
post mortem resurgat.

Ubitatio legal An xps fuerit
violenter occisus Quod non pa-
tet quia fuit voluntarie occisus &
non violenter **Ans patz ysaie li.**
Oblatus est quia ipse voluit Et
go voluntarie **Et Aug⁹ p. de tri. c.**
23. de pnis a. 11. de magnis. Sps
inquit xpi non deseruit carnem i-
uitis. sed quia voluit quando vo-
luit a quomodo voluit. officia pa-
tet quia violenter factum homini
denotat qd fiat contra eius volun-
tatem. **pp Job. 10.** Dixit xps hec
tollat a me aia; mea; s; ego pono
eam a meipso. sed ille dicitur ali-
quem occidere qui tollit animam
suam Et go xpus non fuit ab alio
occisus. sed a seipso **pp** cristus
fuit optime complexio natus a ta-
men citius fuit mortuus qd latro-
nes qui in confimili pena fuerunt
Vnde Pilatus mirabatur si iam
obisset **Marc. 14.** sed non fuisset; si
ibi inicum si per peneviolencia; fu-
isset occisus Et go mortuus est vo-
luntarie tantu. **pp** i mortibz p
violentiã natura debilitat paulati
a tunc deficit. sed in xpo natura
fuit fortis quando moriebatur si-
cut patz **Mat. 21.** Clamans vo-
ce magna emisit spiritum. **pp** mors
sua fuit oblatio deo patri pro no-
bis. sed cristus obtulit semetipz
sicut dicit **Ap. l's ad Heb. 9.** p spi-
ritum sanctorum obtulit semetipsum
pro nobis immaculatum deo Et go
sibiipsum mortem intulit. **pp** samp-
son in morte sua occidendo semetip-
sum cum philisteis prefigurauit
passioez xpi **Iudic. 16.** s; ipse mor-

tem intulit sibiipsum & est cristus ut
veritas sic respondeat figure.

Quod oppositum est spiritus sancti
dicitur in litera ista. **Et Luc. 18.** post
q; flagellauerant occiderunt eum
Ergo occisus fuit ab illis a non a
semetipso. **Ad** questionem dice-
dum qd xps fuit violenter occisus
a voluntarie moriebatur **Violen-**
ter pro tanto quia persecutores es-
ti intulerunt causam sufficientem
mortis ab extrinseco **V**nde mors
xpi quantum fuit ex parte iudeorum
fuit maliciose violenta **I**psi enim
credebant qd nullomodo voluntarie
acceptasset **V**oluntarie tamen di-
citur occisus quia permisit natura;
succumbere illi nocimento cui pos-
set si voluisset eidem nocimento re-
stitisse **V**nde quia anima cristi ex
vniõne ad verbum habuit vim
constituendi naturam suam a q;
cumq; lesione a non posseruauit
s; permisit naturam pati quantum
potuit a ideo dicitur a voluntarie
mortuus a violenter occisus **V**n
voluntas cristi causa fuit mortis
sue indirecte. sed lesio ab extrinse-
co perse a directe. **Ad** primu; di-
cendu qd **Aristoteles 3.** **Et He. 1.** **Et**
Violentiã illis e; pncipiũ e; esse
re te vi passio a q; pncipiũ efficiũ
sue mortis fuit ab ex nec passio;
corp; suũ aliqd coopabat; iõ fuit
violentiã p se q; tñ xps nõ ipediuit
cũ potuit iõ dicit mortu; voluntari-
e. **Ad** scdm nemo tollit aẽ. sub-
telligitur me inuito quia illud p-
prie dicitur tolli quod auferet ab
inuito q; resistit nõ p. s; pono eã a
meipso pmissiue. **Ad 3.** **Et** **Beatus**
Thoms d; xpo q. 14. ar. 1. q; illis fuit

miraculosū quia videlicet citius a
 suis mortuus est voluntate p̄mit-
 tente q̄ subito natura corporis ce-
 deret nocumento illato. **A**d quat-
 tū similit̄ q̄ fuit miraculosum q̄ na-
 turā suam conseruauit fortem vs-
 q̄ ad vltimum et tunc subito pe-
 misit naturam corporis cedere no-
 cumento. **A**d quintūz dicēdū q̄
 obtulit semetipsū sustinēdo a n̄ a-
 gēdo acceptando nō coopādo. **A**d
 sextū dicēdū q̄ figura de bzitelli-
 gi non in omnibus sicut nec simi-
 litudo. **F**igura autē ē i h̄o q̄ samp-
 sou moriēdo inimicos suos destrux-
 it a ita fecit x̄ps h̄o autē in hoc q̄
 mortē sibi ipsi intulit effectiē. **M**or-
 te turpissimā condempnemus eum.
Ista verba a iudeis maliciose pro-
 lata cristi passionem specialiter de-
 scribunt quo ad tria. **F**uit enim
 penalis a dolorosa. **I**ncutial et ig-
 nomiosa preiudicialis et iniurio-
 sa. **F**uit primo penalis et dolo-
 rosa tum quia illa passio eius fuit
 per totum corpus extensa: tūz qui-
 a fuit ad mortem terminata vnde
 premittunt. **M**orte acetera ad phi-
 lof. 2. **H**umiliauit semetipsum
 factus obediens vsq̄ ad mortem
 mortē autē crucis. **F**uit autē istū
 genus mortis longū a dolorosum
 nimis vnde aug⁹ de. f. **L**onga mor-
 te cruciabantur liguo suspēsi. **D**e
 istū doloris magnitudiē exclamat
 cristus per p̄phetam **T**ren. primo
O vos omnes qui transitis p̄ viā
 attendite a videte si est dolor simi-
 lis sicut dolor meus. **N**arrat b̄t̄s
August. 18. de ciuitate. xix. a vale-
 rius. li. quinto. c. quarto d̄ **C**hodoro
 rege athemiens̄ q̄ cum regio sua

et ciuitas ingēti hostiū bello debi-
 litata esset humani auxilij diffiden-
 tia ad oraculū appollinis confugit
 ac per legatos s̄scitatus est quo-
 modo tam graue bellum disanti
 posset. **R**espondit illa ei ita fore fie-
 ri si ipse hostili manu cecidisset vel
 occidisset q̄d cum ad castra hosti-
 um peruensset ordinauerunt q̄
 nullo modo regem athemiens̄ in-
 ficerent. **V**ides ergo **C**hodor⁹ q̄
 nullo modo ciuitas sua poss̄ pacē
 habere nisi ipse ab hostibus iter-
 ficretur deponit regis insignia ha-
 bitūq̄ pauperis iduit a castra ho-
 stium ingress⁹ ab eis iterit⁹ est.
 post cuius mortē pars sua et pa-
 tria triumphauit. **S**piritualiter
 illo modo fuit de cristo p̄phetatūz
 em̄ fuit deo p̄ordinante q̄ ciuitas
 humani generis numq̄ triūpha-
 ret donec rex eius dei filius ab ho-
 stibus foret occisus. **E**t ideo cū cri-
 stū dei filium nullus alius vellet
 aut posset occidere. **I**dem dei filius
 amore humani generis liberandi
 formam serui accepit a sponte se
 occidi permisit habitu inuentus
 vt homo ad **P**hili. secundo de hac
 morte **B**ernardus in quodam ser-
 mone. **O** bone ih̄esu q̄d tibi a mor-
 ti. **N**os debuim⁹ nos peccauim⁹ a
 tu solūisti: nos peccauimus et tu
 luisti opus sine exemplo gracia
 sine merito caritas sine modo. **S**e-
 cundo fuit passio cristi curialis et
 ignominiosa mirabiliter vnde s̄b-
 iungunt turpissima scilicet ex ge-
 nere ex tempore ex socio a ex loco
Ex genere nam nullum gen⁹ sup-
 plicij mag⁹ ignominiosum fuit q̄
 crucis. **V**nde **B**erū. **O** bone ih̄u q̄

26

spas⁹ x̄ de s̄b⁹ q̄ ad tria

dura q̄ aspa pro hominibus pas-
 sus es dura verba duriora verbe-
 ra durissima et horrenda crucis
 supplicia Item in quodam sermōe
 dicit sic Caput angelicū treme-
 bundum spiritibus densitate spi-
 ritū compungit. facies pulchra
 pre filiis hominū sputis iudeorū
 deturpatur Oculi lucidiores sole.
 caligant in morte Aures que audi-
 erunt angelicos cantus: audiunt
 peccatorum insultus Os quod do-
 cet angelos felle et aceto potat Pe-
 des quorū scabellum adoratur: cru-
 ci clauo affiguntur Manū que for-
 mauit celos sunt in cruce exten-
 se et affixe. Corpus vulneatur. la-
 tis lancea p̄forat Et q̄d p̄uā. Nō
 remansit in eo nisi lingua ut pro
 peccatoribus exoraret et matrem
 discipulo commendaret hec Ber-
 nardus. Fuit etiam mors xp̄i ig-
 nominiosa ex tempore Nam tunc
 temporis celebrauerunt iudei pas-
 cha suū et fuit solēpnissimū festū
 totius anni maioris sanctitatis
 Et ideo maximus populus conflu-
 xerat ad ciuitatem de iudeis. Gra-
 uius est autem affligi tempore q̄
 alij gaudent et letantur cōter q̄
 quādo est tempus penitentie quo
 alij communiter affliguntur Itē
 quantum ad temp⁹ Illo tempo-
 re a iudeis patit̄ quo eos ex egip-
 to liberauit illo die et sp̄iauit quo
 animam homini inspirauit Ex p-
 te loci fuit altus in monte qui vi-
 deri poterat a longe Abhominabilis
 propter cadauera mortuorum p-
 pe ciuitatem ut ab hominibus vi-
 deri posset Ex parte societatis q̄a
 inter latrones inter cognatos et

in presencia matris et ideo mōte
 turpissima ut d̄ eo exponatur illud
 7. Macha. 11. Ipse lyfias turpiter
 fugiens euasit Lyfias interpreta-
 tur genitus et significat xp̄m a pa-
 tre genitum eternaliter et a matre
 temporaliter. Tercio fuit passio
 xp̄i preiudicialis et iniuriosa q̄a
 nec confessum nec legitime con-
 uictum ad mortem dampnaue-
 rit sicut de eis p̄ dauid fuit p̄be-
 tatum Captabant in animum iu-
 sti et sanguinem innocentem con-
 dampnabunt. **Lectio 29.**

Hec cogitauerunt et erraue-
 runt excecavit ei illos mali-
 tia eorum et nescierunt sa-
 cramentum dei neq̄ sp̄auerunt mer-
 cedem iusticie neq̄ iudicauerunt
 honorem animarum sanctarum.

Post q̄ spiritus sanctus posu-
 it reproborum erroneam opinio-
 nem. Hic ponit erroris eorum fo-
 talem occasionem. Et circa hoc tri-
 a facit. Nam primo ponitur erro-
 ris recapitulatio Secūdo cō erran-
 di manifestacō ibi Excecavit enim
illos ad. Et tercio erracō triplex
 deceptio ibi Et nescierunt dicit ḡ
 spiritus sanct⁹ primo sic. Hec co-
 gitauerunt hec anime rationali
 mortalitate et vite carnalis volup-
 tate et iusticie p̄sitate et mortis
 xp̄i crudelitate Cogitauerunt ip̄i et
 errauerunt. cogitauerunt p̄ malā
 deliberacōem et errauerunt p̄ viciosa
 electionē Secūdo ibi Excecavit enim
eos Ponit cause erradi manifesta
 Vbi notādū q̄ nūq̄ ē error p̄mū ^{prater}
 p̄dū actualē hōis q̄ si hōis cōfi-
 gat errāe aut ē error vincibilis aut i-
 uincibilis. Si iuincibilis excusat

quia deus non exigit ab homine nisi quod homo potest bene facere. Si est error vitibilis a iudicibilis ego homo debet talem errorem precauisse et cum non vitauit sequitur aliquam malitiam siue vitium aliquod precessisse. **P**recedit autem quandoque errorem hominis negligencia quauis homo non desiderat scire ea que debet scire nec adhibet sollicitudinem ad sciendum ea que conueniunt statui suo. **E**t hec ignorancia est peccatum graue. **E**t est ignorancia affectata in peccato licet non expresse. **S**ed est alia ignorancia affectata expressa que est talis per quam homo non solum non desiderat scire imo desiderat nescire. **E**t talis non solum negligit scire imo contempnit scire et hec est inaturalis malicia quia omnis hominis natura scire desiderat. **E**t talis malicia facit hominem idipsonem se ad sciendum facit hominem sedare talibus que se ad sciendum idipsonem. **H**ec autem sunt maxime voluptates et iniusticie et libertates et talis malicia fuit causa ignorancie iudeorum. **E**recauit enim eos malicia eorum illud est contemptus sciendi cum voluntate male viuendi quia in malivolam animam non intrabit sapientia nec habitabit in corpore subdito peccatis. **S**apientie primo **T**ercio ibi. **E**t nescierunt. **D**onitur errantium triplex deceptio. **D**ecipiebantur enim isti mali de tribus in isto capitulo de quibus est determinatum. **P**rimo quantum ad ea que tenemus supernaturali reuelatione. **S**ecundo quantum ad ea que tenemus morali informatione. **T**ercio quantum ad illa que sequuntur ex vtriusque declaratione

quantum ad primum dicitur quod nescierunt sacramenta dei id est misterium incarnationis et passionis ac que per diuina reuelatione sunt homini necessaria ad salutem. **E**t hec est causa quare nondum gentes multe sunt informate in fide christi. **V**iuunt enim ita male et viciose contra legem nature que non sunt digni habere gratiam. **L**ex enim gratie presupponit legem nature in adulto. **S**ecundo decipiebantur isti quantum ad ea que tenemus morali informatione. **O**mnes enim leges rationales presupponunt iusticiam esse premissam. **H**oc Plato in libro suo de republica supponit que supponit conseruatores iusticie immortali premiantos et transgressores eternaliter puniendos. **I**dem supponit **T**ullius de sompno Scipionis et **M**acrobius commentatore eiusdem. **E**t in hoc secundo isto malicia excecavit eos. **V**nde dicit **N**ec sperauerunt mercedem iusticie. **H**oc est neque premia danda bonis neque penas dandas malis. **S**perauerunt sicut superbi in isto capitulo determinatum fuit. **T**ercio decipiebantur isti quantum ad illa que sequuntur ex fidei et prophetie declaratione videlicet que anime sancte viuentes in presenti quantumcumque sint plus in tribulatione vel angustiis honorabiliores erunt post mortem. **V**nde subditur de eis sic. **N**ec iudicauerunt honorem animarum sanctarum. **D**ubitatio litteralis **V**trum aliquis credenda supernaturalia fuerit homini reuelanda necessaria ad salutem. **E**t videtur quod non. **N**atura non deficit in

necessarijs nec habundat in superfluis ut dicitur 3. de anima Ergo per rationem naturalem potest homo acquirere omnem noticiam necessariam ad salutem & nulla noticia requiritur supernaturaliter reuelanda. **P**ro negare rationem est vituperabile. sed qui credit ea que rationi non consonant negat rationem & credere talia est vituperabile. Sed fides suadet credere talia que rationi repugnant sicut videtur de sacramento altaris & incarnatione filij dei et de multis talibus. Ergo etc. **A**d oppositum est **A**pplius ad **Hebr.** 11. Fides est sperandarum rerum substantia argumentum non apparentium. scilicet naturaliter sed sine fide impossibile est placere. Ergo necessarium est habere fidem non apparentibus per rationem. **A**d questionem dicendum quod sic et ratio est que a finis siue beatitudo humana est felicitas supernaturalis. iuxta illud ad **Cor.** 2. quod oculis non vidit nec auris audiuit nec in corde hominis ascendit que preparauit deus hijs qui diligunt illum. Ergo cum ultimi finis sit supernaturalis ideo necessarium fuit ut homo haberet media supernaturalia ad illum finem. et hijs modi sunt fides. spes. caritas. et sacramenta ecclesie nobis reuelata. et ideo omnia talia sunt necessaria ad salutem. **A**d primum dicendum quod in ista questione natura supponit pro deo. Ille enim est qui omnia naturalia ordinat secundum beneplacitum sue voluntatis et concedendum est quod non deficit in necessarijs. Nam homo facit quod in se est satis informatum de illis que sunt necessaria ad

salutem suam. **V**nde **Job.** 18. Spiritus veritatis docebit vos omnem veritatem glorie. necessarium ad salutem. **A**d secundum quando arguitur quod negare rationem est vituperabile concedo. **S**ed dico quod ratio cuiuslibet hominis experitur se esse defectuosum quia experimento probamus siquelibet sensum facilliter decipimur et ideo verisimile est quod regulari debemus secundum rationem superiorem. **V**nde hoc est principium christiani adulti qui vult esse fidelis captiuare non solum sensum in obsequium christi quia hoc faciunt layci. sed etiam intellectum et hoc est valde difficile et ideo multo plus meretur bonus theologus qui vidit et audit hereticos contra fidem et tamen assentit fidei quam layci moderni temporis qui putant theologos habere scientiam subalternantem ad fidem eorum quasi possent docere illa et demonstrare que ipsi tamen fide tenent. Dicendo ergo ad formam negando probationem minoris videlicet illam quod fides suadet credere illa que rationi repugnant sic videlicet quod nulli rationi consentit. sed tantum credulitati quia sine discursu rationis et perceptione voluntaria veritatis fides non habetur. **V**nde **Hugo de sacramentis** Fides est voluntaria certitudo absentia supra opinionem et infra scientiam constituta. Et **Tullius** et **ethorice** fuit. Fides est perceptio veritatis cum firma assertioe creditorum sine causarum cognitione et ergo ad credulitatem et fidem ratio requiritur et non repugnat. **E**xceperunt enim illos malicia eo. **N**otandum quod omne patitur natum

Septē p^a mōtia 7 f
in p^a cōtra

est excecare spū aliter iuxta illud.
Zophonie primo. Ambulabūe
vt cecī qz dōmō peccauerūt Vnde
septē vicia capitalia septē infert
cecitates mortales quib⁹ correspō
dent cecitates corporales que i sa
cra scriptura nominantur. Prō
enim excecatur supbia p^r sui mimi
a claritate **Ecclesiastici.** quadrage
simoterzio. Sol suis radijs efful
gens excecatur oculos. sol est pom
pa glorie mūdialis et figurat per
pauli cecitatem de quo dicit **Actu
ix.** qz circumfulsit eum lux de celo
et cadens in terra; nichil videbat
De hac cecitate potest exponi illud
ad **Roma. ii.** cecitas expte cōtigit i
israhel. **Isrl** interpretatur videns
deum et significat homines; domi
natiōe fortune preuētū cuius mo
di sunt homines ingeniosi speciosi
fortes. et diuites. **Hec** em̄ oīa sunt
superbie materia. vnde **Aug⁹.** i q̄
dam eplā **Vicia** cetera in peccatis
Supbia vero eciam in rebus factis
tūcinda est: ne illa q̄ laudabilis
facta sunt ipsi⁹ laudis cupiditate
amittantur. **Scripte** **Gene.** ad **Lu
cillū** eplā. **lxxix.** qz vxor sua quā
dam famulam habuit que subito
facta ceca videre desijt. **Incredibilez**
re tibi nāro s̄ verā: nescit se esse ce
cam sed semp rogauit pedagogū
suum vt recedat de domo in qua ē.
Dicit em̄ domum tenebrosam esse
Et subdit **Gene.** **Hoc** enim qd̄ in il
la videmus nobis accidit nemo
se auarum esse intelligit nemo ci
pidū. cecī ducem querūt nos sine
duce erram⁹ et dicimus **Non** ego
ambicios⁹ sū sed vrbs mea mag
nas erigit impensas non est meū

viciū qz iracūdis sum quia non
dum constitui certum genus vite
adolescēcia facit **Quid** nos decipi
mus. **Nō** est extrinsecus malum
nostrum Intra nos ē in viscerib⁹
sedet Et ideo difficulter ad sanita
tem pruenim⁹ quia nos egrotā
re nescimus. **hec** ille. **Hec** fuit cecī
tas episcopi laodici⁹ cui dicitur **A
poc. 7.** **Dicit** qz diues sū et locuples
et nullus egeo et non scis quā
tu es miser et miserabilis. pauper
cecus et nudus. **Secunda** cecitas ē
inuidia. **Et** **hec** figuratur per cecita
tem heli sacerdotis **De** quo. **i. Reg
tercio.** legimus qz caligauerant o
culi eius et videre non poterat lucē
nam domini antequam extingui
batur forte sine lesione oculorum
suorum non potēt considerare lu
cernam ardentem sed quando fu
erat extinda de die tunc potuit te
ne videre. **Isto** modo est de inuido
Nam lucē nam ardentem hoc est
personam gratiose viuētem et
prosperē coram deo et bonis homi
nibus merito approbandam vi
dere non potest quin ledatur cor
de per inuidiam. **Narrat** de quo
dam cupido et inuido i simul ite
agentibus qz vox de celo venit ad
eos dicens. **Petat** vnus vestrum
quicquid voluerit et habebit: sic
tamen qz socius eius habebit du
plum. **Fit** controuerfia quis eo
rum prius peteret. **Tandem** inui
dus. **Peto** inquit vt eruat michi
alteri oculus. **De** illis potest expo
ni illud. **Isa.** quinquagesimono
no. **Palpam⁹** sicut cecī parietem
et quasi absqz oculis adactamus
in pegimus in meridiez quasi in

ipēimus in meridie quasi in tenebris. **Tercia** cecitas est iracundia in p̄s. **Turbatus** est a furore oculus meus. **Et Catho** Ira impedit animū ne possit cernere verum. **Hec** figuratur p̄ cecitatē **Lamech** qui habens arcum voluit sagitta re putās occidere feram occidit hominem sicut narrat magister in historijs super quarto capitulo **Genes**. **Ira** est de iudicijs excelsis per iram contra personam accusatam. **Putant** enim se occidere feram id est vindicare peccatum a ira impediēte occidunt personā. **De** talibus scribit ad **Eph.** Ignorancia est in illis propter cecitatē cordis eorum. **Quarta** cecitas est accidia a figuratur per cecitatem **Thobie** qui dormiendo cecitatem incurrit **Thobie 2**. **Quinta** cecitas est cupiditas que facit homines similes talpis fodiētibus semper in terris. **et** hec est cecitas que facit hominem pauperem et mendicium. **Vnde** figuratur per cecitatem mendici qui sedebat secundum viam prope ihericho a mendicabat a turba pretereunte **Luce** decimo octavo. **Seneca** epistola trigesima octava. **Non** qui parum habet sed qui plus cupit pauper est. **Quid** refert quantum illi in archa quantū in hōreis iacet, quāntum pascat aut feneretur si alieno immineat si acquirēda cōpūet. **Quis** sit diuiciarum modus queis primus habere q̄ necesse est proprimus q̄d satis est. **Sexta** cecitas est gula que frequenter excecatur hominem a spiritualiter a corpore alicui. **p̄. 27**. **Cui** re cuius patri v̄

cui t̄re cui fouce cui sine causa vulneta. cui suffossio oculorum. **Non** ne hīs qui morantur in v̄mo et student calicibus epotandis. **Hec** designatur per cecitatem cecinati. **De** quo narrat **Johannis nono**. **Septima** cecitas est luxuria a ad voluptuosus qui aufert homini iudicium rationis quia **Q̄is** ad cecus n̄ ē ad arbit̄ eq̄. **Nā** deforme peccus iudicat eē decus. **Vñ** **Gregorius 3° moral.** **Cecitas** mentis est prima filia luxurie. **Vnde** dicitur metrica **Mens** excecatur que luxurie famulatur. **hec** significatur per cecitatem sampsonis **Judicij 18**. quem valida amica decepit et philisteis tradidit excecandum. **Figuratur** etiam per cecitatem q̄ percussis fuerint sodomite **Genes** decimo octavo cū vi fecerunt loth ut angelis fuissent abusi qui in forma hoī extiterit ap̄ **Loth** hostipitati. **Ab** istis cecitatibus nos custodire debemus qui sumus viri ecclesiastici a literati quorum vnicuiq̄ dicitur **psalme** quadagesimo secundo **Dedi** te in lucem populi in fedus gentium ut aperires oculos eorum ut educes d̄ condusione viduum de domo carceris sedentem in tenebris. **Ab** istis excecationibus nos cauere debemus.

Lectio xxx.

Quonia deus creauit hominem iextermabilem et ad ymaginem similitudinis sue fecit illum. **Inuidia** autem dyaboli mors intrauit in orbem terrarum. imitantur autem illum q̄ fuit ex pte illi. **Postq̄** spiritus sanctus posuit recapitulando

errorum ponentium anime humane
corruptibilitate. **D**ic incipit ostēde
cuius erroris falsitate. **E**t pmo fa-
cit hoc i geneali ostēdo aie ra-
conalis naturalē nobilitate. **S**ed
ostēdit in speciali idē per aie ratio-
nalē moralē boitate. c. 3. **I**bi Iusto-
rū aie in manu dei sunt. **C**irca p-
mū duo facit. naz pmo ostē qd ho-
mo a deo factus est immortal in ar-
bitio sue voluntatis. secūdo ostēdit
pmodiū nre mortalitatis. **I**bi. **I**n-
uidia autē. **I**n pma pte duas pot-
hois progatiuas speciales videli-
cet. valitudinē immortalitatis quā-
tuz ad corp⁹. silitudinē diuinitatis
quātū ad aia. **D**icit g pmo sic. p-
error replotz q negauerēt mcedēz
iusticie a honorem scāru aiarū p-
hanc vitaz. **E**x istis duob⁹ ostēdit
Primo qd de⁹ creauit hoīem inter-
minabilem in quo differt a brutis
a genealib⁹ a qbusdā elementis a
elementis. secūdo qd creauit eū ad
ymaginē a silitudinē suā in q dēt
a corporib⁹ celestibus q licet sine
corporalia tam sūt iaiata. **C**irca
primū sciendū q prim⁹ parens i
statu innocēcie habuit posse mori
si peccaret a habuit posse nō mori
si peccā vitaret. **E**t ideo quātuz fuit
ex pte dei creauit hominē in exter-
minabilem sū corp⁹ a de hoc trac-
tatur secūdo sententiarum distin-
ctione. decimanona. **C**irca se-
cundum sciendū q ceterē creaturē
alie ab homīe vestigiū dei habēt
id est quādā obscurā notificaci-
onē sed solus homo inter corpore-
as creaturas ymaginē dei habz q
consistit in intelligēcia. memoria
a voluntate in quo est pcessio vi-

bi a memoria ditentis a amoris
processio ab intelligēcia et volū-
tate. **V**nde memoria correspondet
patri intelligēcia et verbum fili-
o voluntas siue amor spiritui san-
cto. **D**e hac ymagine tractat bea-
tus Augustinus. ix. 10. 11. 12. et 14.
distinctione tertia diffuse. **E**t ma-
gister sententiarum. libro primo
distinctione tertia per totuz. **S**ūt
ergo hic due rationes contra ai-
me corruptibilitate. **Q**uia posset
de anime corruptibilitate duplici-
ter dici. **V**no mō q non esset cor-
ruptibilis per se sed per accidens
ad corruptionem corporis. **S**ecū-
do etiam q in se ex natura corrup-
tibilis esset. **D**e pmo arguit sic. **T**a-
lis deberet homo esse naturaliter
qualis est a deo creatus sū cor-
pus sed fuit creatus pterminabi-
lis secundum corpus. ergo a ceterā
Secundo sic. **A**nima humana est
creata ad ymaginem et similitu-
dinem dei sed dei nobilissima con-
ditio est immortalitas a incorrup-
tibilitas. **E**rgo anima humana ē
immortalis et incorruptibilis. **C**ō-
sequenter ibi. **I**nuidia autē dy-
aboli. **M**ors intravit in ortem fraz.
Ostēdit spiritus sanct⁹ pmodiū
nostre mortalitatis. **E**t circa hoc du-
o facit. **P**rimo ostēdit quomodo
intrauit mors corporalis. **S**ecun-
do quomodo perseverat mors spi-
ritualis. **I**bi ymitantur. **P**rimo
ergo dicit sic. **D**yabolus post ca-
sum suum videns hominē ad e-
ternam vitam creatum: ad quaz
ipse ab etno creabatur et p sup-
biam perdidit. hominē inuidit et
ipsum hominē ad peccandum
temptabit.

temptauit. sicut patet **Gen. 3.** Homo autem habens preceptum. et quod si peccaret moreretur. peccauit et peccatum toto suo generi conquisiuit. quod sub illa lege prohibitionem acceperat ligni vetiti. Secundo de morte spirituali quae anime ad inferna descendunt. Nec est causa imitatio videlicet dyaboli imitando. Vnde qui non peccant non sunt obnoxii mortis. Et haec est sententia textus licet sit plenius dubitationibus.

Queritur tamen utrum corpus primi hominis fuisset incorruptibile. dato quod in statu innocentie persistisset.

Et videtur quod non. quod omne compositum ex contrariis est de necessitate materie corruptibile. in philosophia. si corpus hominis in statu innocentie fuit compositum ex contrariis sicut nunc est et eiusdem speciei per omnia.

¶ In statu innocentie nutritio generatio et augmentatio. et per consequens deperditio nature. quae alias non fuisset. necesse est quod ad salutem comedit. quia fuit creatus in sufficienti quantitate et ideo frustra comedit. nec propter nutritionem et generationem quae in paruulis esse constat propter solidationem masse corporeae vel carnis indiguerent nutrimento quod per deperditionem nutritionem et augmentatioem ac generationem. ergo habuissent corpora corruptibilia: quod est impossibile. ¶ Proponamus quod gladius vel securis cum bono impetu attigisset collum unius in statu innocentie certum est quod habuisset corpus molle quod sit ferax: si fuisset caro unius in carne. ergo collum cessisset. quod naturaliter molle cedit duro. et maxime dicitur acute figure. et sic. et sic.

potuit unum alium occidisse. vel homo potuit a bestia vel a casu fuisse occisus. ¶ Haec est definitio hominis quod sit animal rationale mortale. secundum methaphisicam in statu innocentie fuisset homo uniuoce. et sic. ¶ Pro calor naturalis agit in humidum radicale continue et illud humidum non potest restaurare deperditum sicut fuit vel ita purum. et per admixtionem humidum nutrimenti aliquando deficiet naturaliter. et cum tunc fuisset deperditio humidum radicalis fuisset finaliter corruptum.

Ad oppositum est apud apostolum ad Romanos 6. Stipendium peccati mors. et si homo non peccasset mortem non fuisset. ¶ Pro pena non precedit culpa. et ante peccatum non fuisset mors. igitur sic.

Ad questionem dicendum quod sic. Primo tamen notanda sunt duo. Primum est quod immortalitatem non habuisset a natura sed a divina gratia quod secundum dyonysium de divinis nominibus. c. 5. Naturalia enim data de omnibus non perierunt propter peccatum. Et similiter mortale est divina essentia hominis ut argutum est. ¶ Secundum est quod homini fuisset ex speciali gratia conditoris immortalitas corporis concessa. Cuius ratio quod homo fuisset ordinatus ad finem super naturam suam corpoream. et deicit quod in ipsa institutione aliquid sibi esset collatum super facultatem principiorum naturalium. que sunt anima et corpus. ¶ Dabitur ergo anima per donum gratiae supernaturalis quod quibusdam ordine obedientie seruaret ad deum corpus viuificare posset in perpetuum. et ideo corpus hominis si homo non peccasset corruptum non fuisset. De hoc vide sanctum thomam. 2. secundum 2. q. 1.

1 corrup^o

3. 19. **T**er^o sciēdū q̄ i rebz corpa
lib⁹ q̄duplex mod⁹ iuēnt⁹ Vn⁹
ē gñal q̄ vñ oīs res habēt sue du
racōis p̄pōdū sicut dicit⁹ 3. 8 gene
ratione. Secundus est propter p̄
dominiū excessiū vni⁹ contral
orum hoc duntaxat in mixtis az
moria p̄ dicta soluit quā forma
substācialis requirit. Terc^o ē q̄
calor qui est instrumentū anime
vegetatiue consumit humidū in
quod agit a cum non possit illud
humidum restaurari naturaliter
in sua puritate semper admiscetur
cum humido nutritibili a sic fit im
purius sicut vinum mixtur aqua
fit debilius a tantum misceri p̄t q̄
fiat aqua sicut dicit⁹ p̄mo de gene
ratione in fine. Ita humidum ra
dicale consumit finalit⁹ a animal
moriatur. Et similiter fit de planta
deficiente illa restauracione a tūc
est mors naturalis. Q̄t^o mod⁹ cor
ruptionis ē per violentiam ab a
liquo extrinseco agente ut gladi
o igne vel hui⁹ modi. Modo contē
duos primos modos datum fuit a
nime q̄ fm suam condicionez im
mortalitate corpus perficeret a p̄
petuam equalitatem cōplexionis
conferret. Contra tercium mod⁹
corruptionis habuit homo illud
donum q̄ p̄ esum lignorum de pa
radiso concessorum fiebat istau
ratio deperditā ad certum temp⁹
a quia illa restauracō est cum ad
mixtione humidū extranei debili
tantis humidum radicale magis
ac magis. Ideo homo habuit lig
num vite cuius virtus erat alim
tum totaliter assumptum in prese
ntam assimilacione; abducere et

facere humidum radicale totum
ita recens sicut fuit in principio
nature condite. **C**ontra quartū
modū corruptionis qui est p̄ vi
olentiam conseruabatur homo p̄
diuinam prouidenciam a propria
prudenciā a ab extrinseco nichil
potuit pati corruptū. **A**d primū
dicendum q̄ concludit q̄ corpus
hominis fuisset corruptibile p̄
compositionem ex cōtrarijs nisi
fuisset diuinitus preseruatum ab
extrinseco per subsidū diuine p̄ui
dencie a ab intrinseco p̄ gracia;
originalis iusticie. **A**d secundū
patet quomō fuisset facta restau
ratio deperditū cōmūiter per esū lig
norum paradisi a quando necesse
fuisse; p̄ esū lignū vite qd nūq̄ fu
isset necessariū nisi infirmitate debi
litate nature pro recreacione recu
peranda sicut super⁹ dictum fuit.
Ad tercū qd ē d extrinseco nocū
to dictum ē q̄ p̄ p̄pria prudenciā a
diuinā p̄uidenciā nichil hōi extrinse
cū nocuisset nec molle duro cessis
set n̄ sic aie placuisset; si n̄ peccasset.
Ad q̄rtū p̄ q̄ fuit al⁹ rōnale mor
tale a natū moi nālē sic tū fuit or
diatū a dō q̄ illa apitudo moiedū
nūq̄ fuisset; i adū de ducta n̄ hō pe
casset; Et iō hō hūit i sua ptate mol
a n̄ mori posse mori a n̄ posse moi
stare lege data. a iō fuit mortal⁹ p̄
naturā a immortal⁹ p̄ ḡtā. **A**d qui
tū de actōe calidi natural⁹ i hūidū;
fōiale dō ē q̄ p̄fā restauā⁹ illi⁹
hūidi fuisset; scā p̄ esū lig⁹ vite. **H**ō
tū nota q̄ lignū vite nō habuit
ex sua virtute naturali dare ho
mini p̄petuitatē viuendi q̄ cū
est is creata vixt⁹ sua finita fuit

in duābilitate. Et ideo nō cōnūllit
 fortitudinē humidi radicalis nisi
 ad certū temp⁹ quo lapso homo
 itez comedisse debuit si ita diu p
 stisset nō assumpt⁹ ad celum ite
 graliē // Sed cōtra arguit p illd
 gen. 3. Ne forte fumat de ligno vi
 te a viuat in eternū. Dicendū q si
 in eternū accipitur ibi p eo quod
 est diuicius q̄ deberet fm naturā
 copul humano cessam. vel a p̄
 cipijs intrinsecis pcedentē. // In
 vicia autē. De inuidia autē; no
 tandū q inuidia est toriauz carita
 tis nisi em̄ inuidia eēt q̄libz de bo
 no alteri⁹ gauderet a de malo alte
 rius doleret q̄ hoc est p̄riū carita
 tis Vnde Aug⁹ sup iohāne. Tol
 le inuidiā et tuū est q̄d habeo tol
 le inuidiaz et meum est q̄d habes
 glo. sūr illud psal. 7. Dominus
 formās tenebras quod ē vita ses
 pētis mors ē hoīs sicut venenū et
 cōtra humor aque⁹ v salina est
 vita hoīs a ē mors serpetis. Isto
 mō quod ē vita virtuosi a tōi ho
 mis est mors inuidō a quod i bono
 viro mors v l dampnū ē est inui
 do vita. Secūdo ē ostiū iniquitatis
 p hāc enim mors itrauit i mūdūz
 sicut dicit hic p hāc occisus est a
 bel a chayn. iacob tribulat⁹ ab
 esau Joseph vedit⁹ a fratrib⁹ da
 uid persecutus a saule. xpūs tra
 ditus a iudeis M. 2. Sciebat em̄
 q̄ per inuidiam tradidissent eū //
 tud null⁹ potest uitā. Seneca li
 suo de moribus Et si nullos immi
 cos tibi fecit iniuria. multos tamen
 fecit inuidia Eccl. 9. Industrias ai
 madūti patere inuidie proximi.
 Terco est viciū vel putredo saita

dis **Proū. 19.** Vita carniū sanitas
 cordis. putredo ossiū inuidia. hoc
 tamē ē iustissimū viciūz quia ē in
 sui auctorem reciproū vñ **Hugo**
 de sancto **Victore** Justius inuidia
 nichil. q̄ ptinus ipm auctore pu
 nit cor cruciat q̄ suū vnde **Basili⁹**
Sicut rubigo ferrū sic inuidia aiaz
 de qua nascitur corumpit a ideo
 maximam iniuriam facerz de inui
 do si poneret eū in celo. quia ibi ē
 summa felicitas i proximo. et per
 cōsequens summū nocumentum
 esset inuidō. et erit in inferno vbi ni
 hil videbit cui inuidē poterit p̄ma
 petri 2. Deponentes omnē malici
 ā a oēs dolū a simlacōez a inuidias
 et omnes detradōes quasi modo
 geniti infantes racionales sine do
 lo lac cōcupiscite scilicet caritatis

Ca. 3. Lectō 31.

Istoruz aie in manu dei
 sunt et non tanget illos
 tormentū malicie nisi sūt
 oculis insipientium moti et esti
 mata est afflictio eritus illocū et
 ab itinere iustoz abierunt in ex
 minū a q̄d in nobis est iter ex
 minij illi autem sunt i pace. Po
 sita et enārata opinione reprobo
 eū in capitulo secundo per totum.
Hic cōsequenter agitur de illius
 opinionis reprobacōe **Sicut** em̄
 opinio pretractata. primo p̄suā
 fit anime mortalitatem et postea
 omnes homines iuitauit ad vice
 voluptatē a ad iniusticiam sine ul
 moze pene exercendam. Ita hic
 sacrosancta fides catholica. Pri⁹
 persuadet anime post hāc vitā iu
 stā remuneracōez **Secdo** iuitat ad
 iusticie dilectiōez **Audite** nunc

62

mp 3